

**ONTWERP VAN DECREET HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN INZAKE OMGEVING,
NATUUR EN LANDBOUW**

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Dit voorontwerp van decreet beoogt een wijziging van diverse bepalingen van de hierna vermelde decreten:

1. Veldwetboek van 7 oktober 1886
2. Wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen
3. Wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet
4. Wet van 12 juli 1976 houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet bij de uitvoering van grote infrastructuurwerken
5. Wet van 10 januari 1978 houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen in der minne
6. Decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer
7. Bosdecreet van 13 juni 1990
8. Decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het fonds voor de preventie en sanering inzake leefmilieu en natuur als gewestdienst met afzonderlijk beheer
9. Jachtdecreet van 24 juli 1991
10. Decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het fonds voor de preventie en sanering inzake leefmilieu en natuur als gewestdienst met afzonderlijk beheer
11. Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid
12. Decreet van 20 december 1996 tot regeling van de rol van de lokale adviescommissie in het kader van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water
13. Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu
14. Decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018
15. Bodemdecreet van 27 oktober 2006
16. Decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid
17. Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
18. Decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen
19. Decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid
20. Decreet van 9 mei 2014 tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos
21. Decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving
22. Bekrachtiging bijdragen van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing
23. Parlementaire bekrachtiging verplichte bijdragen

2. Situering en inhoud

Volgende wijzigingen worden onder meer doorgevoerd. De opsomming hierna is niet limitatief. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking onder hoofdstuk B hierna.

- Het Veldwetboek wordt aangepast teneinde een duidelijk kader betreffende het maken van kampvuren te voorzien.

- In de Wet Onbevaarbare Waterlopen wordt de opmaak van een digitale atlas van de onbevaarbare waterlopen voorzien ter vervanging van de analoge atlas met de beschrijvende tabellen. Op die manier wordt een beter overzicht van het oppervlaktewatersysteem bekomen. Hiernaast worden onder meer ook allerhande actualisaties en verduidelijkingen opgenomen en opschoningen doorgevoerd.
- De tekst van de Ruilverkavelingswet wordt voor wat betreft het Vlaamse Gewest in overeenstemming gebracht met de terminologie van de Vlaamse Vastgoedcodex.
- Tekst van de Ruilverkavelingswet (grote infrastructuurwerken) wordt voor wat betreft het Vlaamse Gewest in overeenstemming gebracht met de terminologie van de Vlaamse Vastgoedcodex.
- In het Grondwaterdecreet wordt de basis gelegd voor een nieuwe, meer op de huidige noden afgestemde organisatie van het openbaar onderzoek bij de afbakening van waterwingebieden en beschermingsgebieden.
- Er wordt voorzien in een grondige hervorming van de regels in het Bosdecreet inzake houtverkoop en -exploitatie in openbare bossen. De huidige regels terzake verhinderen een eigentijdse, minder tijdrovende en meer optimale aanpak van de verkoop en exploitatie van hout uit openbare bossen. Bovendien zijn enkele bepalingen niet meer in lijn met de Europese regelgeving inzake het vrij verkeer van goederen en diensten. Verder worden ook met een wijziging van artikel 91 van het Bosdecreet bepaalde onwenselijke praktijken naar aanleiding van de verkoop van ontboste percelen onmogelijk gemaakt, door o.m. voortaan ook bestuurlijke maatregelen die opgelegd werden ten aanzien van de vorige bosbeheerder tegenstelbaar te maken aan de nieuwe bosbeheerder. Ten slotte worden ook wijzigingen doorgevoerd aan het artikel 97 van het Bosdecreet, die onder meer als doel hebben ervoor te zorgen dat niet alleen het louter oprichten van constructies in bossen strafbaar is, maar ook het in stand houden van die constructies.
- In het DABM wordt de verplichting geschrapt tot het ter kennis brengen aan de bevoegde afdeling van de aanstelling van de milieucoördinator. Verder wordt ook het toepassingsgebied van Titel XVI van het DABM uitgebreid tot de wet onbevaarbare waterlopen en zijn uitvoeringsbesluiten. Ten slotte wordt ook voorzien in een wijziging van artikel 4.1.1, §1, 4° DABM en een interpretatieve bepaling voor wat betreft het artikel 4.2.3, §3 DABM. Deze laatste twee bepalingen (zijnde wijzigings- en interpretatieve bepaling) beogen een verduidelijking te bieden ten gevolge van de tussenkomst van het arrest Deboosere e.a. van 30 januari 2018 van de Raad van State (nr.240.626).
- In het decreet van 20 december 1996 tot regeling van de rol van de lokale adviescommissie in het kader van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water worden o.m. de taken van de lokale adviescommissie verruimd tot het adviseren over het begrenzen van de watertoevoer.
- In het Natuurdecreet wordt de tekst van het Natuurdecreet aangepast aan de gewijzigde mestregelgeving. Er wordt ook voorzien dat eigenaars of beheerders van private terreinen moeten gedogen dat op hun terreinen maatregelen worden uitgevoerd inzake beheer en bestrijding van in de eerste plaats in het wild voorkomende, voor de EU zorgwekkende invasieve uitheemse soorten, en in de tweede plaats in het wild voorkomende, voor het Vlaamse Gewest zorgwekkende invasieve soorten. Er wordt tenslotte ook naar analogie met de wijzigingen aan artikel 91 Bosdecreet een nieuw artikel 57ter ingevoegd in het decreet Natuurbehoud.
- In het decreet van 18 juni 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, worden op hoofdlijnen de volgende wijzigingen doorgevoerd:
 - er wordt een decretale grondslag voorzien om een gegevensstroom van de verzekeraars die via de brandpolis overstromingsschade vergoeden, mogelijk te maken aan de CIW;
 - de regelgeving wordt geactualiseerd ten gevolge van wijzigingen van de mestregelgeving en wijzigingen aan het bekkenbestuur en de mestregelgeving;
 - Wat de drinkwaterregeling betreft wordt aan de Vlaamse Regering mandaat gegeven om nadere regels vast te leggen rond beperkingen in het gebruik van water bestemd voor menselijke consumptie wanneer de levering vanuit een

- kwantitatief oogpunt in het gedrang komt. Er wordt tevens voor het begrenzen van het debiet van de watertoevoer een decretale basis geboden;
- in het vierde deel van het decreet worden aanvraagprocedure vereenvoudigd voor de vrijstelling die de heffingsplichtige kan genieten die het huishoudelijk afvalwater afkomstig van zijn woongelegenheden zuivert in een individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater; en worden wijzigingen aangebracht ten gevolge van de digitalisering van de heffingsprocedure.
 - Via een wijziging aan artikel 8 van het Bodemdecreet wordt aan de VMM de erkenning als bodemsaneringsdeskundige verleend voor de uitvoering van de monsternamen van waterbodems. Er wordt ook voorzien in een oplossing voor de hypothese dat wanneer er reeds een saneringsplichtige is (exploitant, vereniging van mede-eigenaars) de individuele mede-eigenaar toch nog als saneringsplichtige wordt beschouwd in het kader van de geplande overdracht van zijn privaat kavel.
 - In het VCRO worden verschillende wijzigingen doorgevoerd: o.m. wordt er voorgesteld om het voorwerp van de advisering over het voorontwerp van provinciaal of gemeentelijk RUP meer te laten aansluiten bij de schorsings- en vernietigingsgronden, worden verschillende termijnen in het kader van de procedure integratie van o.a. de planmilieueffectrapportage in de RUP's gewijzigd, wordt artikel 2.4.1 in overeenstemming gebracht met het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeurechten, wordt er niet meer gesproken over "gevelisolaties" maar over isolatie aan de buitenzijde van de woning, wordt de definitie van zonevreemde constructie aangepast, wordt het toepassingsgebied van artikel 4.4.20 verruimd tot gevallen waarin een woning of constructie werd afgebroken in uitvoering van een vergunning waarbij die vergunning na de uitvoering van de werken werd vernietigd door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, en wordt er voorzien in een publicatie in het Belgisch Staatsblad bij uittreksel (in plaats van een integrale publicatie) van de definitieve aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden.
 - In het Materialendecreet wordt de mogelijkheid voorzien om via convenanten op een meer flexibele manier uitvoering te geven aan door de Regering opgelegde maatregelen in het kader van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid.
 - Er worden ook verschillende wijzigingen aan het decreet betreffende het landbouw- en visserijbeleid doorgevoerd. Gaande van het voorzien van specifieke rechtsgronden, tot het verhogen van het voorziene maximumbedrag voor de op te leggen administratieve boetes voor inbreuken zoals omschreven in artikel 56, §3, tot het inschrijven van de mogelijkheid tot het opleggen van een administratieve geldboete met uitstel, en tot het voorzien van een beroepsmogelijkheid bij de Raad van State aan wie in eerste aanleg een exclusief bestuurlijke geldboete is opgelegd.
 - In het decreet van 9 mei 2014 tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos wordt om reden van verduidelijking een aanpassing doorgevoerd aan artikel 107, tweede lid, 2°.

3. Advies van de strategische adviesraden en de Raad van State

Motivering voor de afwijking van een krachtens wettelijk voorschrift uitgebracht advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State of van de strategische adviesraden.

3.1. Advies van de SARO van 29 augustus 2018

De SARO heeft zijn advies op het voorliggend ontwerpdecreet verleend op datum van 29 augustus 2018. De SARO laat in zijn advies weten dat hij zich focust op de bepalingen inzake ruimtelijke ordening. Zo stelt de SARO vast dat met artikel 93 van het verzameldecreet de definitie van 'zonevreemde constructie' (artikel 4.4.1.17° VCRO) wordt gewijzigd zodanig dat constructies die gelegen zijn in meer dan 15 jaar oude verkavelingen, toch als zonevreemde constructies kunnen worden beschouwd indien de onderliggende gewestplanbestemming als toetsingsgrond naar boven komt. Hierdoor

kunnen zonevreemde basisrechten worden toegepast. De SARO meent dat een dergelijke generieke regeling niet wenselijk is.

Reactie op het advies van de SARO

Reeds in de Memorie van Toelichting bij de Codextrein wordt gewezen op het feit dat als in toepassing van artikel 4.3.1, §1, 1°, c), van de VCRO abstractie wordt gemaakt van een verkaveling die ouder is dan 15 jaar, het onderliggende bestemmingsplan naar boven komt. Dit bestemmingsplan vormt dan de toetssteen voor de aanvraag.

In het licht hiervan wordt toegelicht dat voor bebouwde kavels in zonevreemde verkavelingen bijgevolg toepassing kan gemaakt worden van de zonevreemde basisrechten. De reeds bestaande regeling dat oude verkavelingen geen weigeringsgrond meer vormen, maakt immers geen onderscheid tussen al dan niet zonevreemde verkavelingen.

In die optiek is het evenwel nodig ook de definitie van "zonevreemde constructie", zoals vervat in artikel 4.1.1, 17°, van de VCRO, aan te passen. De huidige definitie leidt er immers toe dat constructies die gelegen zijn binnen (ook zonevreemde) verkavelingen niet als zonevreemde constructie kunnen worden beschouwd, en bijgevolg niet in aanmerking komen voor de toepassing van de zonevreemde basisrechten. Artikel 4.4.10, §1, eerste lid, van de VCRO bepaalt immers dat de zonevreemde basisrechten van toepassing zijn op (hoofdzakelijk vergunde en niet verkrotte) zonevreemde constructies, waaronder volgens de huidige definitie ervan constructies die gelegen zijn binnen een niet vallen verkaveling. Nochtans was het reeds bij de totstandkoming van de Codextrein de bedoeling in die bebouwde zonevreemde verkavelingen toepassing te kunnen maken van de zonevreemde basisrechten.

Door in de definitie toe te voegen dat enkel constructies die zijn gelegen buiten een verkaveling die jonger is dan 15 jaar, zonevreemd zijn, wordt bekomen dat constructies die gelegen zijn in de meer dan 15 jaar oude verkavelingen, toch als zonevreemde constructies kunnen worden beschouwd en bijgevolg in aanmerking komen voor de toepassing van de zonevreemde basisrechten.

Anders dan uit het advies van de SARO blijkt, gaat het dus niet om een nieuwe, generieke regeling die wordt ingevoerd, maar eerder om een technische aanpassing van de definitie van "zonevreemde constructie". Deze aanpassing strekt er enkel toe om, in overeenstemming met de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever, binnen de zonevreemde verkavelingen ouder dan 15 jaar, de zonevreemde basisrechten te kunnen toepassen.

3.2. Advies van de SERV van 24 september 2018

In haar briefadvies van 24 september 2018 stelt de SERV, net zoals de Mineraad en de SALV in hun gemeenschappelijk advies, dat er enkele randvoorwaarden gesteld moeten worden aan de invoering van een debietsbegrenzing bij de levering van drinkwater. De Raad gaat er van uit dat het geraadzaam is om de proeffase van de digitale watermeters af te wachten voor begrenzing mogelijk wordt gemaakt, acht het vastleggen van een minimumdebiets noodzakelijk en beveelt een armoedetoets aan en een voorzichtig inzetten van het nieuwe instrument.

Reactie op het advies van de SERV

Deze randvoorwaarden hebben allen betrekking op de uitvoeringsregels die via besluit van de Vlaamse Regering moeten vastgelegd worden om de debietsbegrenzing daadwerkelijk te kunnen doorvoeren. Ze worden meegenomen bij de opmaak van voornoemde uitvoeringsregels.

3.3. Gezamenlijk advies van de Minaraad en de SALV van 20 en 21 september 2018

VELDWETBOEK

Aangezien de raden onder **de randnummers 2 en 3** de aanpassing steunen, noopt het advies niet tot een aanpassing van het ontwerp van decreet.

Het voorstel om GAS-boetes te voorzien wordt evenwel nu niet weerhouden, aangezien daar op dit ogenblik geen reële vraag naar is vanuit de jeugdsector, noch vanuit de lokale besturen.

WET ONBEVAARBARE WATERLOPEN

De raden vragen onder **randnummer 6** een verdere integratie van de wetgeving. De raden stellen vast dat, ook na deze aanpassing, de regelgeving voor onbevaarbare waterlopen niet uniform en gecoördineerd is. In het bijzonder wijzen de raden hierbij op:

1. de verschillende regels met betrekking tot de onbevaarbare waterlopen binnen en buiten de werkingsgebieden van de polders en wateringen. De polder- en wateringgrachten zijn niet opgenomen in de digitale atlas;
2. de integratie van de grachten van algemeen belang in deze wet.

Reactie: De stelling van de raden is terecht. Om éénvoudigheid te creëren tussen de onbevaarbare waterlopen binnen en buiten de werkingsgebieden van polders en wateringen wordt artikel 18 van de wet onbevaarbare waterlopen opgeheven. Hierdoor wordt de wet onbevaarbare waterlopen ook van toepassingen voor de waterlopen van tweede en derde categorie binnen de polders en wateringen. De tweede alinea van artikel 18, §1, wordt verplaatst naar artikel 7 terwijl artikel 18, §2 en §3, geïntegreerd worden in artikel 4.

Om tegemoet te komen aan de opmerking dat het wenselijk is de grachten van algemeen belang in deze wet te integreren en de polder- en wateringgrachten op te nemen in de digitale atlas wordt de nieuwe term publieke grachten geïntegreerd. De publieke grachten omvatten de vroegere grachten van algemeen belang en de polder- en wateringgrachten. Dit zijn beide private grachten die omwille van hun algemeen belang beheerd worden door respectievelijk de gemeenten en de polders en wateringen.

De raden vragen onder **randnummer 7** om de link met de doelstellingen en de definities van het decreet integraal waterbeleid te versterken. Dit wordt in het bijzonder gevraagd voor artikel 5 (onderhoud van de waterloop) en de realisatie van de goede kwantitatieve toestand.

Reactie: Dit wordt expliciet toegevoegd in de memorie van toelichting.

Verder vragen de raden onder **randnummer 8** om het geïntroduceerde begrip goede waterhuishouding te definiëren.

Reactie: Het is logischer om dit begrip te schrappen in artikel 12. De verwijzing naar de doelstellingen van het decreet integraal waterbeleid biedt een voldoende kader.

De raden vragen onder **randnummer 9** de nodige aandacht voor de noodzakelijke afstemming tussen het waterbeheer en de beheerdoelstellingen op land.

Reactie: In de memorie van toelichting is de toetsing met de bestaande wetgeving zoals de code van goede natuurpraktijk en de code van goede praktijk bagger- en ruimingsspecie reeds voorzien. Op voorstel van de raden wordt nog expliciet voorzien dat vrije doorgang alleen maar niet vergoed moet worden wanneer de regels nageleefd worden.

Onder **randnummer 11** stellen de raden de schrapping van de tussentitel "buitengewone werken van verbetering" voor.

Reactie: Dit is logisch en zal mee opgenomen worden bij de geplande integratie in het waterwetboek.

BOSDECREET

Randnummer 13: De raden stellen twee problemen vast.

Ten eerste wijzen de raden er op dat de voorgestelde wijziging door middel van artikel 46 geen tijdsaanduiding bevat, waardoor mogelijks een eeuwigdurende erfdiensbaarheid wordt gelegd op de grond die werd ontbost met eenvoudige melding. Vooral voor gronden die later een bestemmingswijziging ondergaan of van eigenaar veranderen, zou dit ongewilde tegeneffecten kunnen hebben (bijvoorbeeld in geval van bestemmingswijziging van agrarisch gebied naar groengebied).

Reactie: Om hieraan tegemoet te komen wordt een toevoeging voorgesteld aan dit artikel van het ontwerp van decreet.

De raden merken ook op dat de nodige informatie beschikbaar moet zijn voor toekomstige kopers.

Reactie: Dit wordt opgevangen door goede toepassing van het bestaande artikel 91 van het Bosdecreet.

Ten tweede merken de raden op dat er partijen zijn die zakelijke verbintenissen hebben afgesloten inzake het uitvoeren van boscompensatie in natura, uitgaande van het bestaande regelgevend kader.

Reactie: Ook om hieraan tegemoet te komen wordt een toevoeging voorgesteld aan dit artikel van het ontwerp van decreet.

Tevens vragen VOKA en UNIZO een bijstelling van de regel dat ontbossingen groter dan 3 hectare verplicht in natura moeten gecompenseerd worden.

Reactie: Dit maakt geen voorwerp uit van voorliggend ontwerp van decreet. Ingaan op deze vraag zou betekenen dat wordt teruggekomen op de beslissingen zoals uitgevoerd op basis van het plan van aanpak inzake ruimtelijk bedreigde bossen, door de Vlaamse Regering op 31 januari 2014 goedgekeurd.

JACHTDECREET

Randnummer 15: Met artikel 51 van het ontwerp van decreet krijgen bijzondere veldwachters zonder jachtverlof toch de mogelijkheid om te bestrijden met vuurwapens. De raden vragen om het artikel te herformuleren, aangezien het mogelijk verkeerd kan gelezen worden.

Reactie: Het artikel wordt geherformuleerd.

DECREET LOKALE ADVIESCOMMISSIE EN DECREET BESTEMD VOOR MENSELIJKE AANWENDING

Onder **de randnummers 16 tot 20** gaan de raden in op de regeling rond debietsbegrenzing bij drinkwatervoorziening. De raden gaat er van uit dat het geraadzaam is om de proeffase van de digitale watermeters af te wachten voor begrenzing mogelijk wordt gemaakt, acht het vastleggen van een minimumdebit noodzakelijk en beveelt een armoedetoets aan en een voorzichtig inzetten van het nieuwe instrument.

Reactie: Deze randvoorwaarden hebben allen betrekking op de uitvoeringsregels die via besluit van de Vlaamse Regering moeten vastgelegd worden om de debietsbegrenzing

daadwerkelijk te kunnen doorvoeren. Ze worden meegenomen bij de opmaak van voornoemde uitvoeringsregels.

NATUURDECREET

Randnummer 22: invasieve exoten: zet in op samenwerking, zorg voor omkadering. De raden vragen dat een kader wordt voorzien in de vorm van een uitvoeringsbesluit of een code van goede praktijk en vragen om betrokken te worden bij de verdere uitwerking ervan.

Reactie: De bezorgdheid van de raden voor een goede omkadering van de uitvoering van maatregelen door derden op private terreinen wordt gedeeld. Om die reden is reeds voorzien dat de maatregelen ten aanzien van invasieve soorten die door eigenaars of beheerders van private terreinen moeten worden gedoogd op hun terreinen, slechts maatregelen kunnen zijn die zijn opgenomen in een beheerregeling die door de Vlaamse Regering of haar gemachtigde is vastgesteld. Het algemeen kader hiervoor werd reeds vastgelegd in het Soortenbesluit. Onder meer volgende onderdelen moeten steeds in een beheerregeling zijn opgenomen: de middelen en de methoden die mogen worden gebruikt, de omstandigheden van tijd en plaats waaronder de maatregelen mogen worden uitgevoerd, de controles die zullen worden uitgevoerd en een sensibilisatie- of communicatiestrategie ter zake. Het afsprakenkader voor de voorziene mogelijkheid om ook derden opdrachten te laten uitvoeren op private terreinen, moet aldus deel uitmaken van deze beheerregeling (zie middelen, methoden, omstandigheden van tijd en plaats).

Randnummer 23: bestuurlijke maatregelen: zorg ook voor een overzicht. De raden steunen de bepaling over de overdracht van bestuurlijke maatregelen, teneinde de uitvoering ervan te garanderen.

Reactie: Deze opmerking van de raden wordt op die manier gelezen dat het de notarissen zo gemakkelijk mogelijk moet worden gemaakt om bestuurlijke maatregelen te kunnen raadplegen. Die mogelijkheid zal worden voorzien in de nieuw te ontwikkelen handhavingsapplicatie. Omdat die momenteel nog niet klaar is (in principe is deze tegen eind 2019 klaar), zal de Vlaamse Regering de datum van inwerkingtreding van artikel 63 moeten bepalen (zie artikel 121 van het ontwerpdecreet).

DECREET IDENTIFICATIE LANDBOUWERS, EXPLOITATIES EN LANDBOUWGROND

De raden vragen onder **randnummer 25** dat bij de concretisering ervan gewaarborgd wordt dat de regelgeving overeenstemt met de bepalingen uit de privacywetgeving en de GDPR richtlijn.

Reactie: Het spreekt voor zich dat bij de uitvoering van het artikel in kwestie de privacywetgeving zal worden gerespecteerd.

DECREET LANDBOUW- EN VISSERIJBELEID

In **randnummer 27** vragen de raden uitdrukkelijk om, naar analogie met artikel 61/5 van het Milieuhandhavingsbesluit een bepaling op te nemen die stelt dat er geen kennelijke wanverhouding mag bestaan tussen de feiten en de opgelegde boete.

Reactie: De verplichting om bij het opleggen van een boete het proportionaliteitsbeginsel na te leven is ook zonder uitdrukkelijke vermelding van toepassing.

WIJZIGINGSDECREET NATUUR EN BOS

Randnummer 30: looptijd: laat de beheerder de keuze. De raden vragen om de eerste bepaling aan te passen, zodat de beheerder de keuze heeft om het beheerplan te laten doorlopen volgens de oorspronkelijke duurtijd, dan wel voor een periode van 24 jaar. De raden zien 'een spanning' tussen de nieuwe toevoeging in artikel 107, tweede lid, en de laatste zin van het reeds bestaande vijfde lid dat zegt: "Bij de definitieve beslissing

wordt een natuurbeheerplan van minstens type 2 vastgesteld, dat geldt voor een periode van 24 jaar tenzij bij de goedkeuring ervan anders is bepaald.”.

Reactie: Om aan deze opmerking tegemoet te komen wordt voorgesteld om de zinsnede “dat geldt voor een periode van 24 jaar” te vervangen door de zinsnede ‘dat geldt voor de resterende looptijd van het oorspronkelijke beheerplan’.

Randnummer 31: zorg voor een correcte uitstapregeling. De raden vragen om, bij een eventuele aanpassing van het artikel, voldoende aandacht te hebben voor het belang van het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen, waarvoor de actualisatie en vervolgens de uitvoering van de beheerplannen vereist is.

Bij eventuele herziening van de nieuwe bepaling moet er voldoende aandacht zijn voor het realiseren van instandhoudingsdoelstellingen. Dit is overbodig aangezien dat principe al afgedekt is door het eerste lid van artikel 107 van decreet van 9 mei 2014 tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos.

Landelijk Vlaanderen en HVV vinden dat indien een beheerder kiest om het beheerplan stop te zetten, dit niet mag leiden tot proportionele of evenredige teugbetaling van eventuele successiebelasting. Dit moet evenwel niet leiden tot een extra bepaling hier of een wijziging in het decreet fiscaliteit. Terugvordering van de erfbelasting indien niet meer aan de voorwaarden wordt voldaan, staat in artikel 16 duodevices natuurdecreet, dat is ingevoerd door middel van het decreet fiscaliteit.

Reactie: Deze opmerking leidt niet tot wijziging van het voorstel.

B. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 2. Veldwetboek van 7 oktober 1886

Artikel 2

De Vlaamse Jeugdraad wijst op de nood aan een duidelijk kader dat het maken van kampvuren regelt.

Wat betreft de afstand tussen kampvuren en heiden, blijft de huidige regeling behouden.

Wat betreft overige elementen wordt de afstandsregel opgeheven en kunnen kampvuren mits aan volgende voorwaarden is voldaan:

1° Het gaat om kampvuren op toeristische logies, vermeld in artikel 3 van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies.

Dit zijn:

- terreinen waarop gedurende maximaal 75 kalenderdagen per jaar wordt gekampeerd in het kader van een evenement of door georganiseerde groepen kampeerders die onder toezicht van een of meer begeleiders staan. De eigenaar of exploitant van het terrein brengt de burgemeester van de gemeente waar het terrein ligt, vooraf schriftelijk op de hoogte als het terrein als dusdanig wordt gebruikt;
- een toeristisch logies dat in het kader van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van ‘Toerisme voor Allen’ als verblijf erkend en ingedeeld is in de categorie jeugdverblijfcentrum;
- een bivakzone, als die aangegeven is in een toegankelijkheidsregeling conform en ter uitvoering van het Bosdecreet van 13 juni 1990 of het decreet van 21 oktober 1997 op het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;

- een inrichting die wordt gebruikt voor de werking van een jeugdwerkinitiatief dat erkend, gesubsidieerd of georganiseerd is door de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschapscommissie of door lokale besturen, waarin wordt verbleven of waarnaast wordt gekampeerd gedurende maximaal zestig kalenderdagen per jaar door georganiseerde jeugdgroepen die onder toezicht van een of meer begeleiders staan. De eigenaar of exploitant van de inrichting brengt de burgemeester van de gemeente waar de inrichting ligt, vooraf schriftelijk op de hoogte als de inrichting als dusdanig wordt gebruikt.

2° de eigenaar of exploitant staat de kampvuren toe.

3° de eigenaar of exploitant meldt het College van Burgemeester en Schepenen op schriftelijke wijze van de mogelijkheid om op zijn terrein kampvuren aan te steken.

Belangrijk hierbij is dat de jeugdverenigingen enz. die kampen organiseren geen administratieve last zullen dragen, maar dat het de exploitanten zijn die slechts een voorafgaande melding zullen moeten doen.

4° de resp. overheden verbieden het aansteken van kampvuren niet wegens brandgevaar.

5° eventuele bijkomende voorwaarden die door de burgemeester, het College van Burgemeester en Schepenen, de politie, brandweer of enig andere verantwoordelijke instantie worden opgelegd, worden gerespecteerd.

Hoofdstuk 3. Wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen

Artikel 3

Er worden met dit artikel enkele nieuwe definities ingevoerd

Hiermee wordt voor een verduidelijking en modernisering van de wet onbevaarbare waterlopen gezorgd. De (verouderde) benaming "gewone ruimings-, onderhouds- en herstellingswerken" in artikel 6 én de onderverdeling tussen "buitengewone werken van verbetering" en "buitengewone werken van wijziging" in artikel 10 wordt verlaten. Daarom is het noodzakelijk om nieuwe definities voor beheer, onderhoud en inrichtingswerken te definiëren.

Het beheer dient te worden beschouwd in de meest ruime zin. Hierbij kan tevens verwezen worden naar het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 dat in zijn artikel 1.2.2 stelt dat: "Bij het voorbereiden, het vaststellen, het uitvoeren, het opvolgen en het evalueren van het integraal waterbeleid beogen het Vlaamse Gewest, de diensten en agentschappen die afhangen van het Vlaamse Gewest, de besturen, alsmede de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtspersonen die in het Vlaamse Gewest belast zijn met taken van openbaar nut, de verwezenlijking van de volgende doelstellingen: ...". De algemene doelstelling wordt gevolgd door zeer uiteenlopende doelstellingen gaande van kwaliteitsverbetering tot kwantiteitsbeheer zoals opgenomen in artikel 1.7.2.1.1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018. Het beheer moet bijdragen tot het bereiken van de vermelde doelstellingen in het kader van het integraal waterbeleid.

Een definitie van de bedding wordt expliciet in de wet opgenomen met als doel voor de nodige duidelijkheid te zorgen. Deze definitie stemt overeen met de criteria die, bij het opmaken van de beschrijvende tabellen van de atlas der onbevaarbare waterlopen, worden in acht genomen bij het bepalen van 'de opgenomen kruinbreedte'. De bedding van een waterloop bevat (nagenoeg) permanent water. Zones die slechts periodiek en tijdelijk overstromen, zoals valleigebieden of het winterbed van waterlopen, behoren

logischerwijze niet tot de bedding . In artikel 16 wordt een definitie voor een verlaten bedding opgenomen.

Er wordt een definitie van talud voorzien die identiek is aan de definitie van talud uit het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 (cf. artikel 1.1.3., §2, 44°). Een definitie is wenselijk aangezien deze term voorkomt in het artikel 6 dat bij huidig ontwerpdecreet vervangen wordt.

Daarnaast worden definities ingevoegd voor onderhoud, inrichtingswerken, de Vlaamse Milieumaatschappij en gracht.

Met de creatie van publieke grachten worden de bepalingen en procedures voor "grachten van algemeen belang" en "poldergrachten" gelijk geschakeld. Dit zorgt logischerwijze voor een vereenvoudiging van de wetgeving. Dergelijke overname van het beheer kan telkens dat belangrijk is vanuit het oogpunt van het algemeen belang. Allicht zullen de redenen tot beheerovername doorgaans betrekking hebben op kwantiteitsbeheer: grachten die als ze niet goed onderhouden worden hun functie inzake lokale buffering en indien nodig afvoer niet vervullen waarbij lokaal voor wateroverlast gezorgd wordt. Het is het beheer dat wordt overgenomen, niet het eigendomsrecht. Beheer wordt gedefinieerd als onderhoud en vernieuwen, waarbij "vernieuwen" beschouwd moet worden als verregaand onderhoud, wat meestal enkel nodig zal zijn bij kunstwerken en overwelvingen.

In overeenstemming met het decreet omgevingsvergunning wordt een definitie voor het betrokken publiek toegevoegd. In het kader van inspraak wordt een duidelijke definitie ingevoerd van alle belanghebbenden die belang kunnen aantonen, zodanig dat in het verdere dispositief geen verdere opsommingen meer vereist zijn. Tot het betrokken publiek behoren onder meer aangelanden, landbouworganisaties, natuurverenigingen, erfgoedorganisaties,...

Artikel 4 en 5

De rangschikking van de waterlopen in 1°, 2° en 3° categorie wordt niet gewijzigd ten opzichte van de wijziging van de Wet Onbevaarbare Waterlopen dd. 28/02/2014. De taken van de polders en wateringen worden wel geïntegreerd in artikel 4 (voorheen opgenomen in artikel 18 van de wet onbevaarbare waterlopen dat met dit ontwerp van decreet opgeheven zal worden). Dit maakt de teksten duidelijker.

Artikel 6

Dit artikel behandelt de opmaak van een digitale atlas van de onbevaarbare waterlopen ter vervanging van de analoge atlas met de beschrijvende tabellen (zie artikel 5 van de wet onbevaarbare waterlopen). In deze digitale atlas worden ook de publieke grachten opgenomen. Op die manier wordt een beter overzicht van het oppervlaktewatersysteem bekomen.

Het opmaken van het eindproduct, de digitale atlas, wordt toevertrouwd aan de Vlaamse Milieumaatschappij. De provincies dienen daartoe hun verwerkte en gevalideerde gegevens met betrekking tot de onbevaarbare waterlopen 2e en 3e categorie en de publieke grachten aan te leveren aan de Vlaamse Milieumaatschappij. De Vlaamse Regering dient de verdere details van de digitale atlas zoals de inhoud, de modaliteiten voor de opmaak en de bekendmaking uit te werken in een uitvoeringsbesluit.

Dit artikel treedt in werking op een nader door de Vlaamse Regering te bepalen datum. Op dat moment ontstaat de rechtsgrond voor de digitale atlas en kan de opmaak ervan in gang gezet worden. De bestaande beschrijvende tabellen dienen dus wel nog in werking te blijven tot de goedkeuring en bekendmaking van de digitale atlas. Een bepaling is voorzien om die overgang te garanderen.

De digitale atlas zal tevens de publieke grachten opnemen. Op het moment van inwerkingtreding van de digitale atlas moeten de reeds als polder/wateringgracht erkende waterlopen het statuut van publieke gracht verkrijgen. Doordat zij mee in het openbaar onderzoek vervat zitten van de digitale atlas wordt hier een afwijking voorzien van de reguliere procedure voor het statuut van publieke gracht.

Artikel 7

De tekst van dit artikel voert een algemenere term in voor wat in de huidige wet de "gewone ruimings-, onderhouds- en herstellingswerken" worden genoemd. Er wordt een vereenvoudiging voorgesteld naar de term "onderhoud". Daarnaast wordt een niet-limitatieve lijst toegevoegd van de maatregelen die nodig kunnen zijn voor het in goede staat houden van de onbevaarbare waterlopen.

Bij het onderhoud van de waterlopen en het peilbeheer dienen de doelstellingen (artikel 1.2.2) en beginselen (artikel 1.2.3) van het integraal waterbeleid nageleefd te worden. Bij de planning en de uitvoering van het onderhoud moet de realisatie van de goede ecologische toestand en de goede kwantitatieve toestand centraal staan. In het bijzonder moet er voor gezorgd worden dat schadelijke effecten zoals gedefinieerd in het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 (artikel 1.1.3., §2, 18°, artikel 1.2.2. en artikel 1.2.3.), voorkomen worden. Het principe vasthouden-bergen-afvoeren (conform artikel 1.2.2., 6°) dient hierbij toegepast te worden.

Een gedifferentieerd onderhoud rekening houdende met de doelstellingen van de omliggende valleigebieden dient nagestreefd te worden. Steeds moet er evenwel aandacht zijn voor de impact van het onderhoud op het globale watersysteem. Wanneer nodig stemmen de verschillende waterbeheerders hun onderhoudsmaatregelen op elkaar af.

Het is evident dat de wetgeving inzake natuur, milieu, erfgoed en ruimtelijke ordening nageleefd moet worden. Specifiek van belang hierbij is onder meer de code van goede natuurpraktijk voor waterlopen, als vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2015 in uitvoering van artikel 14, §2, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. De code van goede praktijk voor bagger- en ruimingsspecie zoals vastgelegd in het Ministerieel besluit van 5 november 2015, bepaalt of de ruimingsspecie terug inzetbaar is als bodem of als bouwstof, welke voorwaarden hiervoor gelden en hoe dit in de praktijk best wordt aangepakt.

Onder constructies worden onder meer stuwen, pompgemalen, watermolens, sluizen en duikers verstaan. De goede werking van deze constructies is cruciaal voor het peilbeheer. De waterbeheerder heeft de verantwoordelijkheid om de goede werking van deze installaties te garanderen door het onderhoud en nodige herstel er van te verzekeren. Met het herstel van constructies wordt ook de aanpassing van bestaande/verouderde constructies aan de normen en reglementeringen inzake onder meer veiligheid van toepassing op het beheer van deze constructies bedoeld. Voor het herstel van beschermde constructies (watermolens, bruggen, duikers, sluizen, enz.) is altijd een toelating nodig volgens de individuele bepalingen van het beschermingsbesluit of de onroerenderfgoedregelgeving. Voor beschermde constructies zoals watermolens is er bovendien een instandhoudings- en onderhoudsplicht voor de houders van zakelijke rechten en gebruikers.

Om flexibiliteit te garanderen en te kunnen inspelen op veranderende noden met betrekking tot het gewone onderhoud van waterlopen in de toekomst wordt er een delegatie aan de Vlaamse Regering ingeschreven die moet toestaan om desgewenst de lijst verder aan te vullen. Daarbij zal de Vlaamse Regering uiteraard rekening moeten houden met de doelstellingen en beginselen van het integraal waterbeleid uit artikel 1.2.2. en 1.2.3. van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid,

gecoördineerd op 15 juni 2018, waarin het beheer van de onbevaarbare waterlopen kadert (zie artikel 3 van dit wijzigingsdecreet).

Het is evident dat de waterbeheerder de kennis en informatie moet verzamelen die nodig is om zijn beheerstaken te plannen en uit te voeren. Dit kan door middel van inspecties of overleg met de andere waterbeheerders, gemeenten of andere betrokkenen.

Artikel 8

Dit artikel duidt aan welke waterbeheerder het beheer uitoefent over een onbevaarbare waterloop. Voor deelaspecten van het beheer (bv. de exploitatie van constructies, bepaalde onderhoudswerken,...) kan de beheerder afspraken maken met andere instanties of waterbeheerders. De bevoegde waterbeheerder blijft steeds de eindverantwoordelijke voor het beheer en staat in beginsel in voor de financiering er van.

Voor de financiering van het beheer van de waterlopen 2° en 3° categorie kunnen de polders en wateringten aan respectievelijk de provincies en gemeenten vragen hun kosten terug te betalen. In de provincies en gemeentes die hiertoe beslissen worden minimaal de redelijke kosten van het onderhoud aan die besturen terugbetaald. Dit is volledig conform de regeling die vroeger voorzien was in artikel 18 en hoe ze in de praktijk werd toegepast. De provincies en gemeenten beslissen of ze deze onderhoudskosten terugbetalen. Deze beslissing geldt in principe voor meerdere jaren. In dat geval betalen de provincies en gemeenten de onderhoudskosten terug mits dit onderhoud noodzakelijk is voor het behoud van de waterlopen in goede toestand en er voldaan wordt aan de principes van het integraal waterbeleid. Het is evident dat de terugbetaling niet vereist is wanneer niet voldaan werd aan de wetgeving overheidsopdrachten of de wetgeving inzake water, bodem, natuur, erfgoed,... en wanneer er geen voorafgaande goedkeuring is van de provincie of gemeente. De werkwijze voor de terugvordering van de kosten kan nader uitgewerkt te worden in een uitvoeringsbesluit.

Bij het beheer van haar waterlopen dient de waterbeheerder steeds rekening te houden met de impact op andere waterlopen en de schadelijke effecten zoals vermeld in artikel 1.1.3., §2, 18°, artikel 1.2.2. en artikel 1.2.3. van het decreet betreffende het integraal waterbeleid maximaal te voorkomen. Dit geldt in het bijzonder voor het peilbeheer. Wijzigingen aan het peilbeheer mogen geen ongewenste impact hebben op de peilen van waterlopen beheerd door andere waterbeheerders. Wanneer wenselijk worden hier tussen de betrokken waterloopbeheerders afspraken, onder de vorm van bijvoorbeeld overeenkomsten tussen alle betrokken partijen, over gemaakt. Deze afspraken worden ook gemaakt met de (private) eigenaars en beheerders van de omliggende vallei- of poldergebieden, zoals de landbouwsector, de terreinbeherende natuurverenigingen en het Agentschap voor Natuur en Bos.

Het artikel bepaalt dat bij grensvormende waterlopen (tussen ambtsgebieden binnen de gewestgrenzen), er afspraken gemaakt dienen te worden over het beheer en de financiering ervan. Er wordt voorzien in een mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om dergelijke regelingen op te leggen indien de betrokken waterbeheerders er niet in zouden slagen tot een consensus te komen. Daarbij worden bewust geen verdere bepalingen voorzien nu elke situatie anders zal zijn en de beginselen van behoorlijk bestuur die de beslissing van de Vlaamse Regering zullen leiden voldoende garanties inhouden om tot een regeling in het algemeen belang te kunnen komen.

Artikel 9

Met dit artikel blijft het mogelijk dat de waterbeheerders meerkosten van hun beheer kunnen verhalen op de privaat- of publiekrechtelijke personen die gebruiker of eigenaar zijn van constructies op of langs de waterloop die de meerkosten veroorzaken.

De waterbeheerders kunnen in overleg met de privaot- of publiekrechtelijke personen zoals lokale overheden concrete richtlijnen of type voorbeelden uitwerken over de toepassing van de inning van deze meerkosten. Deze richtlijnen kunnen op termijn, indien wenselijk, verankerd worden in een uitvoeringsbesluit. De opgenomen delegatie aan de Vlaamse Regering is in die zin geformuleerd en dus ook afgelijnd naar toepassingsgebied.

Artikel 10

Dit artikel wordt ten aanzien van de huidige tekst opgeschoond gezien er geen voorbeelden voor handen zijn van "bijzondere verplichtingen inzake onderhoudswerken welke door het gebruik, door titels, concessies of niet beëindigde overeenkomsten opgelegd werden".

De eigenaar van de constructie staat in voor het onderhoud van deze constructie. De waterbeheerder blijft verantwoordelijk voor de waterafvoer. Bij de opmaak van een aanmaning voor het onderhoud van een beschermde watermolen (en zijn "aanhorigheden"), het herstel van een beschermde brug of van andere beschermde kunstwerken (sluizen e.d.) moeten de direct werkende normen binnen het beleidsveld onroerend erfgoed gerespecteerd worden. Overleg met het agentschap Onroerend Erfgoed is hier aangewezen.

De aanduiding van bruggen en andere kunstwerken wordt overeenkomstig de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening vervangen door de term "constructies". Dit geeft de meest ruime invulling wat betreft bouwwerken op, in of over de onbevaarbare waterloop. De definitie van constructie in de VCRO luidt:

"een gebouw, een bouwwerk, een vaste inrichting, een verharding, al dan niet bestaande uit duurzame materialen, in de grond ingebouwd, aan de grond bevestigd of op de grond steunend omwille van de stabiliteit, en bestemd om ter plaatse te blijven staan of liggen, ook al kan het goed uit elkaar genomen worden, verplaatst worden, of is het goed volledig ondergronds".

Daarnaast wordt ten aanzien van de huidige tekst de bevoegdheid om de stilzittende eigenaar aan te manen ruimer omschreven in die zin dat elke waterbeheerder voor de categorie van de waterlopen in zijn beheer over die bevoegdheid zal beschikken.

In alinea 2 wordt ingespeeld op de nood aan een integrale kijk op het beheer van water. Het beheer van gemachtigde constructies kan een belangrijke impact hebben op de waterloop, in het bijzonder op de afvoermogelijkheden van de waterloop. Dit geldt bijvoorbeeld voor stuwconstructies aan watermolens of omwille van natuur- of landbouwdoeleinden. In de voorwaarden van de machtiging kan de waterbeheerder algemene instructies opnemen over het functioneren van deze gemachtigde constructies. Bij het verlenen van de machtiging in beschermd onroerend erfgoed moet de waterbeheerder de direct werkende normen binnen het beleidsveld onroerend erfgoed respecteren. Overleg met het agentschap Onroerend Erfgoed is hier aangewezen. In uitzonderlijke omstandigheden, zoals bijvoorbeeld periodes van hoge neerslag of droogte, kan het nodig zijn specifieke instructies te geven. In veel gevallen zullen deze instructies ook hoogdringend nageleefd moeten worden, om bijvoorbeeld verdere overstromingsschade te voorkomen. In veel gevallen zullen deze instructies ook hoogdringend nageleefd moeten worden, om bijvoorbeeld verdere overstromingsschade te voorkomen. In dat geval kunnen instructies ook via persoonlijke digitale communicatie zoals mail, maar zelfs mondeling bezorgd worden. Wanneer een formele stap in de aanmaningsprocedure nodig is, is een beveiligde zending aangewezen. Mogelijke instructies zijn bijvoorbeeld dat het stuwpeil tijdelijk verlaagd moet worden. Met een beveiligde zending wordt de beveiligde zending overeenkomstig artikel 1.1.2, 3°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bedoeld. Er wordt geopteerd om te verwijzen naar de definitie uit de VCRO. Op deze manier wordt enerzijds gestreefd naar een uniforme wijze van bekendmaking van documenten dan wel wijze van communicatie zoals in de

omgevingsregelgeving en anderzijds wordt door een dergelijke verwijzing ook rekening gehouden met toekomstige wijzigingen aan de definitie in kwestie.

Watermolens vormen een belangrijke erfgoedwaarde. Van oudsher beschikken watermolens over het stuwrecht. Als gevolg van gewijzigde omstandigheden is de handhaving van het "historische" stuwrecht met het bijhorende pegelpeil niet steeds meer mogelijk. Het stuwrecht was in de feodaliteit een noodzakelijk accessorium van het molenrecht. Wie de toestemming kreeg om een watermolen op te richten, kreeg ook het recht om het water van een waterloop tot op een bepaald peil op te stuwen en daarmee het rad van de watermolen in beweging te brengen. Het stuwrecht wordt juridisch gekwalificeerd als een genotsrecht.

Het is evident dat het historische stuwpeil vandaag niet altijd meer te handhaven is. De waterhuishouding is namelijk in veel gevallen drastisch gewijzigd de voorbije honderd jaar. Voorbeelden van wijzigende omstandigheden zijn een verhoogd debiet als gevolg van een intensivering van het landgebruik, functiewijzigingen in het valleigebied met bijvoorbeeld de aanleg van drainages, omvorming van de watermolen naar een waterkrachtcentrale met als gevolg een permanente werking van de molen en bijgevolg opstuwning in plaats van een tijdelijke werking bij het malen, de interactie met gerealiseerde gecontroleerde overstromingsgebieden,... Al deze omstandigheden kunnen er voor zorgen dat een wijziging van het stuwrecht noodzakelijk is om schadelijke effecten te voorkomen. Vandaar dat het stuwrecht door de waterbeheerder gewijzigd kan worden om de verschillende belangen (het recht om de molen functioneel te houden, bescherming tegen nadelige effecten door impact op de waterloop, bereiken van de Europees overeengekomen en omgezette doelen van het integraal waterbeleid,...) te verzoenen.

Het is evident dat wijzigingen alleen mogelijk zijn mits motivering, na voorafgaand overleg met de watermoleneigenaar en het streven naar maximaal blijvend de erfgoeddoelstellingen gerealiseerd worden. Overleg met het agentschap Onroerend Erfgoed is hier ook aangewezen. De rechten van de houders van een dergelijk stuwrecht bij een wijziging van het stuwrecht, in het kader van het algemeen rechtsbeginsel "de gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten", op een schadevergoeding, bijvoorbeeld wanneer de werking van de watermolen onmogelijk gemaakt wordt en dit voor schade zorgt voor de watermoleneigenaar (bijv. lagere opbrengst maaltactiviteiten), blijven gelden. De gangbare schadevergoedingsregels bij dit genotsrecht blijven ongewijzigd. Dit is in overeenstemming met de visie verwoord in artikel 544 van het Burgerlijk Wetboek dat inhoudt dat de overheid in het algemeen belang maatregelen kan opleggen die het gebruik van de eigendom beperken. Het is evident dat bij wijzigingen aan het stuwrecht steeds rekening gehouden moet worden met het oorspronkelijke doel, met name het in stand houden van een mogelijkheid om een molen functioneel te houden, maar wel in het kader van een integraal waterbeleid dat vandaag verschillende maatschappelijke en juridische doelen beoogt.

Artikel 11

Artikel 10 van de wet onbevaarbare waterlopen wordt opgeheven. Dit artikel bevat de onderverdeling in "buitengewone werken van verbetering" en "buitengewone werken van wijziging". Die specifieke onderverdeling verdwijnt in het kader van een modernisering van terminologie waarbij er algemeen een onderscheid gemaakt wordt in de nieuwe bepalingen tussen enerzijds onderhoudswerken en anderzijds inrichtingswerken.

Artikel 12

Dit artikel bepaalt dat de waterbeheerder verantwoordelijk is voor inrichtingswerken op de categorie van waterlopen in zijn beheer.

Artikel 13

Dit artikel omvat een actualisatie van de huidige regeling met betrekking tot machtigingen. Om inrichtingswerken of andere werken uit te voeren op het domein van de waterbeheerder is de voorafgaande machtiging door de waterbeheerder vereist gezien er gebruik gemaakt wordt van het domein van de waterbeheerder en de mogelijke impact die de werken met zich mee kunnen brengen op de waterhuishouding van een onbevaarbare waterloop. Mede gezien de omgevingsfactoren zoals klimaat, landgebruik, ... die een belangrijke impact hebben op de waterlopen en de waterhuishouding veranderlijk kunnen zijn, heeft die machtiging een precair karakter en kan ze door de waterbeheerder gemotiveerd worden ingetrokken.

De machtiging wordt afgeleverd door de waterbeheerder. Hierbij wordt voor overeenstemming gezorgd met de adviesverlening in het kader van de watertoets. In beschermd onroerend erfgoed moet de waterbeheerder bij het verlenen van de machtiging de direct werkende normen binnen het beleidsveld onroerend erfgoed respecteren. Overleg met het agentschap Onroerend Erfgoed is hier aangewezen. Daarnaast is het mogelijk dat voor het wijzigen van het tracé van de waterloop of voor het plaatsen of wijzigen van oeverbeschoeiing een toelating van het agentschap Onroerend Erfgoed vereist is volgens het Onroerenderfgoedbesluit of de individuele bepalingen in het beschermingsbesluit.

In het verleden werden alle machtigingen voor waterlopen 3° categorie afgeleverd door de provincie. Gemeentebesturen kunnen, in overleg met de betrokken provincies, er voor opteren om de machtigingen verder inhoudelijk te laten voorbereiden door de provincies. Op die manier blijft het voor de aanvrager éénduidig welke waterbeheerder bevoegd is voor welke categorie waterloop, zoals bepaald in artikel 7, maar blijft ondersteuning mogelijk wanneer dit gewenst is.

In het kader van een beperking van de administratieve lasten is integratie in de omgevingsvergunning voorzien, met enkele modaliteiten. Een omgevingsvergunning is in principe eeuwigdurend en de veranderbaarheid ervan is beperkt. Dat is niet verzoenbaar met de noodzaak tot aanpassing van het beheer van constructies in het belang van het waterbeheer, zodat uitdrukkelijk voorzien wordt dat artikel 9, §2, van de wet onverminderd van toepassing blijft. Dat is evenmin verzoenbaar met het statuut van openbaar domein van de onbevaarbare waterlopen die ingedeeld zijn volgens deze wet. Gebruik van dat domein is in het algemeen belang steeds precair. Vandaar dat ook op dit punt een afwijking nodig is.

Dit artikel voorziet een beroepsmogelijkheid tegen het verlenen of de weigering tot het verlenen van een machtiging voor inrichtingswerken of andere werken. Deze procedure is enkel van toepassing wanneer een machtiging afgeleverd wordt door de waterbeheerder. Wanneer de procedure verlopen is via de adviesverlening in het kader van de omgevingsvergunning zijn de beroepsprocedures voor deze vergunningen van toepassing.

Het is de waterbeheerder die toezicht uitoefent op de correcte uitvoering conform de afgeleverde machtiging. In de machtiging kan de waterbeheerder daarom onder meer bepalen dat de waterbeheerder geïnformeerd moet worden over de start, vooruitgang en beëindiging van de werken.

Na de werken moet de info in de digitale atlas van de onbevaarbare waterlopen en publieke grachten geactualiseerd worden. Gezien de provincie verantwoordelijk is voor deze info over de waterlopen 2° en 3° categorie in de digitale atlas moet de machtigingverlener de nodige technische gegevens van de uitgevoerde werken op de waterlopen aan de provincie bezorgen.

Tegen de beslissing kan beroep aangetekend worden door de aanvrager, de gemeente, de polder, de watering, de provincie of het betrokken publiek. De procedure voor het beroep kan verder uitgewerkt worden door de Vlaamse Regering.

Artikel 14

Het artikel 13 van dezelfde wet bevat een regeling voor het verhalen van meerkosten op de veroorzaker ervan. Deze regeling werd mee opgenomen in het nieuwe artikel 8 van de wet, waardoor artikel 13 opgeheven kan worden.

Artikel 15

Artikel 14 en 15 die samen afdeling 2 van hoofdstuk III van dezelfde wet vormen, worden wordt opgeheven. Zij bevatten verdere bepalingen met betrekking tot de machtiging voor buitengewone werken. In de nieuwe regeling wordt het begrip buitengewone werken opgeheven, waardoor artikel 14 en 15 overbodig geworden zijn.

Artikel 16

Dit artikel verduidelijkt een aantal zaken in verband met het statuut van de onbevaarbare waterlopen. Met name stelt het artikel uitdrukkelijk dat de als onbevaarbaar gerangschikte waterlopen deel uitmaken van het openbaar domein. Immers, hun behoud is noodzakelijk voor de waterhuishouding in de wijde omgeving van de waterloop en de reden voor hun indeling onder deze wet. Men kan dan ook als aangelande door verjaring geen gebruiksrechten op de loop en bedding verwerven, dat gaat in tegen het algemeen belang én de realisatie van de doelstellingen, vermeld in artikel 1.2.2. van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018. Het is evident dat de afschaffing van een onbevaarbare waterloop er voor zorgt dat de waterloop geen deel meer uitmaakt van het openbaar domein.

Het uitdrukkelijk voorzien dat onbevaarbare waterlopen deel uitmaken van het openbaar domein van de waterbeheerder, betekent niet dat de bedding ook eigendom is van die waterbeheerder. De watervoering kan ook een erfdienstbaarheid van openbaar nut zijn over de gronden van een particulier, vergelijkbaar met het statuut van een buurtweg over een zate die eigendom is van de aangelande.

Voor sommige onbevaarbare waterlopen (namelijk deze die niet vlotbaar zijn) komt deze regeling neer op een afwijking van artikel 538 Burgerlijk Wetboek. Door de impact van het gewijzigde landgebruik op de waterhuishouding en de klimaatverandering, dienen de waterlopen die niet vlotbaar zijn, maar wel in het algemeen belang beheerd worden door een overheid, een beter statuut te genieten. Het statuut van openbaar domein zorgt ervoor dat verkrijgende verjaring door middel van bezit uitgesloten wordt. Het toestaan van zakelijke rechten op het domein van de waterlopen is mogelijk voor zover het belang van de waterhuishouding niet in het gedrang komt.

Bij de verkoop van de verlaten bedding van een afgeschafte onbevaarbare waterloop kan derhalve voorlopig als breedte van de bedding in het grondplan de in de beschrijvende tabellen als 'opgenomen kruinbreedte' genoteerde waarde worden gehanteerd. Na goedkeuring van de digitale atlas van de onbevaarbare waterlopen en publieke grachten zullen uiteraard slechts de waarden voor een beperkt aantal dwarsprofielen worden opgenomen. Voor het berekenen van de 'beddingbreedte' in tussenliggende profielen kan er in de regel van worden uitgegaan dat de breedte lineair varieert tussen de in de atlas vermelde waarden.

Bovenstaande regels zijn echter slechts algemene richtlijnen. De toestand op het terrein kan uiteraard in uitzonderlijke gevallen aanleiding geven tot de keuze van meer evidente oplossingen.

In dit artikel en op andere plaatsen in de wet worden de aanpalende eigenaars van de waterloop aangeduid als aangelanden. Dit is de gebruikelijke aanduiding voor eigenaars langs openbare infrastructures als waterwegen, waterlopen, wegen,... .Er wordt hier geen draagwijdte aan gegeven die afwijkt van de gangbare betekenis die aan het woord wordt gegeven, zodat het niet noodzakelijk is om deze term nader te omschrijven.

Artikel 17

Dit artikel is een actualisatie van de bepalingen die al voorzien waren in de wet zoals goedgekeurd op 28 december 1967. Deze bepalingen zijn noodzakelijk om het nodige beheer van de waterlopen op een efficiënte wijze aan te pakken.

De erfdiensbaarheden van openbaar nut uit het eerste lid hebben dezelfde inhoud als de erfdiensbaarheden uit de oorspronkelijke tekst, ze werden enkel duidelijker geformuleerd.

Het is evident dat de waterbeheerder en de aannemers die door de waterbeheerder aangesteld werden voor de uitvoering van zowel onderhoudswerken als inrichtingswerken, de waterlopen vlot moeten kunnen bereiken om het nodige beheer te verzekeren. Bij voorkeur gebeurt de toegang tot de waterloop via de 5m-zone vanaf het eind van de oeverzone. Deze zone is echter niet steeds bereikbaar vanaf de openbare weg. De doorgang wordt dus niet beperkt tot de 5m-zone. Ook de toegang tot de 5m-zone moet hieronder begrepen worden. De doorgang langs de 5m-zone is ook niet steeds mogelijk gezien er, onder meer in bebouwde zones, van oudsher woningen gebouwd werden tot tegen de waterloop. Artikel 1.3.2.2, §1, 4°, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, voorziet ook enkele uitzonderingen voor de realisatie van constructies binnen de oeverzone. Ook voor dergelijke gevallen geldt logischerwijze dat de waterbeheerder via een alternatief traject toegang tot de waterloop heeft.

De mogelijkheid blijft behouden om slib en maaisel kosteloos te deponeren in de 5m-zone vanaf het einde van de oeverzone. Met onschadelijke ruimingsproducten wordt bedoeld dat voldaan moet worden aan de wetgeving inzake natuur, milieu en ruimtelijke ordening. Specifiek van belang hierbij zijn de code van goede praktijk bagger- en ruimingsspecie (Ministerieel besluit van 5 november 2015) en de code van goede natuurpraktijk voor waterlopen, als vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2015 in uitvoering van artikel 14, §2, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. Het spreekt voor zich dat maaisel dat vervuild is met blik, glas en ander afval, en dus sterfte bij dieren of afkeuring van oogsten kan veroorzaken, eveneens als schadelijk moet worden aanzien.

Het uitgangspunt is dat de waterbeheerder de lasten verdeelt over beide oevers. Alleen indien de toestand op het terrein dit niet toelaat, kan hiervan afgeweken worden.

Voor de uitvoering van het onderhoud (zoals maaien en verwijderen van de vegetatie, snoeien van struik- en houtgewas,...) kunnen de aangelanden, de gebruikers en de eigenaars geen aanspraak maken op een schadeloosstelling. Zo kan geen aanspraak gemaakt worden op schadeloosstelling voor schade aan bijvoorbeeld akkergewassen in de 5m-zone voor maaibeurten. Het is natuurlijk wel evident dat de waterbeheerder er zoveel als mogelijk voor zorgt dat de schade tot een minimum beperkt wordt door bijvoorbeeld te maaien na de oogst in akkergebieden indien de maaibeurt uitgesteld kan worden, alsook dat rekening wordt gehouden met de wetgeving inzake natuur die betrekking heeft op de bescherming van vegetatie en andere natuurelementen zoals

beschermde soorten dieren en planten. Daarbij moet met name gewezen worden op de natuurzorgplicht vervat in artikel 14, §1, van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, die impliceert dat men in de in die bepaling vermelde gevallen verplicht is om alle maatregelen te nemen die redelijkerwijze kunnen worden gevegd om de vernietiging of de schade van de vermelde natuurwaarden te voorkomen, te beperken of indien dit niet mogelijk is, te herstellen. Dit kan door rekening te houden met het landgebruik en door rekening te houden met aanwezige natuurwaarden bij het bepalen van het tijdstip van de onderhoudsbeurt (bv. werkzaamheden uitvoeren buiten broedperiode) en bij de praktische uitvoering ervan. De gebruikers of eigenaars van de gronden palend aan de waterloop dienen maximaal schade te voorkomen door voor de 5m-zone hun landgebruik af te stemmen op deze maaibeurt of het risico op schade te dragen. Wanneer het beheer van de waterloop voor structuurschade zorgt, dient deze hersteld of vergoed te worden door de waterbeheerder.

Artikel 18

Om éénvoudigheid te creëren tussen de onbevaarbare waterlopen binnen en buiten de werkingsgebieden van polders en wateringen wordt artikel 18 opgeheven. Hierdoor wordt de wet onbevaarbare waterlopen ook van toepassingen voor de waterlopen 2° en 3° categorie binnen de polders en wateringen. De bepalingen van de tweede alinea van artikel 18 §1 wordt verplaatst naar artikel 7 terwijl de bepalingen van artikel 18 §2. en §3. geïntegreerd worden in artikel 4.

Artikel 19

Met dit artikel wordt een openbaar onderzoek opgelegd waar nodig voor de beslissingen vervat in de wet onbevaarbare waterlopen. Dit is analoog aan de bestaande bepaling, maar wordt gemoderniseerd door niet meer te verwijzen naar het openbaar onderzoek als een "onderzoek de comodo et incommodo". Er wordt tevens een delegatie verleend aan de Vlaamse Regering om inzake dit openbaar onderzoek nadere regels te bepalen. Het is evident dat wanneer de machtiging bekomen wordt via een gunstig advies uitgebracht door de bevoegde waterbeheerder in het kader van de aanvraag tot omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen de beroepsprocedures verlopen conform de procedures voor de omgevingsvergunning. Daarnaast worden die bepalingen uitgelicht die opgeheven worden. De verwijzing naar de regelgeving dat het administratief toezicht op de gemeente regelt wordt aangepast aan de nieuwe regelgeving die voortaan terug te vinden is in het decreet over het lokaal bestuur.

Artikel 20

De milieuhandavingsinstrumenten uit titel XVI van het decreet algemene bepalingen milieubeleid worden via dit artikel van toepassing op de wet onbevaarbare waterlopen. Dit zal het handhaven van de bepalingen uit de wet ten goede komen. Met deze ingreep wordt uitvoering gegeven aan een van de aanbevelingen van de VHRM in haar eerste milieuhandavingsprogramma.

Artikel 21

Er wordt bepaald dat via een uitvoeringsbesluit nadere regels zullen worden voorzien voor onbevaarbare waterlopen en grachten. Dit uitvoeringsbesluit zal zaken moeten regelen die beter op het niveau van een uitvoeringsbesluit passen, zijnde zaken zoals afrastering langsheen waterlopen, aanwezigheid van beplantingen en de mogelijkheid tot eventuele vaaractiviteiten op de onbevaarbare waterlopen (bijv. kajakvaart). Ook nadere regels inzake het beheer van onbevaarbare waterlopen, zoals peilbeheer, kunnen via een uitvoeringsbesluit concreet uitgewerkt worden. Een uitvoeringsbesluit is daartoe beter geschikt gezien dit meer specifieke bepalingen zijn.

Artikel 22

Artikel 22 bevat handhavingsregels. Nu de wet onder het toepassingsgebied van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid wordt gebracht, worden deze artikelen overbodig en kunnen ze opgeheven worden.

De mogelijkheid voor de provincies om eigen provinciale reglementen te hebben voor het beheer van waterlopen wordt opgeheven. Dit komt de transparantie in het waterbeheer ten goede.

Artikel 23

Het gebruik van water uit onbevaarbare waterlopen kan vandaag alleen voor aangelanden conform het burgerlijk wetboek. Het is wenselijk om de mogelijkheden voor de onttrekking uit onbevaarbare waterlopen te verruimen op momenten dat de beschikbaarheid groot genoeg is maar anderzijds de mogelijkheden te voorzien om onttrekking tijdelijk te beperken of verbieden wanneer er schaarste is aan oppervlaktewater. De voorbije jaren waren er meerdere periodes waarbij er problemen waren met tijdelijke waterschaarste. De verwachting is dat deze periodes als gevolg van klimaatverandering nog zullen toenemen. Zeker in dergelijke periodes van waterschaarste is het noodzakelijk dat er mogelijkheden zijn om op te treden.

Dit artikel voorziet dat de Vlaamse Regering de modaliteiten bepaalt voor de onttrekking en de omstandigheden waarin onttrekking niet toegelaten is.

Artikel 24

Dit artikel legt het kader vast voor de overname van het beheer van een gracht door de gemeente of polder en watering. Heel wat grachten spelen in de lokale waterhuishouding een verdergaande rol dan een louter plaatselijke, zonder dat het evenwel aangewezen is om deze grachten in te delen bij de onbevaarbare waterlopen. Ze voldoen bijvoorbeeld niet aan de criteria die daarvoor voorzien zijn in de wet van 28 december 1967 houdende onbevaarbare waterlopen, of de gevolgen van dergelijke indeling, bijvoorbeeld met betrekking tot de erfdienstbaarheidszones van vijf meter op beide oevers zijn te zwaar voor dergelijke lopen.

De overname van het beheer van een private gracht door de gemeente of polder en watering biedt dan een oplossing. Dergelijke overname van het beheer kan telkens dat het nuttig is voor het watersysteem, waarbij watersysteem begrepen wordt zoals bedoeld in de Codex Integraal Waterbeleid van 15 juni 2018. Allicht zullen de redenen tot beheerovername doorgaans betrekking hebben op kwantiteitsbeheer : grachten die als ze niet goed onderhouden worden, lokaal voor wateroverlast zorgen. Het is het beheer dat wordt overgenomen, niet het eigendomsrecht. Beheer wordt gedefinieerd als onderhoud en vernieuwen, waarbij "vernieuwen" beschouwd moet worden als verregaand onderhoud, wat meestal enkel nodig zal zijn bij kunstwerken en overwelvingen. De gemeente, polder of watering moet na overname instaan voor de financiering van het beheer.

Het gaat om grachten waarbij structureel beheer noodzakelijk is omwille van het algemeen belang en waarbij de beheernood de normale onderhoudsplicht ten laste van de particuliere eigenaar/aangelande overstijgt. Concreet kan het gaan om beheermaatregelen die noodzakelijk zijn om wateroverlast te vermijden van zones ruimer dan de particuliere eigendom van de eigenaar van de gracht, grachten die dienen voor de opvang en/of afvoer van hemelwater afkomstig van een gescheiden stelsel, grachten die dienen voor de opvang en/of afvoer van overstortwater,...

Met als doel een goed beheer mogelijk te maken kan de gemeente, polder of watering voor het onderhoud van het grachtenstelsel in functie van een brongericht waterbeheer een beperkt aantal erfdienstbaarheden opleggen, met name met betrekking tot doorgang

in functie van het onderhoud en de deponie van ruimingsproducten en maaisel. De bedoeling is dat maatwerk mogelijk is op basis van de plaatselijke toestand. Zoals behoorlijk bestuur en het respect voor het eigendomsrecht vereist, moeten de erfdiensbaarheden proportioneel zijn in relatie tot de beoogde doelstelling voor het beheer van het grachtenstel. Het is logisch dat de erfdiensbaarheden beperkter zijn dan de voorziene erfdiensbaarheden voor onbevaarbare waterlopen. Zo zal een zone voor doorgang van 5 m op beide oevers niet steeds noodzakelijk zijn om grachten goed te onderhouden. Voor bredere grachten zoals bijvoorbeeld poldergrachten kan dit wel noodzakelijk zijn. Nu gelden voor de meeste poldergrachten erfdiensbaarheden van minimaal 5 m. Er kan ook voor geopteerd worden om de erfdiensbaarheidszone slechts op één oever van toepassing te maken. De Vlaamse Regering moet nadere criteria voor deze erfdiensbaarheden uitwerken.

Wanneer als gevolg van bijvoorbeeld wijzigingen aan het grachtenstelsel de erfdiensbaarheden niet meer nuttig zijn voor het waterbeheer kan de gemeente of polder en watering, al dan niet op verzoek van de aangelande, de erfdiensbaarheden opheffen.

De beslissingen voor het in beheer nemen en om de erfdiensbaarheden vast te leggen dienen voorafgegaan te worden door een openbaar onderzoek. Dit biedt de betrokken burgers de mogelijkheid om te waken over bijvoorbeeld de proportionaliteit van de erfdiensbaarheden ten opzichte van de beoogde doelstelling. Een uitzondering hierop wordt voorzien voor de grachten van algemeen belang die dergelijke procedure reeds doorlopen hebben. Die grachten zullen dan ook vanaf inwerkingtreding aangeduid worden als publieke gracht. Georganiseerd administratief beroep is mogelijk bij de provincie.

Hoofdstuk 4. Wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet

Artikel 25

Ingevolge de zesde staatshervorming kunnen de Vlaamse commissarissen voortaan op grond van de Vlaamse Vastgoedcodex van 19 december 2014, als authenticerende derde, voortaan overgaan tot het verlijden van de akten van verkaveling, herverkaveling of ruilverkaveling. In de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet wordt voor het uitoefenen van deze bevoegdheden in verschillende artikelen evenwel nog verwezen naar het begrip "comité tot aankoop van onroerende goederen".

Dit artikel brengt de tekst van de ruilverkavelingswet voor wat het Vlaams Gewest betreft in overeenstemming met de terminologie van de Vlaamse Vastgoedcodex.

Hoofdstuk 5. Wet van 12 juli 1976 houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet bij de uitvoering van grote infrastructuurwerken

Artikel 26

Ingevolge de zesde staatshervorming kunnen de Vlaamse commissarissen voortaan op grond van de Vlaamse Vastgoedcodex van 19 december 2014, als authenticerende derde, voortaan overgaan tot het verlijden van de akten van verkaveling, herverkaveling of ruilverkaveling. In de wet van 12 juli 1976 houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet bij de uitvoering van grote infrastructuurwerken wordt voor het uitoefenen van deze bevoegdheden in verschillende artikelen evenwel nog verwezen naar het begrip "comité tot aankoop van onroerende goederen".

Dit artikel brengt de tekst van de ruilverkavelingswet grote infrastructuurwerken voor wat het Vlaamse Gewest betreft in overeenstemming met de terminologie van de Vlaamse Vastgoedcodex.

Artikel 27

Ingevolge de zesde staatshervorming kunnen de Vlaamse commissarissen voortaan op grond van de Vlaamse Vastgoedcodex van 19 december 2014, als authenticerende derde, voortaan overgaan tot het verlijden van de akten van verkaveling, herverkaveling of ruilverkaveling. In de wet van 12 juli 1976 houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet bij de uitvoering van grote infrastructuurwerken wordt voor het uitoefenen van deze bevoegdheden in verschillende artikelen evenwel nog verwezen naar het begrip "comité tot aankoop van onroerende goederen"

Dit artikel brengt de tekst van de ruilverkavelingswet voor wat het Vlaams Gewest betreft in overeenstemming met de terminologie van de Vlaamse Vastgoedcodex.

Hoofdstuk 6. Wet van 10 januari 1978 houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen in der minne

Artikel 28

Ingevolge de zesde staatshervorming kunnen de Vlaamse commissarissen voortaan op grond van de Vlaamse Vastgoedcodex van 19 december 2014, als authenticerende derde, voortaan overgaan tot het verlijden van de akten van verkaveling, herverkaveling of ruilverkaveling. In de wet van 10 januari 1978 houdende bijzondere maatregelen inzake ruilverkaveling van landeigendommen in der minne wordt voor het uitoefenen van deze bevoegdheden in verschillende artikelen evenwel nog verwezen naar het begrip "comité tot aankoop van onroerende goederen"

Dit artikel brengt de tekst van de ruilverkavelingswet voor wat het Vlaams Gewest betreft in overeenstemming met de terminologie van de Vlaamse Vastgoedcodex.

Hoofdstuk 7. Decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer

Artikel 29

Met dit artikel wordt de basis gelegd voor een nieuwe, meer op de huidige noden afgestemde organisatie van het openbaar onderzoek bij de afbakening van waterwingebieden en beschermingsgebieden. Enkel de hoofdlijnen worden decretaal vastgelegd, de verdere procedure wordt uitgewerkt door de Vlaamse Regering.

Hoofdstuk 8. Bosdecreet van 13 juni 1990

Artikel 30

In het derde lid van artikel 50 van het Bosdecreet wordt nog verwezen naar een beroepsmogelijkheid in artikel 43 van hetzelfde decreet. Artikel 43 is echter vervangen bij het decreet van 9 mei 2014. De nieuwe inhoud van artikel 43 is sterk gereduceerd, en beperkt zich ertoe te bepalen dat beheersplannen voor bossen worden vastgesteld conform de bepalingen vermeld in hoofdstuk IV, afdeling 2, van het natuurdecreet van 21 oktober 1997. Deze wijziging paste in de invoering van het concept 'geïntegreerd natuurbeheer' in het natuurdecreet. Dat concept houdt onder meer in dat alle beheersplannen, zowel van bossen als natuurreservaten, in de toekomst op een zelfde leest geschoeid worden, en de naam 'natuurbeheersplannen' meekrijgen. De regels inzake

die natuurbeheerplannen zijn opgenomen in de artikelen 16bis – 16sedecies van het natuurdecreet. Een specifieke regeling voor bosbeheerplannen is dus niet meer aan de orde, en daarom is de inhoud van artikel 43 nu beperkt tot een verwijzing naar de relevante bepalingen in het natuurdecreet. Artikel 43 bevat geen specifieke beroepsregeling meer, en derhalve is ook de verwijzing daarnaar in artikel 50, derde lid, overbodig geworden. Het is dan ook logisch dat dit derde lid wordt opgeheven.

Artikel 31

Er wordt voorzien in een grondige hervorming van de regels in het Bosdecreet inzake houtverkoop en –exploitatie in openbare bossen (artikelen 52 – 79). De huidige regels ter zake verhinderen een eigentijdse, minder tijdrovende en meer optimale aanpak van de verkoop en exploitatie van hout uit openbare bossen. Deels is dit te wijten aan te stringente bepalingen die verhinderen dat niet (tijdig) flexibel kan ingespeeld worden op de evolutie in maatschappelijke noden en nieuwe inzichten met betrekking tot een efficiënter, effectiever en rendabeler beheer. Vernieuwende technologische ontwikkelingen van de laatste decennia laten het gebruik van efficiëntere verkooptechnieken toe, wat door sommige artikelen in de huidige regelgeving echter wordt belemmerd. Bovendien zijn enkele bepalingen niet meer in lijn met de Europese regelgeving inzake het vrij verkeer van goederen en diensten. In een aantal artikelen van het Bosdecreet worden wijzigingen aangebracht. Een aanzienlijk aantal artikelen wordt opgeheven. Bij die laatste gaat het vooral om technische artikels, waarvan de inhoud, al dan niet in aangepaste vorm, zullen worden opgenomen in een besluit van de Vlaamse Regering, of waarvan de inhoud kan worden opgenomen in de specifieke verkoopsvoorwaarden voor een bepaald lot van bomen.

Vooraf de wijze waarop de actuele formulering van de term “openbare verkoop” wordt geïnterpreteerd, noopt tot aanpassing van de teksten van het decreet. In de praktijk wordt dit ingevuld door een openbare zitting waar potentiële kopers bieden op een of meerdere aangeboden loten. Deze werkwijze is echter gedeeltelijk achterhaald, enerzijds door het teruggelopen aantal aanwezigen op een dergelijke verkoop en anderzijds door de interactie tussen dit (beperkt) aantal kopers, wat eerder een negatieve invloed heeft op de bekomen prijzen. Anderzijds zijn er kopers die niet meer bereid zijn om gedurende een halve of hele dag in een roepzaal te zitten om slechts 1 of enkele loten te kunnen kopen.

In de ons omringende landen en regio's zien we dat door de openbare bosbeheerders andere wijzen van verkoop worden toegepast, telkens met oog voor openbaarheid, mededinging en transparantie van de werkwijze. De Forestry Commission in het Verenigd Koninkrijk verkoopt het hout uit de overheidsbossen uitsluitend via een webtoepassing, ONF in Frankrijk, Forstamt in Duitsland en Staatsbosbeheer in Nederland zijn gestart met de verkoop via raamcontracten waarbij op regelmatige tijdstippen de markt herbevestigd wordt. Het is te verwachten dat ook andere argumenten zoals cascadering en lokale, circulaire (biobased) economie aan belang zullen toenemen en dat de verkoopsmethoden hiermee rekening moeten kunnen houden. De huidige omschrijving is te eng om met al deze argumenten in de verkoopwijze rekening te kunnen houden.

In het hoger vermelde besluit van de Vlaamse Regering worden de wijzen van verkoop verder uitgewerkt, waarbij steeds de openbaarheid en transparantie van de werkwijze en het respect voor de mededinging gegarandeerd moet zijn.

Het huidige artikel 52 stipuleert dat voor het merken van bomen ten behoeve van kapping of verkoop 'hamers' worden gebruikt die zijn voorzien van een op bij rechtbanken neergelegd merkteken. In feite is dergelijke hamer een bijl waarbij aan de achterzijde van het snijvlak een zegel is aangebracht die, na het plaatselijk ontschorsen van de boom, met de bijl in het ontschorste stamvlak wordt geslagen. In de praktijk blijkt die ene manier van merken niet steeds efficiënt en zelfs technisch dikwijls niet

haalbaar. Zeker in jonge bosbestanden, vooral van naaldhout, is het aanbrengen van zo'n merk van de hamer op dunne boompjes bij de eerste noodzakelijke dunningen vrij zinloos en omwille van het dikwijls zeer grote aantal bomen bijzonder tijdrovend. Bovendien zijn bij het vellen van naaldhoutbestanden met de moderne technologische middelen, zoals een 'harvester' (zelfrijdende houtoogstmachine die geheel gemechaniseerd bomen in één arbeidsgang velt, onttakt, opmeet, doorkort en stapelt), de gehamerde merktekens moeilijk zichtbaar, zeker wanneer de velling geruime tijd na het merken van de bomen gebeurt. Alternatieve manieren van merken, om de zichtbaarheid van de merken te verbeteren en de werkduur aanzienlijk in te korten en daardoor de kostenefficiëntie te verhogen, worden nu al gebruikt. Het gaat daarbij met name om het gebruik van een rits (een gebogen mes waarmee blijvende krassen in de schors worden getrokken) en van verf. In sommige gevallen is zelfs niet markeren een aangewezen methode, bijvoorbeeld bij kaalslag, zoals het volledig kappen van alle bomen in een homogeen populierenbos. Voor bomen met grotere afmetingen of van een zichtbaar hogere kwaliteit (hogere waarde) kan het hameren behouden blijven. Gezien de snelle technologische ontwikkelingen is het niet ondenkbaar dat zich op vrij korte termijn nog nieuwe markeringsmethoden aandienen die ook op de exploitatie van bomen toepasbaar kunnen zijn. De aanpassing van artikel 52 zorgt er voor dat in dat geval geen nieuwe decreetswijziging noodzakelijk is. Het wordt aan de Regering overgelaten om te bepalen welke de mogelijke manieren zijn voor het merken van bomen in functie van het kappen, verkopen of voorbehouden van die bomen.

Artikel 32

In artikel 53 wordt het woord "openbaar" opgeheven omdat de aard van de verkoop gelinkt is aan de manier van verkopen zoals beschreven in artikel 55, waarin een nieuwe formulering wordt opgenomen die in overeenstemming is met de eigentijdse, gangbare voorschriften inzake het garanderen van openbaarheid en een optimaal toegankelijke markt.

Artikel 33

Het ingevoegde artikel 53bis omvat grotendeels de inhoud van het huidige artikel 79, dat wordt opgeheven. De oorspronkelijke inhoud wordt aangevuld met enkele nieuwe bepalingen die een efficiëntere vermarkting mogelijk maken, door het verbreden van het koperspotentieel. De volledige inhoud van het oorspronkelijke artikel 79 hoort beter thuis onder "Afdeling 1. Algemeen" van Hoofdstuk VI, en wordt daarom na artikel 53 als een nieuw artikel ingevoegd.

Het eerste lid van artikel 53bis is een overname van de inhoud van het huidige artikel 79, eerste en tweede lid, in een iets compactere vorm. Het derde lid van het huidige artikel 79 is niet meegenomen in artikel 53bis, omdat de inhoud ervan overbodig is: aangezien het eerste lid van artikel 53bis geen afwijking ter zake vermeld, is het vanzelfsprekend dat de erkenningsvereiste in beginsel ten allen tijde geldt, ook voor in het buitenland gevestigde kopers en exploitanten.

Het tweede lid van artikel 53bis omschrijft de uitzonderingen op het principe van de verplichte erkenning, die verder verfijnd kunnen worden in een besluit van de Regering. Die uitzonderingen zijn gewenst om de volgende redenen:

1° bij de verkopen van hout uit openbare bossen horen veelal ook kleinere en minder waardevolle loten, waarvan de exploitatie door professionele kopers niet rendabel is en die door hen in de praktijk ook niet worden gekocht. De kapping van dat hout is echter noodzakelijk om een duurzaam bosbeheer te kunnen voeren (meer licht op de bodem, bosverjonging inleiden, structuurverbetering, concurrentieregeling tussen soorten, enz.). Dergelijke loten zijn wel gegeerd door particulieren, meestal voor aanwending als brandhout, soms ook voor materiaal bruikbaar bij het beoefenen van hun hobby. De uitzondering die er in bestaat dat geen erkenning nodig is voor het kopen of exploiteren

van een beperkte hoeveelheid hout zorgt ervoor dat hieraan kan worden tegemoetgekomen, en dat meteen ook de beheerdoelen kunnen worden gehaald. Een win-win situatie. Het precies bepalen van wat een beperkte hoeveelheid hout is, is een technisch gegeven, dat wordt overgelaten aan de Vlaamse Regering;

2° de erkenning is vooral vereist om te garanderen dat de exploitatie van bomen met de nodige kennis, zo weinig mogelijk schade en zo veilig mogelijk kan worden uitgevoerd. Dat moet een zorgzaam en duurzaam gebruik en beheer van de bosbestanden garanderen, inclusief het behoud van een goede bodemkwaliteit. De erkenning heeft betrekking op het aspect kwaliteitsvol en veilig vellen, bewerken en ruimen van de bomen in het bosbestand. Hout kan ook liggend langs de weg verkocht worden, waarbij de voorgaande exploitatierisico's niet meer van toepassing zijn voor een potentiële koper van een lot dat enkel dergelijke stammen omvat. De noodzaak dat die koper dan nog erkend moet zijn is dan ook niet meer relevant;

3° de activiteit zoals hier omschreven komt meer en meer voor in het kader van het gebruik van resthout voor allerlei biomassatoepassingen, waarvan de markt in volle ontwikkeling is. Ook deze activiteit vergt geen exploitatiewerkzaamheden meer in het bosbestand zelf, zoals toegelicht bij punt 2°. De uitvoering van dit werk kan dus naar analogie hiermee vrijgesteld worden van erkenningsplicht, wat een meer open markt voor de afzet van resthout verzekert.

Artikel 34

In artikel 54 wordt het woord "openbare" opgeheven omdat de aard van de verkoop gelinkt is aan de manier van verkopen zoals beschreven in artikel 55. In artikel 55 wordt met dit decreet een nieuwe formulering opgenomen om tegemoet te komen aan de eigentijdse, gangbare voorschriften inzake het garanderen van openbaarheid en een optimaal toegankelijke markt.

Verder ressorteert artikel 54 onder "Hoofdstuk VI : Bijzondere bepalingen betreffende de openbare bossen". Nogmaals in artikel 54 opnemen dat de bepalingen van dit artikel van toepassing zijn op verkopen "waarbij eigenaars van openbaar bos betrokken zijn" is overbodig, en die bepaling wordt opgeheven.

Artikel 35

Artikel 55, §1, eerste lid, wordt herschreven om tegemoet te komen aan de eigentijdse, gangbare voorschriften inzake het garanderen van openbaarheid en een optimaal toegankelijke markt. Dat kan efficiënter en effectiever gerealiseerd worden met gebruik van moderne technologische middelen.

Artikel 55, §1, tweede lid, wordt opgeheven. Hierin werd een praktische regeling voor het organiseren van een verkoping beschreven, gericht op de openbare houtverkopen zoals die al decennialang worden gehouden, en dus zonder rekening te houden met de technologische evoluties en digitale platformen die momenteel wel beschikbaar zijn. Dankzij deze sterk evoluerende sector zijn nu meerdere vormen van publieke verkoop en bekendmaking mogelijk, bijvoorbeeld online. Daardoor kan een breder spectrum aan potentiële kopers veel gemakkelijker bereikt worden. Naargelang de aard (bijvoorbeeld brandhout of zaaghout voor de lokale markt, hout voor professionelen/particulieren), omvang of specificiteit (bijvoorbeeld topkwaliteitshout, hout geschikt voor molenbouw, enz.) van de aangeboden loten hout is het aangewezen de meeste geschikte verkoopwijze te kunnen kiezen. Alle praktische aspecten omtrent verkoop zullen in de toekomst opgenomen worden in de verkoopsvoorwaarden bij de houtverkopen.

Artikel 55, §1, derde lid, wordt opgeheven omdat deze bepaling een evidentie is, zonder wettelijke meerwaarde.

Artikel 55, §2, punt 1°, wordt gewijzigd om de bepaling in overeenstemming te brengen met de wijziging van paragraaf 1. Punt 2° wordt nu correcter en duidelijker

geformuleerd: wat wordt verkocht zijn loten die bomen bevatten die in verschillende kappen (beheertechnische indeling) kunnen staan. In een verkocht lot (toegewezen lot) kunnen door stormweer bijkomend bomen omwaaien die niet waren toegewezen bij de verkoop. Beheertechnisch is het aangewezen om die bomen eerst aan te bieden (tegen betaling) aan de koper van het desbetreffende lot. Er wordt best vermeden dat twee (of meerdere) exploitanten door elkaar op eenzelfde terrein moeten werken (technische hinder, verantwoordelijkheid bij schade aan bomen, bodem, teveel gekapte bomen, enz.). Bovendien is de koper van het desbetreffende lot meestal ook gebaat bij het overnemen van die niet-toegewezen, omgewaaide, omdat die veelal ook de exploitatie van de reeds gekochte bomen bemoeilijken. Punt 4° wordt de aangepast op een wijze die duidelijker weergeeft wat met delichthout wordt bedoeld. In praktijk vraagt dit soms bijkomende duiding. Vandaar de vervanging van de term door de betekenis ervan.

Artikel 55, §2, laatste lid, wordt opgeheven omwille van een gebrek aan flexibiliteit en doeltreffendheid. De prijszetting, ook voor onderhandse verkoop, is afhankelijk van diverse factoren: samenstelling van het lot op vlak van soorten en dimensies van het hout, omvang, kwaliteit, ligging, bereikbaarheid, aard van het terrein, exploitatievoorwaarden, vraag en aanbod op de markt, e.d. Al die aspecten maken dat een prijs niet eenduidig kan worden vastgesteld. Bovendien zorgt een snel wijzigende conjunctuur, zowel op de internationale als de interne houtmarkt, soms voor aanzienlijke fluctuaties in de houtprijs, zelfs binnen eenzelfde jaar. Dit alles zorgt er voor dat die prijs best wordt vastgesteld in functie van de aard van de loten en rekening houdend met de markt op dat moment. Op die manier kan een zo optimaal mogelijk resultaat behaald worden. Bij toepassing van onderhandse verkoop in het kader van artikel 55, §2, 2°, (windworp in een reeds toegewezen lot), is het zelfs zo dat die prijs mee wordt bepaald door de behaalde verkoopprijs voor het betreffende lot.

Artikel 36

1° Artikel 56 wordt opgeheven omdat de inhoud ervan bepalingen betreft over praktische en organisatorische aspecten met betrekking tot de houtverkoop die mee zullen geregeld worden via een besluit van de Vlaamse Regering op basis van artikel 54.

2° Artikel 57 wordt opgeheven omdat de inhoud ervan bepalingen betreft over praktische en organisatorische aspecten met betrekking tot de houtverkoop die mee zullen geregeld worden via een besluit van de Vlaamse Regering op basis van artikel 54.

3° Artikel 58 wordt opgeheven omdat de inhoud ervan bepalingen betreft over praktische en organisatorische aspecten met betrekking tot de houtverkoop die mee zullen geregeld worden via een besluit van de Vlaamse Regering op basis van artikel 54.

4° Artikel 59 wordt opgeheven omdat in het verleden hiervan veelvuldig werd afgeweken op basis van overeenkomsten tussen de partijen. Dit aspect wordt veel efficiënter geregeld via het opstellen van overeenkomsten.

5° Artikel 61 wordt opgeheven omdat de inhoud ervan bepalingen betreft over organisatorische aspecten met betrekking tot de houtverkoop die mee zullen geregeld worden via een besluit van de Vlaamse Regering op basis van artikel 54.

Artikel 37

Een administratieve vereenvoudiging wordt gerealiseerd door het document kapvergunning te vervangen door een voorafgaande bevestiging van betaling aan de koper van het lot. Dat geldt als een startpunt dat de exploitatie van het lot kan worden aangevat. De betalingsbevestiging wordt bij de huidige werkwijze ook al door de innende dienst verstrekt aan de aangewezen ambtenaar van het Agentschap voor Natuur en Bos, dat op zijn beurt het document kapvergunning opmaakt en aan de koper bezorgt.

Vermits alle gegevens die op de kapvergunning zijn vermeld, al gekend zijn door de koper (want opgenomen in de exploitatievoorwaarden, lotbeschrijving en algemene info van de verkoop) is dit een overbodig document. De betalingsbevestiging kan rechtstreeks (digitaal) aan de koper worden bezorgd, waarmee een administratieve stap wordt opgeheven. Voor de andere openbare besturen wordt een gelijkaardige administratieve vereenvoudiging doorgevoerd.

Het tweede lid van het huidige artikel 62 wordt aangepast in functie van wat is toegelicht met betrekking tot het nieuwe eerste en tweede lid. Het oorspronkelijke tweede lid wordt het derde lid van artikel 62.

Artikel 38

Artikel 63 wordt opgeheven omdat de inhoud ervan bepalingen betreft over praktische aspecten met betrekking tot de houtexploitatie die mee zullen geregeld worden via een besluit van de Vlaamse Regering op basis van artikel 64.

Artikel 39

Door de herformulering van artikel 64 zullen in een besluit van de Vlaamse Regering verschillende praktische aspecten van de exploitatie geregeld worden die in de huidige decreetstekst beschreven worden onder verschillende artikelen waarvan de inhoud niet meer beantwoordt aan werkwijzen die horen bij nieuwe en snel evoluerende technologische ontwikkelingen en een optimaler bosbeheer.

Artikel 40

1° Artikel 65 wordt opgeheven omdat de inhoud ervan bepalingen betreft over praktische aspecten met betrekking tot de houtexploitatie die mee zullen geregeld via een besluit van de Vlaamse Regering op basis van artikel 64.

2° Artikel 66 wordt opgeheven omdat dit niet langer relevant is bij het bosbeheer.

3° Artikel 67 wordt opgeheven omdat de inhoud ervan een evidentie is.

4° Artikel 68 wordt opgeheven omdat het maken van vuur in bossen al verboden wordt door artikel 20 en 99 van het Bosdecreet. De inhoud van artikel 68 was overbodig.

5° Artikel 69 wordt opgeheven omdat de inhoud ervan bepalingen betreft over praktische aspecten met betrekking tot de houtexploitatie die mee zullen geregeld via een besluit van de Vlaamse Regering op basis van artikel 64.

6° Artikel 70 wordt opgeheven omdat de inhoud ervan bepalingen betreft over praktische aspecten met betrekking tot de houtexploitatie die mee zullen geregeld via een besluit van de Vlaamse Regering op basis van artikel 64.

7° Artikel 71 wordt opgeheven omdat de inhoud ervan bepalingen betreft over praktische aspecten met betrekking tot de houtexploitatie die mee zullen geregeld via een besluit van de Vlaamse Regering op basis van artikel 64.

8° Artikel 72 wordt opgeheven omdat de inhoud ervan bepalingen betreft over praktische aspecten met betrekking tot de houtexploitatie die mee zullen geregeld via een besluit van de Vlaamse Regering op basis van artikel 64.

9° Artikel 73 wordt opgeheven omdat de inhoud ervan bepalingen betreft over alle bosmisdrijven in het lot van de koper, waarbij de eventuele aansprakelijkheid van de

koper in de praktijk zeer moeilijk kan worden aangetoond. Bovendien worden in de verkoopvoorwaarden al aansprakelijkheidsbepalingen opgenomen, evenals in artikel 74.

Artikel 41

In artikel 74, eerste lid, wordt de term "de kavel" vervangen door "het lot" omdat de nieuwe term beter aansluit bij de inhoud en omwille van een consequenter taalgebruik binnen de artikelen, zonder afbreuk te doen aan de correctheid van deze bepaling.

Het wordt opportuun geacht binnen artikel 74 over aansprakelijkheid een tweede lid toe te voegen dat overeenkomt met de inhoud van het huidige artikel 78, tweede lid. Artikel 78 wordt opgeheven in dit decreet. Artikel 78, eerste lid, wordt opgeheven omdat de inhoud ervan bepalingen betreft over praktische aspecten met betrekking tot de houtexploitatie die mee zullen geregeld via besluit van de Vlaamse Regering op basis van artikel 64. Het tweede lid van dit artikel wordt, in een correcte herformulering, toegevoegd als tweede lid bij het herwerkte artikel 74.

Artikel 79 wordt opgeheven omdat het onder een nieuw geformuleerde versie is opgenomen als het nieuwe artikel 53bis.

Artikel 42

Artikel 75 wordt opgeheven omdat de inhoud ervan niet strookt met een hedendaagse visie op de aansprakelijkheid van een bosexploitant of koper van hout.

Artikel 43

Artikel 76 wordt opgeheven omdat de inhoud ervan bepalingen betreft over praktische aspecten met betrekking tot de houtexploitatie die mee zullen geregeld via een besluit van de Vlaamse Regering op basis van artikel 64.

Artikel 77 wordt opgeheven omdat het is gelinkt aan artikel 76, dat al wordt opgeheven.

Artikel 78, eerste lid, wordt opgeheven omdat de inhoud ervan bepalingen betreft over praktische aspecten met betrekking tot de houtexploitatie die mee zullen geregeld via een besluit van de Vlaamse Regering op basis van artikel 64. Het tweede lid van dit artikel wordt, in een correcte herformulering, toegevoegd als tweede lid bij het herwerkte artikel 74.

Artikel 79 wordt opgeheven omdat het onder een nieuw geformuleerde versie is opgenomen als het nieuwe artikel 53bis.

Artikel 44

In het zevende lid van artikel 81 van het Bosdecreet wordt nog verwezen naar een beroepsmogelijkheid in artikel 43 van hetzelfde decreet. Artikel 43 is echter vervangen bij het decreet van 9 mei 2014. De nieuwe inhoud van artikel 43 is sterk gereduceerd, en beperkt zich ertoe te bepalen dat beheersplannen voor bossen worden vastgesteld conform de bepalingen vermeld in hoofdstuk IV, afdeling 2, van het natuurdecreet van 21 oktober 1997. Deze wijziging paste in de invoering van het concept 'geïntegreerd natuurbeheer' in het natuurdecreet. Dat concept houdt onder meer in dat alle beheersplannen, zowel van bossen als natuurrezervaten, in de toekomst op een zelfde leest geschoeid worden, en de naam 'natuurbeheersplannen' meekrijgen. De regels inzake die natuurbeheersplannen zijn opgenomen in de artikelen 16bis – 16sedecies van het natuurdecreet. Een specifieke regeling voor bosbeheersplannen is dus niet meer aan de orde, en daarom is de inhoud van artikel 43 nu beperkt tot een verwijzing naar de relevante bepalingen in het natuurdecreet. Artikel 43 bevat geen specifieke

beroepsregeling meer, en derhalve is ook de verwijzing daarnaar in artikel 81, zevende lid, overbodig geworden. Het is dan ook logisch dat dit zevende lid wordt opgeheven.

Artikel 45

De wijziging in artikel 87, vierde lid van de zinsnede 'in agrarisch gebied' is noodzakelijk omdat door deze wijziging niet enkel de gewestplanbestemmingen gevat worden, maar ook de vergelijkbare RUP-bestemmingen.

Deze wijziging beoogt een verduidelijking bij de in dit lid beschreven afwijking op de ontbossingsregeling. In het oorspronkelijk voorstel van het Bosdecreet zoals ingediend in het Vlaams parlement (zie Stuk 261 (1989-1990) nr.1; pag. 46) was de afwijking in het agrarisch gebied bedoeld om soepele overgangen van landbouw naar bos en terug naar landbouw mogelijk maken. Dit stond ook zo beschreven in de oorspronkelijke memorie van Toelichting (zie Stuk 261 (1989-1990) nr.1; pag. 20). In het Stuk 261 (1989-1990), Nr. 12 (verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud) zegt de toenmalige bevoegde minister het volgende (pag. 7):

"Mede in naam van het Europees landbouwbeleid werden een aantal maatregelen voorzien die de overgang versoepelen van de klassieke landbouwexploitatie naar de exploitatie van houtachtige gewassen in agrarisch gebied door landbouwbedrijven." Door opeenvolgende amendementen is die nuancering dat de versoepeling slechts gold voor landbouwbedrijven, weggefallen. Deze nuancering wordt nu opnieuw ingevoegd. Er doen zich immers in de praktijk situaties voor waarbij een bos dat jonger is dan 22 jaar in het agrarisch gebied wordt gerooid na eenvoudige schriftelijke melding, en dat dezelfde grond opnieuw wordt aangeboden voor compenserende bebossing voor een ontbossing elders. Wat een uitholling betekent van het compensatieprincipe uit artikel 90bis van het Bosdecreet.

Artikel 46

In het vijfde lid van artikel 90 van het Bosdecreet wordt nog verwezen naar een beroepsmogelijkheid in artikel 43 van hetzelfde decreet. Artikel 43 is echter vervangen bij het decreet van 9 mei 2014. De nieuwe inhoud van artikel 43 is sterk gereduceerd, en beperkt zich ertoe te bepalen dat beheersplannen voor bossen worden vastgesteld conform de bepalingen vermeld in hoofdstuk IV, afdeling 2, van het natuurdecreet van 21 oktober 1997. Deze wijziging paste in de invoering van het concept 'geïntegreerd natuurbeheer' in het Natuurdecreet. Artikel 43 bevat geen specifieke beroepsregeling meer, en derhalve is ook de verwijzing daarnaar in artikel 90, vijfde lid, overbodig geworden. Het is dan ook logisch dat dit lid wordt opgeheven.

Artikel 47

Deze wijziging maakt duidelijk dat gronden die werden gerooid volgens de procedure met eenvoudige schriftelijke melding zoals vermeld in artikel 87 van het Bosdecreet, niet kunnen gebruikt worden als grond voor het uitvoeren van een compenserende bebossing. Indien het ontboste landbouwperceel na 20 jaar opnieuw bebost wordt, is er opnieuw een mogelijkheid tot gebruik van boscompensatie voorzien. De eenvoudige meldingen van ontbossing zoals vermeld in artikel 87, vijfde lid die uiterlijk op de dag vóór de inwerkingtreding van dit decreet worden ingediend, worden behandeld volgens de bepalingen die van kracht waren op het moment van indienen van de aanvraag tot bekomen van de genoemde omgevingsvergunning.

Deze wijziging hangt samen met de in dit ontwerp van decreet voorgestelde wijziging van artikel 87. Verder werden nog wijzigingen doorgevoerd teneinde rekening te houden met het gezamenlijk advies van de Minaraad en de SALV geformuleerd op het voorontwerp van decreet. De raden wezen er vooreerst op dat de voorgestelde wijziging door middel van (ex-)artikel 43 geen tijdsaanduiding bevat waardoor mogelijks een eeuwigdurende erfdiensbaarheid wordt gelegd op de grond die werd ontbost met

eenvoudige melding. Vooral voor gronden die later een bestemmingswijziging ondergaan of van eigenaar veranderen, zou dit ongewilde tegeneffecten kunnen hebben (bijvoorbeeld in geval van bestemmingswijziging van agrarisch gebied naar groengebied). Verder wezen de raden erop dat er partijen zijn die die zakelijke verbintenissen hebben afgesloten inzake het uitvoeren van boscompensatie in natura, uitgaande van het bestaande regelgevend kader. Ook hierdoor werd een toevoeging uitgevoerd om aan dit advies tegemoet te komen.

Artikel 48

Bij overdrachten en verdelingen van een bos alsook bij de overdracht van het beheer van een bos voor de duur van meer dan 9 jaar geldt nu reeds dat de rechten en plichten uit het Bosdecreet overgaan op de nieuwe bosbeheerder, op voorwaarde dat de overdrager het bestaan van dergelijke rechten en plichten heeft meegedeeld aan de nieuwe bosbeheerder. Deze verklaring wordt door de notaris genoteerd in de akten van overdracht in een aparte rubriek "bosdecreet".

Met 'rechten en plichten op basis van het bosdecreet' worden onder meer de verplichtingen uit een bosbeheerplan en kapmachtigingen bedoeld die de nieuwe verwerver dient te respecteren alsook de subsidies waarop de verwerver na de overdracht recht heeft.

Het komt geregeld voor dat de vorige eigenaar voorafgaand aan een verkoop zijn perceel ontbost, met het oog op een meer lucratieve bestemming om zodoende zijn perceel duurder te kunnen verkopen. Aan de nieuwe eigenaar te goeder trouw en aan de notaris wordt over het bestaan van het oorspronkelijke bos met geen woord gerept. Van zodra het perceel wordt verkocht is het niet langer mogelijk om de naleving van een kapmachtiging, beheerplan of herstelmaatregel ten aanzien van de nieuwe eigenaar af te dwingen. De vorige eigenaar kan weliswaar nog wel worden veroordeeld wegens de ontbossing of het niet naleven van de bestuurlijke maatregel, maar een effectief herstel van het bos blijft uit, met als resultaat een netto verlies aan bos.

Met deze wijziging van artikel 91 van het Bosdecreet worden dergelijke praktijken onmogelijk gemaakt, door voortaan ook bestuurlijke maatregelen die opgelegd werden ten aanzien van de vorige bosbeheerder tegenstelbaar te maken aan de nieuwe bosbeheerder. Aan de overdrager van een zakelijk recht of de verdeler van een onroerend goed wordt uitdrukkelijk de verplichting opgelegd om de verwerver vóór het sluiten van de overeenkomst op de hoogte te brengen van de verplichtingen die op dat goed rusten krachtens het Bosdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten, alsook van elke bestuurlijke maatregel die in voorkomend geval opgelegd is ten aanzien van dit goed wegens schending van het Bosdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten. Tegelijkertijd wordt aan de notaris een meer actieve rol toebedeeld doordat hij voorafgaand aan de verkoop bij het Agentschap voor Natuur en Bos dient na te gaan of er dergelijke maatregelen en plichten van toepassing zijn op het over te dragen perceel. In voorkomend geval moet die informatie worden opgenomen in de akte die de notaris opstelt. Hiertoe krijgen de notarissen rechtstreeks digitaal toegang tot het databestand van het Agentschap voor Natuur en Bos waar per kadastraal perceel nagegaan kan worden of er dergelijke verplichtingen en/of bestuurlijke maatregelen van toepassing zijn op het perceel in kwestie.

Hierbij wordt aangesloten bij de regeling in artikel 16novies van het decreet natuurbehoud, die aan de notarissen oplegt om bij de verkoop van onroerende goederen na te gaan of er een natuurbeheerplan van toepassing is. Ook dergelijke beheerplannen zijn tegenstelbaar aan opeenvolgende eigenaars en dienen door de notaris in de akten van overdracht te worden vermeld.

Enkele aanvullingen aan artikel 91 Bosdecreet worden aangebracht naar analogie met gelijkaardige bepalingen in artikel 5.2.1, §1, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en artikel 11.4.5, §2, van het Onroerenderfgoeddecreet, met name dat een bestuurlijke maatregel overgaat op een verwerver onverminderd de verplichting in hoofde van de personen ten aanzien van wie de bestuurlijke maatregelen oorspronkelijk zijn opgelegd en dat het overgaan van de bestuurlijke maatregel niet van toepassing is in drie gevallen: huwelijkscontracten en hun wijzigingen, contracten aangaande de mandeligheid en akten aangaande de fusie van rechtspersonen en de met fusie gelijkgestelde verrichtingen. Dat de verplichting blijft bestaan in hoofde van personen aan wie de bestuurlijke maatregelen oorspronkelijk zijn opgelegd, omdat het aberrant zou zijn mocht de oorspronkelijke overtreder aan zijn herstellplicht volledig zou kunnen ontsnappen door het onroerend goed gewoon te verkopen. Dat de koper vervolgens zijn "bijkomende" herstellplicht niet kan neutraliseren door het goed opnieuw te verkopen, is een waarborg tegen malafide carrousels. Daarnaast is het zo dat een groter aantal aan te spreken schuldenaars geen beletsel vormt voor een succesvolle uitvoering, wel integendeel. De schuldenaars zijn alle hoofdelijk gehouden de volledige herstelmaatregel uit te voeren. De uitvoeringsgerechtigde overheid heeft de vrije keuze om gedwongen uit te voeren lastens alle dan wel lastens één van de schuldenaars (bijvoorbeeld de eigenaar of de meeste solvabele). In de verkoopovereenkomst wordt de verplichting tot uitvoering doorgaans inter partes (dus in de particuliere verhouding tussen koper en verkoper) bij de koper gelegd. Uitvoering lastens beide, zorgt er dus ook voor dat de verkoper druk zal uitoefenen op de koper om uit te voeren. Hoe meer schuldenaars, hoe meer onderpand als waarborg voor de kosten van een gedwongen uitvoering.

Artikel 49

In artikel 97 van het Bosdecreet worden enkele kleine wijzigingen aangebracht.

De wijzigingen in paragraaf 1, 5°, en paragraaf 2, 1°, hebben hetzelfde doel: er voor zorgen dat niet alleen het louter oprichten van constructies in bossen, strafbaar is, maar ook het in stand houden van die constructies, tenzij het hier gaat over constructies die geacht worden vergund te zijn conform de wetgeving ruimtelijke ordening. Het louter verbieden van het oprichten van die constructies biedt geen rechtsgrond om van nieuwe boscijzenaars te eisen dat zij constructies, die door een vorige eigenaar zijn opgericht, moeten afbreken. In de praktijk leidt dit ertoe dat constructies die niet door de huidige eigenaar zijn opgericht of waarbij men in elk geval niet kan aantonen dat door de huidige eigenaar zijn opgericht, niet strafbaar zijn. Dat is destijds niet de bedoeling geweest van de decreetgever, die duidelijk als doel had om constructies in het bos zonder meer te verbieden (tenzij wat betreft de constructies die vereist zijn voor het beheer en de bewaking van de bossen en voor de veiligheid en het welzijn van de personen die op rechtmatige wijze in het bos aanwezig zijn), ongeacht of die zouden zijn opgetrokken door een vorige dan wel door de huidige eigenaar. De huidige bepalingen leiden in de praktijk tot problemen bij de handhaving van artikel 97 Bosdecreet, en de eenvoudige toevoegen dat ook in standgehouden constructies gevat zijn zal daaraan verhelpen.

De twee overige punten zijn technische wijzigingen, in lijn met wijziging van de regeling rond natuurreservaten zoals deze werd ingevoerd door middel van het decreet van 9 mei 2014 tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos. Door deze wijziging wordt het duidelijk dat er in de natuurreservaten de verboden gelden zoals beschreven in artikel 35, §2, van het natuurdecreet van 21 oktober 1997. De verbodsbepalingen van paragraaf 1 van artikel 97 gelden niet langer voor bosreservaten, omdat bosreservaten sinds de inwerkingtreding van het decreet van 9 mei 2014 worden geacht erkend te zijn als natuurreservaten (artikel 106 van het decreet van 9 mei 2014), waardoor de verbodsbepalingen van artikel 35, §2, van het natuurdecreet gelden. Het zou overbodig en verwarrend zijn om voor de (vroegere) bosreservaten nog aparte verbodsbepalingen te laten staan in artikel 97 van het Bosdecreet. De verbodsbepalingen in paragraaf 1 van artikel 97 zullen dus alleen nog gelden in openbare bossen. De nieuw toe te voegen

paragraaf 4 moet duidelijk maken dat de verbodsbepalingen in artikel 97, §1 en §2 niet gelden in natuurreservaten, waaronder dus ook de vroegere bosreservaten. In natuurreservaten gelden immers al de verbodsbepalingen uit artikel 35, §2, natuurdecreet.

Hoofdstuk 9. Decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het fonds voor de preventie en sanering inzake leefmilieu en natuur als gewestdienst met afzonderlijk beheer

Artikel 50

De verwijzing naar het Afvalstoffendecreet in het Mina-fonds decreet wordt vervangen door een verwijzing naar het Materialendecreet.

Hoofdstuk 10. Jachtdecreet van 24 juli 1991

Artikel 51

Voor de wijziging van het Jachtdecreet bij decreet van 18 december 2015 moesten de bijzondere veldwachters om tot bestrijding te kunnen overgaan, voldoen aan de voorwaarden opgelegd door de Vlaamse Regering tot het verkrijgen van het jachtverlof. De status en taken van de bijzondere veldwachter staan onder invloed van zowel de federale wetgeving (Veldwetboek, Koninklijke besluiten en Wapenwet) als van de regionale wetgeving (i.c. Jachtdecreet en uitvoeringsbesluiten). De taken die aan de bijzondere veldwachter zijn toevertrouwd, worden dus bepaald door de combinatie van de federale en gewestelijke regelgeving die tegelijkertijd op hen van toepassing zijn.

Met artikel 16 van het decreet van 18 december 2015 hebben het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering aangegeven dat het belangrijk is dat wie jaagt, bestrijdt of bijzonder bejaagt met het geweer in het bezit moet zijn van een jachtverlof. Dit is niet geïnspireerd vanuit geldgewin, maar vanuit de bezorgdheid dat mensen die in functie van faunabeheer wapens mogen gebruiken, hiertoe ten eerste de nodige opleiding hebben genoten, ten tweede daardoor kennis en kunde hebben verworven én ten derde dat deze mensen permanent gescreend kunnen worden (minstens jaarlijks) betreffende hun gerechtelijke antecedenten. De eerste twee voorwaarden zijn voldaan doordat de veldwachter moet voldoen aan de voorwaarden om een geldig jachtverlof te kunnen krijgen. De derde voorwaarde wordt bij wijze van spreken permanent gecontroleerd door de gouverneur en de federale overheid. Vandaar dat het jaarlijks kopen van een jachtverlof voor deze personen niet nodig is en artikel 22 na deze wijziging bepaalt dat ook bijzondere veldwachters kunnen doden met vuurwapens, naast de personen die in het bezit zijn van een jachtverlof.

Hoofdstuk 11. Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Artikel 52 en 53

Hoofdstuk 2 van titel III bedrijfsinterne milieuzorg van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) handelt over de milieucoördinator. De milieucoördinator ondersteunt de exploitant inzake bedrijfsinterne milieuzorg met als doel duurzame productiepatronen na te streven en de milieubelasting van een bedrijf in al zijn aspecten te beheersen en te beperken.

Het principe is dat aan de exploitanten van inrichtingen of activiteiten de verplichting wordt opgelegd om een milieucoördinator aan te stellen indien de aard van de inrichting of activiteit, de aard van de milieueffecten die ervan uitgaan of de plaats waar ze gelegen is of uitgeoefend wordt, dit verantwoordt. In de regel dienen exploitanten van inrichtingen of activiteiten van eerste klasse een milieucoördinator aan te stellen tenzij de Vlaamse Regering hiervoor een vrijstelling voorzien heeft. De Vlaamse Regering

wijst ook de inrichtingen of activiteiten van de tweede klasse aan waarvoor de exploitant een milieucoördinator moet aanstellen. Bovendien heeft de vergunningverlenende overheid de mogelijkheid om exploitanten van inrichtingen of activiteiten de verplichting op te leggen om een milieucoördinator aan te stellen mits motivatie.

De milieucoördinator kan al dan niet een werknemer zijn van de exploitant. Een persoon die geen werknemer is van de exploitant en in twee of meer inrichtingen of activiteiten die samen geen milieutechnische eenheid vormen, als milieucoördinator wil worden aangesteld, moet voorafgaand aan de aanstelling als milieucoördinator erkend zijn. Op de erkenning als milieucoördinator zijn de bepalingen van titel V. 'Exploitatie van inrichtingen en activiteiten en erkende personen', hoofdstuk 6 'Erkenningen' van het DABM van toepassing. De algemene en bijzondere erkenningsvoorwaarden voor milieucoördinatoren zijn opgenomen in artikel 8 en 18 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu (VLAREL). Het verlenen van een erkenning aan de milieucoördinator betekent dat hij/zij in principe over de vereiste kwalificaties en eigenschappen beschikt om de functie naar behoren te kunnen vervullen.

Artikel 3.2.3, §3, van het DABM stelt dat de exploitant de aanstelling van de milieucoördinator ter kennis brengt van de door de Vlaamse Regering aangewezen afdeling en dit met het oog om te kunnen zien of de milieucoördinator wel voldoet aan de voorwaarden om als geschikt beschouwd te worden om de taak van milieucoördinator uit te oefenen. Eveneens vermeldt artikel 3.2.1, §4, laatste zin, van het DABM dat de gezamenlijke aanstelling van de erkende milieucoördinator door de exploitant onmiddellijk ter kennis dient gebracht te worden aan de door de Vlaamse Regering aangewezen afdeling.

Het melden van de aanstellingen van milieucoördinatoren aan de bevoegde afdeling betekent een enorme administratieve last zowel voor de exploitanten (of de milieucoördinatoren) zelf als voor de administratie. Deze administratieve last weegt geenszins op tegen het nut van een dergelijke registratie.

Aangezien erkende milieucoördinatoren reeds gescreend zijn op deze kwalificaties en eigenschappen lijkt het overbodig dat hun aanstelling ter kennis dient gebracht te worden aan de bevoegde afdeling, mits hun niveau overeenstemt met het vereiste aangewezen niveau door de Vlaamse Regering. Toezicht op dit aspect kan gebeuren in het kader van titel XVI. Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen van het DABM. Voor wat betreft de meervoudige aanstelling van de erkende milieucoördinatoren lijkt het ter beschikking houden van het aanstellingsdossier op de exploitatiezetel voldoende te zijn, of kan de erkende milieucoördinator zelf om info verzocht worden.

Wat de niet-erkende milieucoördinatoren betreft dient een onderscheid gemaakt te worden tussen diegenen die slechts bij één inrichting of activiteit aangesteld worden, diegenen die aangesteld worden voor verschillende inrichtingen en activiteiten tegelijk die samen een bedrijfslocatie vormen onder controle van eenzelfde persoon of rechtspersoon en diegenen die voor twee of meer inrichtingen aangesteld worden. Voor deze laatste dient overeenkomstig artikel 3.2.1, §4, van het DABM instemming verleend te worden voor de meervoudige aanstelling als milieucoördinator door de bevoegde afdeling. Het verlenen van de instemming houdt in dat voldaan is aan de kennisgevingsplicht van de exploitant van de aanstelling van de milieucoördinator waardoor expliciete kennisgeving van deze categorie milieucoördinatoren overbodig is.

Voor de niet-erkende milieucoördinatoren die werknemer zijn van de exploitant en die om geen instemming hoeven te verzoeken voor meervoudige aanstelling als milieucoördinator (dit zijn diegenen die slechts bij één inrichting zijn aangesteld en diegenen die voor verschillende inrichtingen en activiteiten tegelijk worden aangesteld die samen een bedrijfslocatie vormen onder controle van eenzelfde persoon of rechtspersoon) lijkt het ter beschikking houden van het aanstellingsdossier op de exploitatiezetel voldoende te zijn of kan de exploitant om info verzocht worden. Het toezicht op deze milieucoördinatoren kan eveneens gebeuren in het kader van titel XVI. Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen van het DABM.

Vandaar wordt voorgesteld om de verplichting tot het ter kennis brengen aan de bevoegde afdeling van de aanstelling van de milieucoördinator te schrappen uit de regelgeving, gezien:

- de zware administratieve last zowel voor de exploitanten als de administratie niet opweegt tegen het nut van een dergelijke administratie;
- voor erkende milieucoördinatoren: het beschikken over de vereiste kwalificaties en eigenschappen reeds onderzocht werd in het kader van de erkenning;
- voor niet-erkende milieucoördinatoren werknemers van de exploitant, die instemming dienen te vragen voor een meervoudige aanstelling, de kennisgeving van hun aanstelling reeds vervat zit in de instemmingsprocedure. Het toezicht op de kennisgevingsplicht kan gebeuren in het kader van titel XVI. Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen van het DABM.

Artikel 54 en 55

Er is onduidelijkheid over hoe de woorden "lokaal niveau" in artikel 4.2.3, §3 DABM moeten geïnterpreteerd worden. De bedoeling van de decreetgever bij de opmaak van artikel 4.2.3, §3 DABM blijkt onder meer uit de betreffende memorie van toelichting (Parl. St. VI. Parl. 2006-2007, nr. 1081/1, p. 23):

"Of er sprake is van een klein gebied op lokaal niveau, moet steeds in concreto worden getoetst. Zo kan bijvoorbeeld een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan dat de bestemming van bepaalde percelen in een gemeente regelt, aanzien worden als een klein gebied op lokaal niveau. Hetzelfde geldt voor een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan dat binnen haar gemeente een kleinschalig gebied inkleurt."

Uit deze passage in de memorie van toelichting blijkt dat de decreetgever voor ogen had om in concreto te laten toetsen of een voorgenomen plan of programma al dan niet het gebruik bepaalt van een klein gebied op lokaal niveau. Artikel 4.2.3, §3 DABM kon, overeenkomstig de bedoeling van de decreetgever zoals deze blijkt uit de memorie, dus toegepast worden ongeacht welke instantie dit plan of programma vaststelt. De expliciete vermelding dat deze bepaling ook toepasbaar is voor een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan toont aan dat de decreetgever zeker niet de bedoeling had om de toepassing te beperken tot gemeentelijke plannen.

Met het arrest C-444/15 van 21 december 2016 Associazione Italia Nostra Onlus heeft het Europees Hof van Justitie het begrip "kleine gebieden op lokaal niveau" zoals dit voorkomt in de plan-m.e.r.-richtlijn¹ verduidelijkt. Het Hof overweegt in dit arrest: *"66 Wat het begrip „kleine gebieden op lokaal niveau" als bedoeld in artikel 3, lid 3, van richtlijn 2001/42 betreft, vereisen de eenvormige toepassing van het Unierecht en het gelijkheidsbeginsel dat de bewoordingen van een bepaling van Unierecht die voor de betekenis en reikwijdte ervan niet uitdrukkelijk naar het recht van de lidstaten verwijst, normaliter in de gehele Unie autonoom en uniform worden uitgelegd, rekening houdend*

¹ Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's

met de context van de bepaling en het doel van de betrokken regeling (zie met name arresten van 18 januari 1984, Ekro, 327/82, EU:C:1984:11, punt 11, en 13 oktober 2016, Mikołajczyk, C-294/15, EU:C:2016:772, punt 44).

67 Aangezien artikel 3, lid 3, van richtlijn 2001/42 voor de betekenis en reikwijdte van het begrip „kleine gebieden op lokaal niveau” niet uitdrukkelijk naar het recht van de lidstaten verwijst, moet worden gekeken naar de context van die bepaling en het doel van de richtlijn.

68 Blijkens de bewoordingen van die bepaling moet een plan of programma voldoen aan twee cumulatieve voorwaarden. Het plan of programma moet het gebruik bepalen van een „klein gebied” en dat gebied moet zich op „lokaal niveau” bevinden.

69 Wat het begrip „lokaal niveau” betreft, moet erop worden gewezen dat dit begrip ook wordt gebruikt in artikel 2, onder a), eerste streepje, van richtlijn 2001/42. Volgens die bepaling wordt onder „plannen en programma’s” verstaan plannen en programma’s, met inbegrip van die welke door de Unie worden medegefinancierd, alsook de wijzigingen ervan, die door een instantie op nationaal, regionaal of lokaal niveau worden opgesteld en/of vastgesteld of die door een instantie worden opgesteld om middels een wetgevingsprocedure door het parlement of de regering te worden vastgesteld en die door wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen zijn voorgeschreven.

70 Zoals de advocaat-generaal in punt 56 van haar conclusie heeft opgemerkt, volgt uit de gelijkkluidende formulering in artikel 2, onder a), eerste streepje, en artikel 3, lid 3, van richtlijn 2001/42 en de systematische samenhang van de richtlijn dat het begrip „lokaal niveau” in beide bepalingen dezelfde betekenis heeft, namelijk dat met dit begrip een bestuursniveau binnen de betrokken lidstaat is bedoeld.

*71 De kwalificatie van een plan of programma als een maatregel die het gebruik van een klein gebied „op lokaal niveau” bepaalt in de zin van artikel 3, lid 3, van richtlijn 2001/42, vereist derhalve dat het plan of programma door een lokale instantie, en niet door een regionale of nationale instantie, wordt opgesteld en/of vastgesteld.
(...)*

74 Gelet op een en ander moet op de tweede en de derde vraag worden geantwoord dat artikel 3, lid 3, van richtlijn 2001/42, gelezen in samenhang met overweging 10 van die richtlijn, aldus moet worden uitgelegd dat bij het definiëren van het in dat lid gebruikte begrip „kleine gebieden op lokaal niveau” naar de omvang van het betrokken gebied moet worden verwezen met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- het plan of programma wordt door een lokale instantie, en niet door een regionale of nationale instantie, opgesteld en/of vastgesteld, en*
- binnen het onder de lokale instantie ressorterende grondgebied is de omvang van dat gebied, vergeleken met die van dat grondgebied, gering.”*

Uit dit arrest volgt dat uit de systematische samenhang van de plan-m.e.r.-richtlijn blijkt dat het begrip lokaal niveau zoals dit voorkomt in artikel 3, lid 3, dezelfde betekenis heeft als het begrip lokaal niveau in de definitie van plan of programma onder artikel 2, a) eerste streepje en dat daarmee aldus een bestuursniveau binnen de betrokken lidstaat wordt bedoeld. Overeenkomstig de plan-m.e.r.-richtlijn vereist de kwalificatie van een plan of programma als een maatregel die het gebruik bepaalt van een klein gebied “op lokaal niveau” in de zin van artikel 3, lid 3 plan-m.e.r.-richtlijn dat het plan of programma door een lokale instantie en niet door een regionale of nationale instantie wordt opgesteld en/of vastgesteld.

De richtlijnconforme interpretatie van het DABM vereist dat de oorspronkelijke opvatting van de Vlaamse decreetgever die inhield dat elke instantie plannen of programma’s op lokaal niveau zoals bedoeld in artikel 4.2.3, §3, kan vaststellen, moet bijgesteld worden.

Rekening houdend met de plan-m.e.r.-richtlijn kunnen plannen of programma's die worden vastgesteld door een regionale of nationale instantie niet onder artikel 3, lid 3 plan-m.e.r.-richtlijn vallen en bijgevolg ook niet onder artikel 4.2.3, §3 DABM dat de omzetting vormt van artikel 3, lid 3 plan-m.e.r.-richtlijn. Wat de lidstaat België betreft, zijn de federale plannen of programma's te beschouwen als de in de richtlijn vermelde nationale plannen of programma's en de gewestelijke plannen of programma's als de in de richtlijn vermelde regionale plannen of programma's. Daar waar de decreetgever aldus voor ogen had om ook voor gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen in concreto na te gaan of ze een klein gebied op lokaal niveau betreffen, blijkt uit voormeld arrest van het Hof van Justitie dat deze zienswijze niet richtlijnconform is. Enkel voor plannen of programma's die door een lokale instantie worden opgesteld en/of vastgesteld kan men een beroep doen op artikel 3, lid 3 van de plan-m.e.r.-richtlijn dat omgezet werd in artikel 4.2.3, §3 DABM.

Naar aanleiding van het arrest Deboosere e.a. van 30 januari 2018 van de Raad van State (nr.240.626) stelt zich de vraag of een provinciale instantie voor de toepassing van artikel 4.2.3, §3 DABM als een lokale instantie beschouwd kan worden. Naar analogie met het arrest van het Hof van Justitie baseert de Raad van State zich in dit arrest op de gelijkkluidende formulering in artikel 4.1.1, §1, 4°, en artikel 4.2.3, §3, eerste zin DABM en de systematische samenhang van het DABM om te besluiten dat met lokaal niveau in laatstgenoemd artikel een bestuursniveau bedoeld wordt, met name het lokale bestuursniveau zoals vermeld in eerstgenoemd artikel dat stelt dat inzake milieueffectrapportage plannen beoogd worden die worden vastgesteld op regionaal, provinciaal of lokaal niveau. In de definitie van het DABM wordt het lokale niveau aldus onderscheiden van het regionaal of provinciaal niveau. De Raad van State koppelt beide bepalingen aan elkaar en besluit dat een instantie op provinciaal niveau geen plannen op lokaal niveau zoals bedoeld in artikel 4.2.3, §3 DABM kan vaststellen.

Zoals hierboven uiteengezet heeft de decreetgever echter nooit de bedoeling gehad beide bepalingen aan elkaar te koppelen. De woorden "lokaal niveau" zoals opgenomen in artikel 4.2.3, §3 DABM werden toepasbaar geacht voor de verschillende bestuursniveaus. Nu moet met het oog op een richtlijnconforme interpretatie deze bedoeling bijgesteld worden wat betreft het gewestelijk niveau. De koppeling zoals voorzien in de plan-m.e.r.-richtlijn moet gerespecteerd worden, waardoor lokaal niveau in het kader van de screening niet toepasbaar is voor plannen of programma's die in het licht van de plan-m.e.r.-richtlijn worden vastgesteld door een instantie op nationaal of regionaal niveau. De oorspronkelijk bedoeling om voor provinciale plannen dit artikel toe te passen kan echter wel aangehouden worden. De decreetgever is immers van oordeel dat het provinciaal bestuursniveau in het licht van de plan-m.e.r.-richtlijn te beschouwen is als een lokaal bestuursniveau, dit bestuursniveau is namelijk noch nationaal (federaal) noch regionaal (gewestelijk). Om in de tekst van het DABM duidelijk te maken dat in artikel 4.2.3, §3 DABM met lokaal niveau niet enkel het gemeentelijk lokaal niveau zoals vermeld in artikel 4.1.1, §1, 4° DABM bedoeld wordt, maar tevens het provinciaal lokaal niveau, is het aangewezen de tekst van artikel 4.1.1, §1, 4° DABM in overeenstemming te brengen met de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever en daar de woorden "lokaal niveau" te vervangen door de woorden "gemeentelijk niveau".

Voorliggende interpretatieve bepaling verduidelijkt hiermee de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever, weliswaar, wat het gewestelijk niveau betreft, bijgesteld naar aanleiding van het hierboven besproken arrest van het Hof van Justitie. Deze interpretatie, gebaseerd op de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever, is richtlijnconform. Hoewel deze niet uitdrukkelijk geformuleerd wordt in de tekst van het DABM, wordt de koppeling tussen de betreffende artikelen van de plan-m.e.r.-richtlijn wel gerespecteerd, het lokaal niveau zoals vermeld in artikel 4.2.3, §3 DABM is een bestuursniveau dat noch nationaal noch regionaal is. Uit de interpretatieve bepaling, samengelezen met het gewijzigd artikel 4.1.1, §1, 4° DABM blijkt dat binnen het Vlaams Gewest zowel de provincies als de gemeenten door de decreetgever als

bestuursinstanties op lokaal niveau beschouwd worden zodat zowel de provincies als de gemeenten toepassing kunnen maken van artikel 4.2.3, §3 DABM.

Artikel 56

Deze bepaling wordt vervangen zodat de omschrijving in artikel 10.3.3, §2 van het DABM afgestemd is op de taken aan de OVAM toebedeeld inzake het behandelen van aanvragen en het verlenen, schorsen en opheffen van erkenningen voor laboratoria, kringloopcentra, centra voor het depollueren, ontmantelen en vernietigen van afgedankte voertuigen en het beheer van dierlijke bijproducten en afgeleide producten.

Artikel 57

Met dit artikel wordt het toepassingsgebied van "Titel XVI. Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen" van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid uitgebreid tot de wet onbevaarbare waterlopen en zijn uitvoeringsbesluiten. Daarmee wordt uitvoering gegeven aan één van de aanbevelingen uit het milieuhandavingsprogramma 2015-2019 van de VHRM.

Hoofdstuk 12. Decreet van 20 december 1996 tot regeling van de rol van de lokale adviescommissie in het kader van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water

Artikel 58

Door deze wijzigingen aan artikel 7, §3 van het decreet van 20 december 1996 worden de taken van de lokale adviescommissie verruimd tot het adviseren over het begrenzen van de watertoevoer. Dit is het gevolg van het invoeren van de mogelijkheid tot het begrenzen van het debiet van de watertoevoer in het decreet integraal waterbeleid gecoördineerd op 15 juni 2018. Eerder was enkel het afsluiten van de watertoevoer mogelijk.

Hoewel de ongemakken die het gevolg zijn van een begrenzing van een debiet minder ingrijpend zijn dan bij een afsluiting van de watertoevoer, is het ook bij een begrenzing van het debiet wenselijk dat de situatie van de huishoudelijke abonnee onderzocht wordt via een sociaal vooronderzoek alvorens deze stap te zetten.

Voor een verdere toelichting bij de mogelijkheid tot begrenzing van het debiet van de watertoevoer wordt verwezen naar de toelichting bij het artikel [69].

Artikel 59

Artikel 8 van het decreet voorzag dat de kosten voor de minimale levering van water ten laste zijn van de betrokken distributeur. Deze regeling wordt vervangen door de regeling die opgenomen wordt in artikel 2.2.2, §6 van het decreet integraal waterbeleid gecoördineerd op 15 juni 2018. Voor een inhoudelijke toelichting van deze aanpak voor de kostentoekening wordt verwezen naar de toelichting bij artikel [69, 1°].

Hoofdstuk 13. Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Artikel 60

Met de invoeging van een nieuw derde lid in artikel 16sedecies, §2, wordt gezorgd voor een decretale aanknopng voor een volwaardige mogelijkheid tot gedeeltelijke terugvordering van subsidies, zoals die op heden bestaat en wordt nader uitgevoerd in het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer. Op die manier kan duidelijk gebruik worden gemaakt van 'impliciete bevoegdheden' als vermeld

in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Een beroep op de impliciete bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest cf. artikel 10 van de bijzondere wet, moet de volgende elementen aantonen: 1) dat de voorgestelde regeling noodzakelijk geacht kan worden voor de uitoefening van de bevoegdheden van de gemeenschap of het gewest, 2) dat de aangelegenheid waarvoor de federale overheid bevoegd is, zich tot een gedifferentieerde regeling leent, en 3) dat de weerslag van de betrokken bepalingen op die aangelegenheid slechts marginaal is. In dit geval kan dit worden aangetoond op basis van het feit dat natuurbehoud een Vlaamse bevoegdheid is (artikel 6, §1, III, van de bijzondere wet). In het kader van die bevoegdheid wordt met diverse partners gewerkt om de doelstellingen inzake natuurbehoud te halen. Eén van de manieren waarmee dat gebeurt is het voorzien van subsidies. Als er bij het uitvoeren van de gesubsidieerde activiteiten iets misloopt dat aanleiding geeft tot terugvordering van de subsidies, is het billijk om de subsidies slechts terug te vorderen ten belope van wat is misgelopen, te meer omdat de doelstellingen die moeten worden nagestreefd met de subsidies voor de rest wél gerealiseerd zijn.

Artikel 61

In artikel 25, §3, 1° en 2°, 1), wordt nog verwezen naar het oude mestdecreet van 23 januari 1991. Dit wordt vervangen door een verwijzing naar het nu geldende Mestdecreet van 22 december 2006. Het verdient aanbeveling om de tekst aan te passen aan de gewijzigde mestregelgeving, zodat interpretatieverschillen kunnen worden vermeden.

Voor wat betreft punt 1° kan er gewoon verwezen worden naar het huidige Mestdecreet. Voor punt 2°, 1), is een grondiger wijziging nodig, aangezien de huidige bepalingen in artikel 25, §3, niet of in (soms sterk) gewijzigde vorm in het nieuwe Mestdecreet opgenomen zijn. In de huidige bepalingen in artikel 25, §3, wordt gesproken van een verbod op het gebruik van pesticiden in GEN en GENO, tenzij het perceel gelegen is in één van de opgesomde uitzonderingen.

Een analyse van de tekst van het toenmalige meststoffendecreet, waarnaar verwezen wordt, leert dat er eigenlijk maar één type percelen is dat niet van het verbod uitgesloten wordt, met name die van het toenmalige artikel 15, §5, die geen ontheffing hadden. Indien de tekst van artikel 25, §3, naar het huidige Mestdecreet vertaald wordt, komt de inhoud het best overeen met de percelen waar er een bemestingsverbod is op basis van de huidige artikelen 41bis en 41ter van het Mestdecreet. Het is eenvoudiger om de gebieden op te sommen waar er een verbod is, in plaats van een algemeen verbod waarbij vervolgens quasi alle artikelen met bemestingsbeperkingen op te sommen waar het pesticideverbod niet geldt. Bij een opsomming vergroot ook het risico dat de verwijzing na verloop van tijd niet meer klopt. Aangezien de mestregelgeving frequent wijzigt zou het maar een kwestie van tijd zijn voor de verwijzingen terug niet langer actueel gaan zijn.

Artikel 62

Aan artikel 51, §3, van het Natuurdecreet worden een nieuw tweede en derde lid toegevoegd waarin voorzien dat met behoud van de bevoegdheden van de toezichthoudende ambtenaren krachtens andere wetten of decreten er ambtshalve op private terreinen door het agentschap of in opdracht van het agentschap in een beheerregeling vastgelegde maatregelen kunnen worden uitgevoerd inzake beheer en bestrijding van in de eerste plaats in het wild voorkomende, voor de Europese Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten, en in de tweede plaats in het wild voorkomende, voor het Vlaamse Gewest zorgwekkende invasieve soorten. Dit is dus enkel mogelijk indien de beheerregeling in artikel 51 van het Natuurdecreet specifiek ingaat op deze private terreinen, waarbij de eigenaar ook inspraakmogelijkheden gekregen heeft over die beheerregeling. Artikel 51 is de rechtsgrond in het natuurdecreet voor het nemen van maatregelen ten aanzien van soorten. In de eerste plaats gaat het om maatregelen voor de instandhouding van inheemse soorten, maar paragraaf 3 van

het artikel handelt over uitheemse soorten die een bedreiging kunnen vormen voor de natuur en het natuurlijk milieu. De problematiek van de invasieve uitheemse soorten sluit daar duidelijk bij aan, en om die reden is de derde paragraaf geschikt om de voorliggende bepaling in te voegen.

Deze toevoeging kadert in de uitvoering van de Europese verordening 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2014 betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten en wil een antwoord bieden op de problematiek van invasieve uitheemse soorten. De verordening is vastgesteld voor soorten die ernstige negatieve gevolgen kunnen hebben voor de biodiversiteit en aanverwante ecosysteemdiensten, en die ook andere economische en sociale gevolgen kunnen hebben, hetgeen volgens de verordening voorkomen moet worden. De verordening stelt dat invasieve uitheemse soorten één van de voornaamste bedreigingen vormen voor de biodiversiteit en aanverwante ecosysteemdiensten. De verordening beoogt om – gebiedsdekkend en gecoördineerd over alle lidstaten heen – een drietrapsaanpak te hanteren. De eerste trap behelst het voorkomen van verdere introducties in de vrije natuur, door enerzijds een handels- en gebruiksverbod in te stellen, en anderzijds een gerichte aanpak van de wijzen waarop deze soorten worden geïntroduceerd. De tweede trap behelst een snelle respons op soorten die nog niet eerder aanwezig waren, maar die nieuw worden vastgesteld in de vrije natuur. Voor deze gevallen moet een onmiddellijke uitroeiing worden nagestreefd. De derde trap behelst het beheer van reeds wijdverspreide invasieve uitheemse soorten. Voor deze soorten zijn de lidstaten verplicht doeltreffende beheersmaatregelen te nemen zodat de gevolgen van deze soorten voor de biodiversiteit, de aanverwante ecosysteemdiensten en, in voorkomend geval, de menselijke gezondheid of de economie tot een minimum worden beperkt. De toevoegingen in artikel 51 van het natuurdecreet moeten gezien worden in het kader van de derde trap. Het moeten gedogen van maatregelen op private terreinen is noodzakelijk om beheer en bestrijding voldoende gebiedsdekkend te kunnen uitvoeren. Waar dit niet mogelijk is, kunnen terreinen immers steeds weer en doorlopend worden 'herbesmet' vanuit niet-beheerde, private terreinen. De kosteneffectiviteit van door overheden uitgevoerde bestrijdingscampagnes in de publieke ruimte zou hierdoor laag uitvallen.

Het moeten gedogen van maatregelen op de private terreinen wordt beperkt tot twee specifieke categorieën van soorten. De voor de Europese Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten zijn bekend. Die worden door de Europese Commissie vastgesteld. Momenteel gaat het om een lijst van 49 soorten, waarvan er 36 zijn vastgesteld in België. Die lijst kan in de toekomst nog worden uitgebreid, al naargelang de Commissie van oordeel is dat bepaalde soorten moeten worden toegevoegd omdat ze voldoen aan de criteria. De tweede categorie, voor het Vlaamse Gewest zorgwekkende invasieve soorten, is momenteel nog niet ingevuld. Het Vlaamse Gewest heeft nog geen gebruik gemaakt van deze in artikel 12 van de verordening 1143/2014 expliciet voorziene mogelijkheid. Dat die mogelijkheid in de verordening is voorzien, is te verklaren door het feit dat de lijst van voor de Europese Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten die door de Europese Commissie wordt vastgesteld, betrekking heeft op soorten die in staat zijn een leefbare populatie te vormen en zich onder de huidige omstandigheden en in voorzienbare omstandigheden als gevolg van klimaatverandering in de omgeving te verspreiden in één biogeografische regio die door meer dan twee lidstaten wordt gedeeld of in één mariene subregio. De lijst van voor de Europese Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten heeft derhalve betrekking op soorten die op een supranationaal niveau voor problemen (kunnen) zorgen. De mogelijkheid voor het vaststellen van een nationale lijst (in geval van het Vlaamse Gewest een lijst van voor het Vlaamse Gewest zorgwekkende invasieve soorten) biedt de mogelijkheid om structurele maatregelen te nemen voor soorten die alleen op Vlaams niveau voor problemen (kunnen) zorgen.

De verplichting om te moeten tolereren dat maatregelen worden genomen ten aanzien van de betrokken soorten, wordt, naast het feit dat het gaat om een beperkte lijst van

soorten, ook binnen de perken gehouden doordat het moet gaan om personen die ingevolge hun ambt of in opdracht van de overheid bevoegd zijn voor het uitvoeren van maatregelen inzake beheer en bestrijding van de betrokken soorten. Personen die de maatregelen ambtshalve kunnen uitvoeren zijn personen waarbij de maatregelen passen binnen een wettelijk bepaalde opdracht voor de overheid in kwestie, zoals waterloopbeheerders die met één van die soorten te maken krijgen in het kader van hun waterloopbeheer. De tweede categorie zijn personen die handelen in opdracht van een dergelijke overheid. Nog een duidelijk beperkend element is dat wordt opgelegd dat de maatregelen die men kan uitvoeren, vastgesteld moeten zijn in een beheerregeling, een geheel van maatregelen, gericht op het voorkomen of herstellen van hinder, risico of schade, veroorzaakt door de betrokken soorten. Door deze bepaling wordt een duidelijke link gelegd met de bepalingen die al zijn vastgesteld in het Soortenbesluit van 15 mei 2009. Het Soortenbesluit bevat nu al een hoofdstuk 4 dat betrekking heeft op soortenbeheer, en waarin de figuur van een beheerregeling uitdrukkelijk voorzien wordt. Dat het Soortenbesluit reeds voorziet in de figuur van een beheerregeling vindt een rechtsgrond in het ruime artikel 51 van het Natuurdecreet. De bepalingen van het Soortenbesluit inzake de aanpak van uitheemse soorten, waaronder ook van voor de Europese Unie zorgwekkende invasieve uitheemse soorten, die zijn ingevoegd in het Soortenbesluit bij besluit van 17 juni 2016, voorzien nu al uitdrukkelijk in de mogelijkheid tot de opmaak van een beheerregeling (artikel 31/8 en 31/11, en onrechtstreeks ook artikel 31/10, tweede lid). Een eigenaar of beheerder van een privaat terrein kan zich er dus duidelijk van vergewissen welke maatregelen op zijn terrein kunnen worden uitgevoerd, en heeft ook de garantie dat die formeel, wettelijk worden vastgesteld in een beheerregeling die wordt vastgesteld door de Vlaamse Regering of haar gemachtigde. In het Soortenbesluit is de bevoegdheid tot het vaststellen van een beheerregeling door de Regering overgelaten aan de bevoegde minister. Gelet op het voorgaande zijn er duidelijke beperkingen opgelegd die moeten garanderen dat eigenaars of beheerders van private terreinen slechts op terughoudende wijze zullen te maken krijgen met het moeten gedogen dat op hun terreinen maatregelen worden uitgevoerd inzake beheer en bestrijding van invasieve uitheemse soorten. Niets staat een eigenaar of beheerder overigens in de weg om vrijwillig het uitvoeren van de maatregelen toe te laten.

In de praktijk zal de regeling maar toepassing vinden in een beperkt aantal situaties. Zoals hoger uiteengezet is de regeling maar zinvol voor een handvol soorten, en in het kader van publieke bestrijding waarbij omwille van effectiviteit ook gekende bronpopulaties op privaat terrein moeten aangepakt worden. De voorwaarden inzake finaliteit en proportionaliteit moeten gemotiveerd worden in een goedgekeurde beheerregeling, net als de maatregelen die kunnen toegepast worden. Bovendien wordt in de praktijk – ook nu reeds – eerst en vooral ingezet op vrijwillige medewerking van de private eigenaar. Er wordt dus nooit onaangekondigd en zonder inspraak van de eigenaar opgetreden. Enkel indien via vrijwillige weg geen toestemming voor bestrijding bekomen wordt, en de eigenaar ook zelf niet tot bestrijding overgaat, biedt deze regeling een uitweg om de private eigenaar voor zijn verantwoordelijkheid te stellen.

Artikel 63

Naar analogie met de wijzigingen aan artikel 91 van het Bosdecreet, wordt een nieuw artikel 57ter ingevoegd in het decreet natuurbehoud.

Eén van de basisprincipes uit het decreet natuurbehoud is het standstill-beginsel, waarbij ernaar wordt gestreefd om de natuur niet langer achteruit te laten gaan. Indien beschermde natuur wordt beschadigd streeft het Agentschap voor Natuur en Bos er naar om de schadeveroorzaker te verplichten om de schade te herstellen. Het instrument dat hierbij wordt ingezet zijn de bestuurlijke maatregelen op basis van titel XVI van het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Bestuurlijke maatregelen worden opgelegd ten aanzien van de misdrijfpleger. Indien deze zijn perceel waarop een bestuurlijke maatregel rust overdraagt, kan de herstelmaatregel momenteel niet worden afgedwongen ten aanzien van de verwerver. Het is dan ook met de toevoeging van dit artikel dat bestuurlijke maatregelen ten aanzien van opeenvolgende verwervers van onroerende goederen tegenstelbaar worden gemaakt. Opdat nieuwe eigenaars niet voor verrassingen komen te staan zal de notaris voortaan bij iedere akte van verkoop of van verhuring voor meer dan negen jaar van een onroerend goed, van een inbreng in een vennootschap en ook in alle akten van vestiging, overdracht van vruchtgebruik, erfpacht of opstal, en in elke andere akte van een eigendomsoverdracht ten bezwarende titel acteren dat er bestuurlijke maatregelen op het perceel van toepassing zijn die door de verwerver zullen moeten worden nageleefd. Om deze informatieplicht efficiënt te kunnen uitvoeren krijgen notarissen rechtstreeks digitaal toegang tot het databestand van het Agentschap voor Natuur en Bos waar per kadastraal perceel nagegaan kan worden of er bestuurlijke maatregelen van toepassing zijn op het perceel in kwestie. Om deze regel in de praktijk te brengen is het van belang dat de informatie die in dat databestand terug te vinden zal zijn eenvoudig en vlot bruikbaar moet zijn.

Enkele aanvullingen aan artikel 91 Bosdecreet worden aangebracht naar analogie met gelijkaardige bepalingen in artikel 5.2.1, §1, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en artikel 11.4.5, §2, van het Onroerendergoeddecreet, met name dat een bestuurlijke maatregel overgaat op een verwerver onverminderd de verplichting in hoofde van de personen ten aanzien van wie de bestuurlijke maatregelen oorspronkelijk zijn opgelegd en dat het overgaan van de bestuurlijke maatregel niet van toepassing is in drie gevallen: huwelijkscontracten en hun wijzigingen, contracten aangaande de mandeligheid en akten aangaande de fusie van rechtspersonen en de met fusie gelijkgestelde verrichtingen.

Gelet op de analogie van dit artikel met de wijzigingen aan artikel 91 Bosdecreet, is het nuttig om te duiden waarom dit nieuwe artikel alleen betrekking heeft op het overgaan van bestuurlijke maatregelen, en niet op de 'rechten en plichten die voortvloeien uit dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten' (i.c. het Bosdecreet). De reden daarvoor is dat dergelijke bepalingen inzake het overgaan van rechten en plichten in het decreet natuurbehoud al zijn opgenomen in de bepalingen betreffende het natuurbeheerplan, m.n. artikel 16novies van dat decreet.

Hoofdstuk 14. Decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018

Artikel 64

Voor het correct opmaken van de kaarten met mogelijk of effectief overstromingsgevoelige gebieden is het nodig om naast de informatie die gegeven wordt door waterbeheerders, hulpdiensten,..., ook gegevens te verkrijgen van verzekeraars die via de brandpolis overstromingsschade vergoeden. Zo kan een overstromingscontour nauwkeuriger worden afgebakend, wat de kwaliteit van de betrokken kaarten ten goede komt.

Na overleg met de verzekeringssector die zich vragen stelden met betrekking tot mogelijke problemen op het vlak van de bescherming van de privacy van de verzekeringnemers, werd advies gevraagd aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. In een advies van 18 oktober 2017 raadde deze Commissie aan om voor een duidelijke decretale basis te zorgen om deze gegevensstroom in het leven te roepen. De tekst zorgt voor dergelijke grondslag. Om de verzekeraars te identificeren waarop deze verplichting tot het delen van gegevens van toepassing is, en om precies te omschrijven over welke polissen het gaat, wordt verwezen naar de wet van 4 april 2014 betreffende verzekeringen.

Artikel 65

De werking van het bekkenbestuur werd door het decreet van 30 juni 2017 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw, gewijzigd: de tweeledige structuur met een algemene bekkenvergadering en een bekkenbureau werd opgeheven. In het vijfde lid van artikel 1.5.3.1 van het decreet integraal waterbeleid bleef echter nog een verwijzing naar deze tweeledige structuur bestaan. Dit wordt nu rechtgezet.

Artikel 66

De verwijzing naar het Mestdecreet van 1991 in artikel 1.7.6.1 van het decreet integraal waterbeleid, is achterhaald. Ondertussen is de inhoud van de artikelen 15bis en 15ter van het Mestdecreet van 1991 opgenomen in de artikelen 41bis en 41ter van het Mestdecreet van 2006. De voorgestelde wijziging actualiseert de verwijzing naar de mestregelgeving.

Artikel 67

In de bestaande tekst van artikel 2.2.1., §3, van het decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aanwending wordt aan de Vlaamse Regering een mandaat gegeven om nadere regels vast te leggen rond beperkingen in het gebruik van water bestemd voor menselijke consumptie wanneer dit niet voldoet aan de kwaliteitseisen.

Het decreet biedt geen rechtsgrond om beperkingen op het gebruik op te leggen in gevallen waarbij de waterlevering vanuit kwantitatief oogpunt in het gedrang komt. Bij bijvoorbeeld lage beschikbaarheid van de ruwwaterbron ten gevolge van o.a. een langdurige droogte, in periodes van aanhoudend piekverbruik, bij operationeel-technische knelpunten in de waterproductie- en distributie, kan het noodzakelijk zijn om gebruiksbeperkingen op te leggen aan de abonnees en de gebruikers teneinde de continuïteit van de levering te waarborgen. Het kan dan gaan over o.a. een beperking op het gebruik van het water bestemd voor niet essentiële toepassingen, zoals het wassen van een wagen, het vullen van zwembaden, het sproeien van tuinen, sportterreinen en plantsoenen of een werkelijke beperking in het af te nemen volume (bv. het reduceren van de druk gedurende bepaalde periodes van de dag, het opleggen van maximaal volume dat nog mag worden afgenomen,...).

Gelet op de opzet van het decreet, met name een duurzame watervoorziening zoals beschreven in artikel 2.1.1., §1, is een uitbreiding van het mandaat van de Vlaamse Regering om ook op dit vlak nadere regels vast te leggen wenselijk.

Artikel 68

Artikel 2.2.2. van het decreet legt de redenen vast waarvoor de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk de waterlevering bij een huishoudelijke abonnee mag afsluiten. Het legt voor huishoudelijke abonnees ook de procedure vast die de exploitant daarbij moet volgen, en regelt de toewijzing van de kosten verbonden aan de afsluiting. Voor niet-huishoudelijke abonnee bevat artikel 2.2.2. van het decreet een delegatie naar de Vlaamse Regering om nadere regels rond de afsluiting vast te leggen.

Het afsluiten van de toevoer van drinkwater is een ingrijpende maatregel, zeker voor huishoudelijke abonnees. Een alternatief voor het afsluiten van de watertoevoer is het beperken van het debiet van de waterlevering bij in gebreke blijvende huishoudelijke abonnees. Bij een beperking van het debiet blijft de prikkel om zich in regel te stellen net zoals bij een afsluiting behouden, terwijl de abonnee toch toegang heeft tot water bestemd voor menselijke consumptie om aan zijn minimale behoeften te voldoen. Dit

laatste is van belang in het licht van de VN-resolutie op het recht op toegang tot drinkbaar water.

De goede resultaten met een vergelijkbare debietsbegrenzing in het Waalse Gewest ondersteunen het invoeren van deze optie die met het uitrollen van de slimme watermeters zeer gemakkelijk te realiseren valt. In afwachting van deze uitrol kan de exploitant via het aanbrengen van schijfjes in de toevoer het debiet even goed beperken. Met dit artikel wordt voor het begrenzen van het debiet van de watertoevoer een decretale basis geboden.

Bij wanbetaling en de meeste technische tekortkomingen die een ingrijpen in de toevoer rechtvaardigen, is een beperking van het debiet de aan te bevelen eerste stap naar normalisering van de toestand. Alleen in de gevallen waarbij er sprake is van een onmiddellijke en ernstige bedreiging van de volksgezondheid, bij vaststelling van fraude, bij vaststelling dat een onroerend goed onbewoond of in onbruik is of bij weigering of onrechtmatige manipulatie van de begrenzing, is een volledige afsluiting de enige mogelijke optie. Een afsluiting bij werkzaamheden is eveneens mogelijk.

De bepalingen rond de toewijzing van de kosten verbonden aan een afsluiting worden aangevuld met een kostenregeling voor het plaatsen en wegnemen van een debietsbegrenzing.

Om de begrenzing van het debiet als instrument bij wanbetaling maximaal kansen te geven, is voorzien dat bij wanbetaling of bij een weigering voor overname van de waterlevering, de kosten voor het plaatsen of het wegnemen van de begrenzing van het debiet ten laste zijn van de exploitant van het openbaar waterdistributienetwerk.

Het voorzien van de mogelijkheid tot begrenzing van het debiet maakt het ook nodig om daaraan twee bijkomende gronden voor het afsluiten van de watertoevoer op te nemen. Als de huishoudelijke abonnee de plaatsing van een debietsbegrenzing weigert of deze onrechtmatig manipuleerde of wegnam, moet een afsluiting alsnog mogelijk blijven. Daarvoor is wel de tussenkomst van de lokale adviescommissie nodig. Daartoe wordt ook artikel 7, §3, van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van de rol van de lokale adviescommissie in het kader van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water aangepast (zie artikel [58] van dit wijzigingsdecreet). De kosten voor de eventuele afsluiting en heraansluiting komen naar analogie met de andere afsluitgronden ten laste van de huishoudelijke abonnee.

In uitvoering van het decreet legde de Vlaamse Regering in 2011 het principe van individuele bemetering van de waterlevering per wooneenheid vast in het zogenaamde Algemeen Waterverkoopreglement. In de praktijk wordt dit niet steeds nageleefd en het handhaven van deze verplichting is onvoldoende goed geregeld. Om de verplichting gemakkelijker afdwingbaar te maken, wordt voorzien dat wie deze regel met de voeten treedt onderworpen kan worden aan de begrenzing van het debiet van de watertoevoer of aan de afsluiting van de waterlevering. Een debietsbegrenzing of afsluiting gebeurt in dergelijk geval na tussenkomst van de toezichthoudende ambtenaar, dit naar analogie met de reeds bestaande afsluitprocedures voor technische aspecten. De kosten verbonden aan deze ingrepen komen naar analogie met de andere afsluitgronden van technische aard ten laste van de huishoudelijke abonnee of de eigenaar.

Wat de begrenzing van het debiet betreft kan de Vlaamse Regering, net zoals voor de effectieve afsluiting, nog verdere regels uitwerken voor het uitvoeren ervan en voor de informatieverstrekking naar de huishoudelijke abonnee en de verbruikers.

Zowel de keuring van het huishoudelijk leidingnet als de inventarisatie, controle- en onderhoudstaken zijn erg belangrijk in functie van het kunnen garanderen van een goede werking van het openbaar waterdistributienetwerk. In gevallen van verhuring waarbij de

huurder klant wordt, is vaak de eigenaar volledig of deels verantwoordelijk voor de vastgestelde tekortkomingen. Hetzelfde geldt voor het naleven van de verplichtingen op vlak van individuele bemetering per wooneenheid. Bij beide aspecten wordt toegevoegd dat een begrenzing van het debiet of afsluiting ook mogelijk wordt bij weigering van de eigenaar om zich in regel te brengen.

Voor een aantal aspecten zijn de huishoudelijke klant en de eigenaar dus solidair aansprakelijk. De kosten voor het ingrijpen op de levering via een begrenzing of een afsluiting zijn dus ofwel voor de klant ofwel voor de eigenaar. In het achtste lid wordt verduidelijkt dat in regel de kosten aan de klant worden aangerekend behalve wanneer er kan worden vastgesteld dat de eigenaar verantwoordelijk kan worden gesteld.

Artikel 69

In artikel 2.3.4., 2de lid, van het decreet worden de verantwoordelijkheden en de procedures vastgelegd die moeten gevolgd worden wanneer er risico's voor de kwaliteit van het water in het openbaar waterdistributienetwerk worden vastgesteld door gebreken aan het huishoudelijk leidingnet.

Naast risico's op een verstoring van de kwaliteit van water kan ook de goede werking van het openbaar waterdistributienetwerk in het gedrang komen wat het kwantitatieve aspect betreft, zoals bijvoorbeeld drukverlagingen in het net ten gevolge van de plaatsing van drukverhogingsinstallatie in de huishoudelijk leidingnet. Om dergelijke risico's ook te kunnen aanpakken werd de tekst van artikel 2.3.4. van het decreet aangepast.

Artikel 70

Dit artikel wijzigt de vrijstellingsprocedure voor de heffingsplichtige die het huishoudelijk afvalwater afkomstig van zijn wooneenheid zuivert in een individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater.

Het naast elkaar bestaan van de twee verschillende vrijstellingsregelingen voor de heffingen enerzijds en de bovengemeentelijke bijdragen en vergoedingen anderzijds leidt bij de heffingsplichtigen tot onzekerheid omtrent de te toepassen procedure.

Zo blijkt de wijze waarop de vrijstelling moet worden aangevraagd in de praktijk vaak onduidelijk. Ter verhoging van de klantvriendelijkheid wordt artikel 4.2.2.1.7 gewijzigd zodanig dat de heffingsplichtige zich nog enkel tot zijn gemeente moet wenden.

Om te voorkomen dat de aangepaste procedure aanleiding geeft tot vertraging dient de gemeente de vrijstellingsaanvraag en het attest of de beslissing tot weigering van het attest binnen de drie maanden te bezorgen aan de watermaatschappij. Vervolgens gaat de watermaatschappij na voor wie de stukken bestemd zijn en stuurt die onmiddellijk door naar de Vlaamse Milieumaatschappij als die bevoegd is voor de beslissing over de aanvraag. Voor de beoordeling van de ontvankelijkheid van de aanvraag geldt de datum waarop deze aanvraag bij de gemeente is ingediend.

Artikel 71

Net zoals gebeurde door het artikel [70] van dit wijzigingsdecreet waarmee artikel 4.2.2.1.7. van het decreet betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 werd gewijzigd, wordt de aanvraagprocedure uit artikel 4.3.3.4. van het zelfde decreet vereenvoudigd zodat de abonnee of gebruiker van de eigen waterwinning enkel nog de nodige stappen neemt om aan te tonen dat zijn installatie in aanmerking komt voor vrijstelling/compensatie en de gemeente vraagt om te attesteren.

Het is dan de gemeente die de vrijstellingsaanvraag en het attest of de beslissing tot weigering van het attest bezorgt aan watermaatschappij, en niet langer de abonnee of gebruiker. Ook hier is deze wijziging ingegeven door het streven naar de afbouw van de administratieve formaliteiten opgelegd aan de abonnee of gebruiker van de eigen waterwinning.

Artikel 72

In artikel 5.2.1.2., §2 van het decreet integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 wordt het mandaat van de toezichthoudende ambtenaren vastgelegd. Aan de bestaande regeling moet het optreden toegevoegd worden in geval eigenaar of abonnee weigeren de verplichtingen voor de correcte bemetering na te leven. Deze aanvulling is het gevolg van de wijziging die met artikel [68] aangebracht wordt in artikel 2.2.2., §6 van het zelfde decreet.

Artikel 73

Artikel 5.2.2.1. van het decreet integraal waterbeleid gecoördineerd op 15 juni 2018 legt de strafbepalingen vast voor een aantal inbreuken op de bepalingen inzake drinkwater en de bijhorende uitvoeringsbesluiten. Ook voor het niet respecteren van gebruiksbeperkingen omwille van kwantitatieve redenen is strafrechtelijke sanctionering aangewezen. Om dit mogelijk te maken wordt de lijst uit het bestaande artikel 5.2.2.1. aangevuld met een punt 4°. Net zoals inbreuken die de waterkwaliteit in gevaar brengen worden inbreuken inzake gebruiksbeperkingen of -verboden omwille van kwantitatieve redenen gestraft met een gevangenisstraf van een maand tot een jaar en met een geldboete van 100 euro tot 15.000 euro of met een van deze straffen alleen.

Voor inbreuken op de gebruiksbeperkingen of -verboden omwille van kwantitatieve redenen die gekwalificeerd kunnen worden als kleine vormen van openbare overlast is het handiger om te werken met gemeentelijke administratieve sancties (de zogenaamde GAS). Daarvoor wordt via dit wijzigingsdecreet een tweede paragraaf toegevoegd aan artikel 5.2.2.1. van het decreet integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018. Voor die gemeenten die het miskennen van de gebruiksbeperkingen of -verboden niet opnemen in hun GAS-reglement, wordt een lager boetebedrag voorzien dan de laagste boete die kan opgelegd worden voor inbreuken die niet als een kleine vorm van openbare overlast omschreven kunnen worden, namelijk 43,75 euro in plaats van 100 euro. Voor de keuze van het bedrag werd inspiratie gevonden in artikel 16.6.2., §2 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, zoals gewijzigd bij decreet van 8 juni 2018.

Artikel 74

Heffingsplichtigen zijn vanaf het heffingsjaar 2017 verplicht hun aangifte elektronisch in te dienen. Omwille van de steeds verdere digitalisering van het heffingsdossier wordt in de wet ingeschreven dat de digitale gegevens die fotografisch, optisch, elektronisch of via elke andere informatica of telegeleidingstechniek zijn bekomen dezelfde bewijskracht hebben als de gegevens vervat in papieren documenten.

De nieuwe paragraaf 4 van artikel 5.4.1.2. van het decreet integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 regelt de bewijswaarde van de aangifte en de bijlagen ervan. De nieuwe paragraaf 5 breidt die bewijswaarde uit tot de andere bestanddelen van het dossier waardoor de Vlaamse Milieumaatschappij, net zoals de papieren documenten de gedigitaliseerde stukken uit het heffingsdossier zal kunnen gebruiken als bewijs bij de vestiging of invordering van de heffing.

De tekst van de toegevoegde paragrafen 4 en 5 is gelijkaardig aan die van de artikelen 314bis en 339/1 van het WIB. Men zou kunnen stellen dat deze artikelen ingevolge de mutatis mutandis regeling ook voor de heffingen gelden. Artikel 4.2.4.8, §1, van het decreet van 18 juni 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 verklaart immers de bepalingen van het WIB (federale tekst) inzake de vestiging en invordering van toepassing voor zover de heffingswetgeving er niet van afwijkt. De artikelen 314bis en 339/1 staan onder titel VII. Vestiging en invordering van de belastingen

en de heffingswetgeving bevat geen afwijkende regeling. Doch om wille van de rechtszekerheid en de kenbaarheid van de regelgeving wordt het noodzakelijk geacht deze regeling in het decreet in te schrijven.

Artikel 75

Dit artikel wordt opgeheven gezien de integratie van de grachten van algemeen belang in de regeling voor publieke grachten zoals opgenomen in de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen via dit wijzigingsdecreet.

Hoofdstuk 15. Bodemdecreet van 27 oktober 2006

Artikel 76

Via dit artikel wordt aan de Vlaamse Milieumaatschappij de erkenning als bodemsaneringsdeskundige verleend voor de uitvoering van de monsternamen van waterbodems. Deze erkenning heeft betrekking op de aspecten van de effectieve monsterneming en dit in het geval van volumemetingen, de opmaak van het verslag van de monsterneming en de bepaling van het waterbodembodemvolume.

Conform artikel 10.2.3, §1, 11°, van het Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid, heeft de VMM als taak bij te dragen aan de normering en de karakterisering van de waterbodems. In uitvoering van deze taak heeft de VMM het waterbodembodemmeetnet uitgebouwd. De VMM heeft een jarenlange ervaring inzake onderzoek van de waterbodem in het routine Triade waterbodembodemmeetnet, zowel op zoete als brakke en zoute waterlopen, bij het bemonsteren en analyseren van de Beneden-Zeeschelde en de Westerschelde, bij de sanering van waterbodems (Winterbeek, Zijdellingsvaartje in Brugge, Lieve in Gent,...) De VMM heeft de voorbije jaren ook inspanningen geleverd om de sedimentproblematiek voor de onbevaarbare waterlopen 1° categorie aan te pakken. In het verleden werd de voorbereiding van slibuimingen grotendeels voorbereid door studie bureaus in opdracht van de VMM. Daar de kwaliteit van de bemonstering niet steeds voldeed aan de verwachtingen, werd enkele jaren terug beslist om de bepaling van slibhoeveelheden en -kwaliteit door eigen VMM-personeel te laten uitvoeren. De voorbije jaren werd binnen de overheid de nodige expertise hiertoe opgebouwd.

Om deze efficiënte en kwaliteitsvolle aanpak te kunnen continueren wordt via deze bepaling voorzien dat de VMM, die kan beschikken over de nodige aantoonbare expertise voor de karakterisering van de waterbodems (bepaling strategie, staalname en rapportage), zelfstandig kan blijven instaan voor de uitvoering van het voorbereidend onderzoek. Daartoe wordt voorzien in een erkenning voor deze taken.

De opmaak van een technisch verslag, oriënterend bodemonderzoek,... zal gebeuren onder leiding van een erkend bodemsaneringsdeskundige. Alle gegevens met betrekking tot de strategie bepaling en de staalname dienen aan de bodemsaneringsdeskundige te worden aangeleverd. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de monsternamen van de waterbodem conform de richtlijnen ligt echter ten volle bij de Vlaamse Milieumaatschappij. Om een goede samenwerking te garanderen tussen de VMM en de bodemsaneringsdeskundige die de verantwoordelijkheid draagt over de opmaak van het technische verslag, oriënterend bodemonderzoek,... zal in samenspraak met de VMM een kader worden uitgewerkt voor de melding aan de OVAM van de locaties waar de bemonsteringsactiviteiten plaatsvinden.

Artikel 77

Om de kwalitatieve uitvoering bodemonderzoeken, opstelling van bodemsaneringsprojecten en begeleiding van bodemsaneringswerken te ondersteunen, voert de OVAM periodiek een audit uit bij de erkende bodemsaneringsdeskundigen

(artikel 8bis Bodemdecreet). Uit efficiëntie-overwegingen is het vanzelfsprekend dat de OVAM bij de invulling van haar audit rekening houdt met relevante, kwalitatieve en onafhankelijke externe audits die de bodemsaneringsdeskundige in voorkomend geval voor haar kwaliteitssysteem laat uitvoeren.

Met voorliggend voorstel wordt de bestaande bevoegdheidsdelegatie aan de Vlaamse Regering in artikel 8bis, derde lid, van het Bodemdecreet uitgebreid. De Vlaamse Regering krijgt de bevoegdheid om de voorwaarden te bepalen waaronder de OVAM bij de invulling van haar audit rekening kan houden met een eventueel beschikbare externe audit van het kwaliteitssysteem van de bodemsaneringsdeskundige.

Artikel 78

Naar analogie met de regeling voor de andere bodemonderzoeken opgenomen in het Bodemdecreet wordt ook voor het eindevaluatieonderzoek uitdrukkelijk bepaald dat het verslag van het eindevaluatieonderzoek moet worden opgemaakt en bij de OVAM moet worden ingediend conform de standaardprocedure voor het eindevaluatieonderzoek.

Artikel 79 en 80

In het kader van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (zie artikel 243 en 244) werden ook terminologische aanpassingen gedaan aan bepalingen van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006. Zo werd de verwijzing naar het Milieuvergunningsdecreet in artikel 69 (veiligheidsmaatregelen) en 70 (voorzorgsmaatregelen) van het Bodemdecreet vervangen door een verwijzing naar titel V van het DABM. Naar aanleiding van die wijziging werd in voormelde bepalingen verkeerdelijk de beslissing van de OVAM tot het opleggen van veiligheidsmaatregelen en voorzorgsmaatregelen vervangen door het conformiteitsattest. In het kader van veiligheidsmaatregelen en voorzorgsmaatregelen is evenwel geen sprake van een conformiteitsattest. Met voorliggende wijzigingsbepalingen wordt deze fout hersteld.

Artikel 81

In het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 is een bijzondere regeling voorzien voor de overdracht van risicogronden. Risicogronden zijn gronden waarop risico-inrichtingen (inrichtingen bepaald door de Vlaamse Regering met een verhoogd risico op bodemverontreiniging) geëxploiteerd werden of worden. Als algemene regel geldt dat de overdrager voor de overdracht van dergelijke risicogronden een oriënterend bodemonderzoek moet uitvoeren. Als uit het verslag van het oriënterend bodemonderzoek blijkt dat verdere maatregelen noodzakelijk zijn, zal de overdrager ook nog een beschrijvend bodemonderzoek moeten uitvoeren, desgevallend een bodemsaneringsproject moeten opstellen en jegens de OVAM de verbintenis tot bodemsaneringswerken met een financiële zekerheid moeten aangaan vooraleer de overdracht kan gebeuren.

In afwijking van de algemene regel moet de overdrager (individuele mede-eigenaar) bij overdracht van een privaatieve kavel alleen een oriënterend bodemonderzoek uitvoeren als de risico-inrichting gekoppeld is of was aan de over te dragen privaatieve kavel (bijvoorbeeld overdracht van gelijkvloers appartement waarin in het verleden een benzinstation werd uitgebraat). Als de risico-inrichting niet gekoppeld is of was aan de over te dragen kavel of als de risico-inrichting op de grond werd geëxploiteerd vooraleer de gedwongen mede-eigendom werd tot stand gebracht, zal de individuele mede-eigenaar zijn privaatieve kavel kunnen overdragen zonder dat hij een oriënterend bodemonderzoek moet uitvoeren. Dit uitzonderingsregime van artikel 30 en 102, §1, tweede lid, van het Bodemdecreet is van toepassing ingeval van overdracht van een privaatieve kavel die deel uitmaakt van een gedwongen mede-eigendom die geregeld

wordt door de dwingende bepalingen van artikel 577-3 en volgende Burgerlijk Wetboek (appartementsmede-eigendom) en artikel 577-2, §9 Burgerlijk Wetboek (gedwongen onroerende mede-eigendom ten titel van bijzaak).

Op grond van die uitzonderingsregeling hoeft de individuele mede-eigenaar enkel geen oriënterend bodemonderzoek uit te voeren voor de overdracht van zijn privatieve kavel. Maar mogelijk werd op de grond reeds een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd door een exploitant die op de grond van het appartementsgebouw een risico-inrichting exploiteert (bijv. benzinestation op gelijkvloerse verdieping) of door de vereniging van mede-eigenaars (bijv. stookolietank van meer dan 20.000 liter of onderzoeksplicht 2014 ex artikel 30bis Bodemdecreet) met als conclusie dat verdere maatregelen noodzakelijk zijn. In dat geval zal de individuele mede-eigenaar op basis van de regeling van artikel 104 of 109 van het Bodemdecreet toch nog verplicht zijn een beschrijvend bodemonderzoek en eventueel nog verdere bodemsanering uit te voeren alvorens de overdracht kan gebeuren, dan wel moet hij vrijstelling van saneringsplicht bekomen op grond van artikel 105 of 110 van het Bodemdecreet. Het is moeilijk te verantwoorden dat in die gevallen waarbij er reeds een saneringsplichtige is (exploitant, vereniging van mede-eigenaars) de individuele mede-eigenaar toch nog als saneringsplichtige wordt beschouwd in het kader van de geplande overdracht van zijn privatieve kavel.

Met voorliggende wijzigingsbepaling wordt hier een oplossing aan gegeven. In de gevallen dat de individuele overdrager op basis van artikel 30 en 102, §1, tweede lid, van het Bodemdecreet geen oriënterend bodemonderzoek voor de overdracht van zijn privatieve kavel moet uitvoeren, bestaat er voor hem ook geen verplichting tot uitvoering van een beschrijvend bodemonderzoek en eventuele verdere maatregelen van artikel 104 of 109 Bodemdecreet in het kader van de geplande overdracht. De uitzonderingsregeling van artikel 30 Bodemdecreet wordt dus doorgetrokken naar de uitvoering van het beschrijvend bodemonderzoek en de bodemsanering. In het geval de vereniging van mede-eigenaars als saneringsplichtige een beschrijvend bodemonderzoek of eventueel bodemsanering op de grond moet uitvoeren, zal de individuele mede-eigenaar die zijn privatieve kavel wenst over te dragen in het kader van zijn informatieplicht de kandidaat-verwerver er wel moeten op wijzen dat hij als mede-eigenaar via de vereniging van mede-eigenaars zal moeten bijdragen in de kosten van het beschrijvend bodemonderzoek en eventuele bodemsanering. De notaris die bij de overdracht betrokken is, heeft hier ook een informatieve rol te spelen op basis van de algemene informatieplicht van artikel 9, §1, derde lid, van de Wet op het notarisambt.

Artikel 82

Artikel 104, §2, tweede lid, en artikel 109, §2, tweede lid, van het Bodemdecreet (reguliere procedure voor de overdracht van verontreinigde risicogronden) bepalen dat de verplichting om de verdere bodemsanering en de eventuele nazorg uit te voeren, moet worden uitgevoerd overeenkomstig de voorwaarden van de eenzijdige verbintenis tot bodemsaneringswerken die tegenover de OVAM wordt aangegaan. Bedoeling van die bepalingen is om bestuurlijke handhaving op basis van het Milieuhandhavingsdecreet mogelijk te maken wegens niet naleven van de saneringsplicht opgenomen in de eenzijdige verbintenis.

Om een gelijke behandeling te waarborgen, wordt dit nu met voorliggende wijzigingsbepaling doorgetrokken naar de verplichting tot uitvoering van bodemonderzoeken en eventuele bodemsanering die worden aangegaan in het kader van een overeenkomst (eenzijdige verbintenis of meezijdige overeenkomst) krachtens de uitzonderingsregeling van artikel 164 Bodemdecreet.

Hoofdstuk 17. Decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid

Artikel 83

Het Departement Landbouw en Visserij wordt geregeld geconfronteerd met vragen van grondeigenaars die de identiteit wensen te vernemen van de natuurlijke of rechtspersonen die hun percelen in het kader van dit decreet registreerden bij de administratie. Tot op heden dienden dergelijke vragen afgewezen te worden op basis van de artikelen 13, 2° en 14, 3° van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur.

Door een belangentoeegang te creëren voor de grondeigenaars worden de eigendomsrechten van de eigenaars voortaan gevrijwaard.

Hoofdstuk 17. Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening

Artikel 84

Artikel 2.2.10 VCRO handelt over het voorlopig vastgestelde ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Adviezen, opmerkingen en bezwaren kunnen hierbij tijdens het openbaar onderzoek schriftelijk of digitaal aan de Vlaamse Regering bezorgd. Daarnaast kunnen deze ook worden afgegeven in het gemeentehuis van de gemeente waarvan het grondgebied door het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan of effectbeoordelingsrapporten geheel of gedeeltelijk wordt bestreken.

De gemeente moet thans de adviezen, opmerkingen en bezwaren binnen drie werkdagen na het openbaar onderzoek over het voorlopig vastgesteld ontwerp van gewestelijk RUP aan de Vlaamse Regering bezorgen. Deze drie werkdagen is enerzijds zeer kort om de adviezen, opmerkingen en bezwaren over te maken. Daarnaast is ook niet duidelijk welke dagen precies 'werkdagen' zijn. Vandaar dat wordt voorgesteld om te spreken over tien kalenderdagen, waardoor discussie vermeden wordt.

Artikel 85

In het kader van de integratie van o.a. de planmilieueffectrapportage in de ruimtelijke uitvoeringsplannen bepaalt de VCRO thans dat de deputatie de startnota, de adviezen, de reacties en het verslag van het participatiemoment aan de bevoegde dienst voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage moeten bezorgen binnen een termijn van drie dagen na het afsluiten van het openbaar onderzoek.

Deze drie dagen zijn een termijn van orde, er werd dan ook geen sanctie voorzien bij het overschrijden van de termijn.

Hoewel provincies zeker zullen streven naar het naleven van deze termijn, moet worden vastgesteld dat drie dagen zeer kort is, zeker als deze ook nog eens een weekend zouden omvatten.

Voorgesteld wordt om de provincies een meer redelijke termijn te geven voor het overmaken van de gevraagde documenten aan de diensten, bevoegd voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage. Hierbij wordt aangesloten bij de termijn die gemeenten krijgen om in het kader van vergunningsaanvragen de standpunten, opmerkingen en bezwaren die zijn ingediend tijdens het openbaar onderzoek ter beschikking te stellen aan deze diensten, bevoegd voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage, met name 10 dagen.

Artikel 86

Het decreet van 8 december 2017 (de zgn. Codextrein) wijzigde de regeling rond advisering bij voorontwerpen van provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen, dit om rekening te kunnen houden met het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (nieuw systeem van beleidsplanning).

Met andere woorden, het departement Omgeving zal rekening moeten houden met het BRV, van zodra dit een eerste maal in werking is getreden. Ook de verenigbaarheid met ontwerp beleidskaders zal bekeken worden, toch voor zover het BRV al in werking getreden is. De inwerkingtreding van deze gewijzigde regeling in verband met advisering en het nieuwe systeem van beleidsplanning is opgenomen in artikel 214 van de Codextrein. Daarin is een specifieke overgangsregeling uitgewerkt als volgt:

"Artikel 2.2.16, §3, 1°, en artikel 2.2.23, §2, 1°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, zoals ze golden tot voor de datum van inwerkingtreding van artikel 23 van dit decreet, aangevuld met de door dit decreet ingevoegde mogelijkheid om de definitieve vaststelling van het provinciaal of gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in kwestie te vernietigen, zijn van toepassing zolang het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen van kracht is. De bepalingen in kwestie van voormelde codex gelden echter niet ten aanzien van provinciale en gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen die vastgesteld worden nadat een eerste provinciaal of gemeentelijk beleidsplan ruimte is vastgesteld."

Daarnaast worden ook de mogelijke schorsingsgronden, en sinds het decreet van 8 december 2017 ook vernietigingsgronden, aangepast aan de invoering van de beleidsplanning.

Voorgesteld wordt om het voorwerp van de advisering over het voorontwerp van provinciaal RUP meer te laten aansluiten bij de schorsings- en vernietigingsgronden. Aldus wordt naar deze gronden verwezen.

Op het ogenblik dat het departement Omgeving moet adviseren over het voorontwerp, heeft het echter nog geen zicht op een eventuele strijdigheid met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening of met de bindende delen van door de Vlaamse Regering vastgestelde beleidsplannen binnen andere beleidsdomeinen. Het beschikt evenmin over sectorale adviezen, waaruit dergelijke normen zouden kunnen blijken. Vandaar dat het departement Omgeving op het ogenblik van advisering over voorontwerpen van provinciale RUP's, geen advies moet verlenen over de strijdigheid met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening of met de bindende delen van door de Vlaamse Regering vastgestelde beleidsplannen binnen andere beleidsdomeinen.

Ook wat betreft de niet-naleving van een substantiële vormvereiste kan het departement Omgeving zich niet uitspreken. Op het ogenblik dat de advisering plaatsvindt, kan zij nog niet aangeven of deze advisering op een correcte manier is verlopen. Andere vormvereisten zullen bovendien pas in de toekomst bijv. bij het openbaar onderzoek, nageleefd moeten worden. Hierover kan het departement Omgeving zich nog niet uitspreken in zijn advies.

De verplichte advisering in het kader van een voorontwerp van provinciaal RUP is dan ook beperkt tot de schorsings- en vernietigingsgronden waarover het departement Omgeving zich wel al kan uitspreken, meer bepaald de gronden, vermeld in artikel 2.2.16, §3, eerste lid, 1° tot en met 2°.

Dit neemt niet weg dat als het departement in dit vroege stadium toch al weet zou hebben van mogelijke schendingen van direct werkende normen of vormvereisten, het dit uiteraard wel 'vrijwillig' in zijn advies kan opnemen. In dat geval moet de gemeente of provincie hier rekening mee houden of zorgen voor een gemotiveerde weerlegging.

Artikel 87

Ook artikel 2.2.15, §4, van de VCRO werd eind 2017 aangepast om rekening te houden met het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen en de daarin gekozen opties.

Paragraaf 4 van dit artikel 2.2.15 van de VCRO handelt over advisering door het departement Omgeving, dit keer in het kader van een voorlopig vastgesteld provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan.

Punt 1°

De gemeente moet thans de adviezen, opmerkingen en bezwaren die werden afgegeven op het gemeentehuis binnen drie werkdagen na het openbaar onderzoek aan de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening bezorgen.

Voor de knelpunten wat betreft deze termijn, en dus ook voor de voorgestelde wijziging, wordt verwezen naar de wijziging aan artikel 2.2.10, §4, VCRO (artikel [85])

Punt 2°

Ook hier wordt er voor geopteerd om de advisering over het voorlopig vastgesteld provinciaal RUP meer te laten aansluiten bij de schorsings- en vernietigingsgronden, meer bepaald de gronden, vermeld in artikel 2.2.16, §3, eerste lid, 1° tot en met 2°.

Voor wat betreft het niet adviseren over de schorsings- en vernietigingsgronden, vermeld in artikel 2.2.16, §3, eerste lid, 3° en 4°, wordt verwezen naar de bespreking van de voorgestelde wijziging aan artikel 2.2.14 VCRO.

Artikel 88

In het kader van de integratie van o.a. de planmilieueffectrapportage in de ruimtelijke uitvoeringsplannen bepaalt de VCRO thans dat het college van burgemeester en schepenen de startnota, de adviezen, de reacties en het verslag van het participatiemoment aan de bevoegde dienst voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage moeten bezorgen binnen een termijn van drie dagen na het afsluiten van het openbaar onderzoek.

Deze drie dagen zijn een termijn van orde, er werd dan ook geen sanctie voorzien bij het overschrijden van de termijn.

Hoewel gemeenten zeker zullen streven naar het naleven van deze termijn, moet worden vastgesteld dat drie dagen zeer kort is, zeker als deze ook nog eens een weekend zouden omvatten. Voorgesteld wordt om de gemeenten, net zoals de provincies, een meer redelijke termijn te geven voor het overmaken van de gevraagde documenten aan de diensten, bevoegd voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage.

Hierbij wordt aangesloten bij de termijn die gemeenten krijgen om in het kader van vergunningsaanvragen de standpunten, opmerkingen en bezwaren die zijn ingediend tijdens het openbaar onderzoek ter beschikking te stellen aan deze diensten, bevoegd voor milieueffectrapportage en veiligheidsrapportage, met name 10 dagen.

Artikel 89

Het decreet van 8 december 2017 wijzigde niet alleen de regeling rond advisering bij voorontwerpen van provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen, maar ook deze bij voorontwerpen van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Aldus zal het departement Omgeving rekening moeten houden met het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, van zodra dit een eerste maal in werking is getreden. Ook de

verenigbaarheid met ontwerp beleidskaders zal bekeken worden, toch voor zover het BRV al in werking getreden is.

Daarnaast werden ook de mogelijke schorsingsgronden, en sinds het decreet van 8 december 2017 ook vernietigingsgronden, aangepast aan de invoering van de beleidsplanning.

Voorgesteld wordt om het voorwerp van de advisering over het voorontwerp van gemeentelijk RUP meer te laten aansluiten bij de schorsings- en vernietigingsgronden. Aldus wordt naar deze gronden verwezen.

Op het ogenblik dat het departement Omgeving dient te adviseren over het voorontwerp, heeft zij echter nog geen zicht op een eventuele strijdigheid met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening of met de bindende delen van door de Vlaamse Regering vastgestelde beleidsplannen binnen andere beleidsdomeinen. Zij beschikt evenmin over sectorale adviezen, waaruit dergelijke normen zouden kunnen blijken. Vandaar dat het departement Omgeving op het ogenblik van advisering over voorontwerpen van gemeentelijke RUP's, geen advies dient te verlenen over de strijdigheid met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening of met de bindende delen van door de Vlaamse Regering vastgestelde beleidsplannen binnen andere beleidsdomeinen.

Ook wat betreft de niet-naleving van een substantiële vormvereiste kan het departement Omgeving zich niet uitspreken. Op het ogenblik dat de advisering plaatsvindt, kan zij nog niet aangeven of deze advisering op een correcte manier is verlopen. Andere vormvereisten zullen bovendien pas in de toekomst bv. bij het openbaar onderzoek, nageleefd moeten worden. Hierover kan het departement Omgeving zich nog niet uitspreken in haar advies.

De advisering in het kader van een voorontwerp van gemeentelijk RUP is dan ook beperkt tot de schorsings- en vernietigingsgronden waarover het departement Omgeving zich wel al kan uitspreken, meer bepaald de gronden, vermeld in artikel 2.2.23, §2, eerste lid, 1° tot en met 2°.

Voor wat betreft de uitsluiting van advisering over de schorsings- en vernietigingsgronden, vermeld in artikel 2.2.23, §2, eerste lid, 3° en 4°, wordt verwezen naar de toelichting bij de aan artikel 2.2.14 VCRO voorgestelde wijzigingen.

Artikel 90

Ook artikel 2.2.21, §4, VCRO – inzake de advisering over voorlopig vastgestelde gemeentelijke RUP's - werd eind 2017 aangepast om rekening te houden met het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, de provinciale beleidsplannen en de daarin gekozen opties.

Punt 1°

De gemeente moet thans de adviezen, opmerkingen en bezwaren die werden afgegeven op het gemeentehuis binnen drie werkdagen na het openbaar onderzoek aan de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening bezorgen.

Voor de knelpunten wat betreft deze termijn, en dus ook voor de voorgestelde wijziging, wordt verwezen naar de wijziging aan artikel 2.2.10, §4, VCRO (artikel [85])

Punt 2°

Ook hier wordt er voor geopteerd om de advisering over het voorlopig vastgesteld gemeentelijk RUP meer te laten aansluiten bij de schorsings- en vernietigingsgronden, meer bepaald de gronden, vermeld in artikel 2.2.23, §2, eerste lid, 1° tot en met 2°.

Voor wat betreft het niet adviseren over de schorsings- en vernietigingsgronden, vermeld in artikel 2.2.23, §2, eerste lid, 3° en 4°, wordt verwezen naar de bespreking van de voorgestelde wijziging aan artikel 2.2.14 VCRO.

De voorgestelde wijziging geldt zowel voor advisering door de deputatie als voor advisering door het departement Omgeving.

Artikel 91

Punt 1° en 2°

Ook bij stedenbouwkundige verordeningen is er een gewijzigde toezichtsregeling in werking getreden door het decreet van 8 december 2017.

Voor wat advisering van lokale verordeningen betreft, werd reeds aangesloten bij de schorsings- en vernietigingsgronden, dit door verwijzing naar betrokken paragrafen.

Zo wordt bij advisering door het departement Omgeving over provinciale stedenbouwkundige verordeningen verwezen naar de onverenigbaarheid, de strijdigheid of de niet-naleving, vermeld in paragraaf 1/1, tweede lid, van artikel 2.3.2 VCRO. Bij gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen wordt voor de advisering door het departement Omgeving en deputatie verwezen naar de onverenigbaarheid, de strijdigheid of de niet-naleving, vermeld in paragraaf 2/1, derde lid.

Echter, op het ogenblik dat het departement Omgeving zijn advies moet uitbrengen, is het niet op de hoogte van strijdigheden met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening. Evenmin kan het een advies uitbrengen over de niet-naleving van een substantiële vormvereiste, aangezien zij op het ogenblik van advisering nog geen zicht heeft op deze naleving. Zo zal een eventueel probleem met het openbaar onderzoek (bijv. te korte termijn) maar later aan de oppervlakte komen.

Dit geldt eveneens voor de deputatie in geval zij dient te adviseren over gemeentelijke verordeningen.

Vandaar dat voorgesteld wordt om de advisering te beperken tot die schorsings- en vernietigingsgronden waarover het departement Omgeving en deputatie zich op dat moment wel reeds kunnen uitspreken.

Punt 3°

Het decreet van 8 december 2017 voerde een nieuw systeem van beleidsplanning in. Zoals aangegeven, werd de advisering in het kader van stedenbouwkundige verordeningen aangepast aan dit nieuw systeem van beleidsplanning.

Per vergissing werd hierbij de termijn van advisering en het gevolg van niet-advisering niet overgenomen. Dit wordt nu rechtgezet.

Artikel 92

Met deze wijziging wordt artikel 2.4.1 van de VCRO volledig in overeenstemming gebracht met het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van voorkeurrechten.

Artikel 93

De met dit artikel op te heffen bepalingen golden tot aan de inwerkingtredingsdatum van het decreet van 25 mei 2007 houdende de harmonisering van de procedures van

voorkeurrechten. Dit laatste decreet is in werking getreden op 1 oktober 2012. Bijgevolg kunnen deze bepalingen worden opgeheven.

Artikel 94

1° Sinds het decreet van 8 december 2017 wordt het aanbrengen van gevelisolatie tot ten hoogste 26 centimeter (cf. het Renovatiepact) niet beschouwd als het uitbreiden van het bouwvolume. Hierdoor kunnen de zonevreedde woningen in ruimtelijk kwetsbaar gebied en de zonevreedde woningen buiten ruimtelijk kwetsbaar gebied toch aan de buitenzijde isoleren.

De ingevoerde bepaling heeft het echter over *gevelisolatie* aan de buitenzijde van een woning.

Doordat de bepalingen spreken over 'gevelisolatie', zijn deze bepalingen niet van toepassing op dakisolatie, aangebracht aan de buitenzijde van het dak (het zogenaamde 'sarkingdak').

Immers, door het aanbrengen aan de buitenzijde, gaan het bouwvolume en nokhoogte omhoog. Het bouwvolume is immers "*het bruto-bouwvolume van een constructie en haar fysisch aansluitende aanhorigheden die in bouwtechnisch opzicht een rechtstreekse aansluiting of steun vinden bij het hoofdgebouw, zoals een aangebouwde garage, veranda of berging, gemeten met inbegrip van buitenmuren en dak, en met uitsluiting van het volume van de gebruikelijke onderkeldering onder het maaiveld*"

Daar het hier over uitzonderingsbepalingen gaat, moeten deze beperkend geïnterpreteerd worden.

Uit de toelichting bij amendementen 18 en 21 bij het decreet van 8 december 2017 blijkt dat het de bedoeling is om het isoleren aan de buitenzijde van een woning mogelijk te maken, ook zonevreedde.

Vandaar dat wordt voorgesteld om niet langer te spreken van gevelisolatie, maar van isolatie aan de buitenzijde van een woning. Op die manier wordt duidelijk gemaakt dat ook dakisolatie aan de buitenzijde van de woning mogelijk is.

Aan de maximale dikte van deze isolatie wordt niet geraakt.

2° Artikel 4.3.1, §1, 1°, c) van de VCRO houdt in dat de voorschriften van verkavelingen die ouder zijn dan 15 jaar geen weigeringsgrond meer vormen bij de beoordeling van omgevingsvergunningsaanvragen (behalve wat betreft voorschriften die betrekking hebben op wegenis en openbaar groen). Dit betekent dat men als het ware abstractie kan maken van deze oude voorschriften, zodat geen afwijking of bijstelling nodig is. Men schuift de verkavelingsvoorschriften opzij, waarna het onderliggende bestemmingsplan naar boven komen. Dit bestemmingsplan vormt dan de toetssteen voor de aanvraag.

Bij gebreke aan andersluidende bepalingen geldt deze regel in principe ook voor 'zonevreedde verkavelingen' (bijv. verkaveling gelegen in een agrarisch gebied). Bij het 'terzijde schuiven' van de verkavelingsvoorschriften komt dan wel de strijdige (gewest)planbestemming naar boven.

Voor onbebouwde loten in een zonevreedde verkaveling betekent dit dat de eigenaar toch enkel zal kunnen bouwen overeenkomstig de verkavelingsvoorschriften, die blijven bestaan en een vergunningsgrondslag blijven vormen. In toepassing van de onderliggende gewestplanbestemming kan men immers niet zonevreedde bebouwen.

Voor bebouwde loten in een zonevreemde verkaveling betekent het evenzeer dat een aanvraag – nadat abstractie wordt gemaakt van de oude verkavelingsvoorschriften op grond van artikel 4.3.1, §1, 1°, c) van de VCRO – moet worden getoetst het onderliggende, strijdige (gewest)plan. Voor bebouwde loten was het de bedoeling van de decreetgever dat men toepassing kon maken van de zonevreemde basisrechten. In die zin ook toegelicht in de Memorie van Toelichting bij het decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving. Men valt immers terug op de onderliggende (gewest)planbestemming en er is een bestaande toestand, zodat toepassing kan gemaakt worden van de zonevreemde basisrechten.

In het licht hiervan is het nodig de definitie van “zonevreemde constructie”, zoals vervat in artikel 4.1.1, 17°, van de VCRO, aan te passen. De huidige definitie leidt er immers toe dat constructies die gelegen zijn binnen (ook zonevreemde) verkavelingen niet als zonevreemde constructie kunnen worden beschouwd, en bijgevolg niet in aanmerking komen voor de toepassing van de zonevreemde basisrechten. Artikel 4.4.10, §1, eerste lid, van de VCRO bepaalt immers dat de zonevreemde basisrechten van toepassing zijn op (hoofdzakelijk vergunde en niet verkrotte) zonevreemde constructies.

Door in de definitie toe te voegen dat enkel constructies die zijn gelegen buiten een verkaveling die jonger is dan 15 jaar, zonevreemd zijn, wordt bekomen dat constructies die gelegen zijn in de meer dan 15 jaar oude verkavelingen, toch als zonevreemde constructies kunnen worden beschouwd ingeval de onderliggende gewestplanbestemming als toetsingsgrond naar boven komt.

Artikel 95

Voor de toelichting bij voorgestelde wijziging wordt verwezen naar artikel 97, 1°.

Artikel 96

De toevoeging aan artikel 4.4.5 van de VCRO betreffende medegebruik inzake natuurschoon heeft als gevolg dat bij de uitvoering van een ruilverkavelingsproject in alle bestemmingsgebieden handelingen gericht op de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur en het natuurlijk milieu en van landschapswaarden vergund kunnen worden, zelfs als deze handelingen een grote impact hebben.

De Vlaamse Regering kan van deze mogelijkheid gebruik maken bij het uitvoeren van een welbepaald ruilverkavelingsproject nadat dit door de bevoegde minister eerst nuttig werd verklaard.

De handelingen die op basis van deze regeling in het ruilverkavelingsproject worden gerealiseerd, dienen vervolgens gevrijwaard te worden door een planinitiatief (een ruimtelijk uitvoeringsplan). De bevoegde overheid moet daarom binnen de drie jaar na het verlijden van de ruilverkavelingsakte een ontwerp van een ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vaststellen waarin wordt voorzien in een passende herbestemming gericht op de instandhouding, ontwikkeling en herstel van de gerealiseerde handelingen.

Samenvattend verloopt de procedure dus als volgt:

1. De bevoegde Minister stelt het kavelplan vast (nuttig verklaring)
2. De Vlaamse Regering vaardigt de ruilverkaveling uit en beslist desgewenst over:
 - de toepassing van art 4.4.5 VCRO en;
 - het gegeven dat de bevoegde overheid een ontwerp van RUP moet opmaken;
3. Het ruilverkavelingscomité vraagt een omgevingsvergunning aan (gebruik makend van art 4.4.5 VCRO) en voert de vergunde handelingen uit;
4. Verlijden van de ruilverkavelingsakte (nieuwe toedeling van eigendom en gebruik)
5. Binnen de 3 jaar na datum van het verlijden van de ruilverkavelingsakte volgt de voorlopige vaststelling van het ontwerp RUP.

Deze toevoeging kan als volgt worden verantwoord:

- de uit te voeren handelingen kaderen binnen een door de bevoegde minister goedgekeurd en door de Vlaamse Regering bekrachtigd ruilverkavelingsplan dat via een geïntegreerd en gebiedsgericht planningsproces met de nodige onderbouwing (studies, MER,...) en publieke inspraakmomenten tot stand is gekomen;
- het gaat om het behoud, ontwikkeling en herstel van natuur, natuurlijk milieu en van landschapswaarden in de lijn met de geformuleerde beleidsdoelstellingen (AGNAS, instandhoudingsdoelstellingen, ...) voor het gebied. De wettelijk voorziene inspraak-, advies-, en goedkeuringsprocedures vormen hiervoor een garantie. De ruilverkavelingswet voorziet ook expliciet dat de ruilverkaveling gepaard kan gaan met het nemen van maatregelen tot landinrichting, waaronder o.a. natuur- en landschapswerken. Het realiseren van instandhoudingsdoelstellingen is bovendien zelfs expliciet opgenomen in de ruilverkavelingswet (artikel 62).
- Het instrument ruilverkaveling voorziet in haar eigen wetgeving een heel systeem van 'checks and balances' om te garanderen dat enerzijds op projectniveau er voldoende landbouwkundige baten zijn en anderzijds dat op het niveau van de individuele eigenaar en gebruiker het basisbeginsel erin bestaat de zo veel mogelijk de gelijkwaardigheid na te streven tussen de ingebrachte en de toebedeelde kavels;
- hoewel het resultaat van de ruilverkaveling kan zijn om in bepaalde zones, al dan niet begeleid door het uitvoeren van natuurinrichtingswerken, de hoofdfunctie te wijzigen van landbouw naar natuur, brengen deze maatregelen de verwezenlijking van de algemene agrarische bestemming van het ruilverkavelingsgebied op projectniveau in principe niet in het gedrang. Er worden hiervoor weliswaar gronden aan de landbouw onttrokken, maar:
 - o dit gebeurt op basis van een in de loop der jaren opgebouwde grondreserve in het gebied;
 - o de resterende landbouwgronden worden beter gegroepeerd, ingericht en ontsloten;
 - o de rechten van de belanghebbenden worden gewaarborgd door het wettelijk mechanisme van de herverkaveling;
 - o de aan de landbouw onttrokken gronden worden in principe gesitueerd binnen de gebieden die daarvoor ook beleidsmatig en/of juridisch zijn aangeduid (SBZ-gebieden, zones aangeduid in de AGNAS-visies, ...);
 - o de aan de landbouw onttrokken gronden hebben veelal een eerder marginale landbouwkundige waarde;
 - o voor het beheer van bepaalde natuurdoelen (bv. halfnatuurlijke graslanden) blijft een zekere vorm van extensief landbouwgebruik mogelijk en zelfs nodig;
 - o het verlies aan landbouwareaal, dat onmiskenbaar gepaard gaat met processen zoals AGNAS en Natura 2000, wordt door de inzet van het instrument ruilverkaveling niet door slechts enkele landbouwbedrijven gedragen, maar door het volledige ruilverkavelingsgebied.

Artikel 97

De zonevreemde basisrechten kunnen in principe enkel worden toegepast voor 'bestaande' zonevreemde constructies. Werd de oorspronkelijke constructie gesloopt dan kunnen de basisrechten voor deze gesloopte constructie niet meer worden toegepast. Artikel 4.4.20 VCRO bevat een uitzondering op dit principe voor recent afgebroken zonevreemde woningen of andere constructies.

De mogelijkheden voor bestaande zonevreemde constructies zijn van overeenkomstige toepassing op zonevreemde woningen of andere constructies die geheel of gedeeltelijk zijn afgebroken, indien voldaan is aan beide hiernavolgende voorwaarden :

"1° voorafgaand aan de afbraak werd een omgevingsvergunning tot verbouw of tot herbouw afgeleverd, en de aanvrager wenst het plan nu aan te passen of om te zetten naar herbouw;

2° de aanvraag wordt ingediend binnen de geldigheidstermijn van de initiële omgevingsvergunning tot herbouw of tot verbouw."

Dit artikel biedt geen oplossing voor de eigenaar die in overeenstemming met een stedenbouwkundige vergunning of omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen een zonevreemde woning geheel of gedeeltelijk heeft afgebroken en een nieuwe woning heeft opgericht, maar waarvoor deze vergunning (na voltooiing van de werken) wordt vernietigd door de Raad voor Vergunningsbetwistingen (RvVb).

Indien dergelijke eigenaar zich wenst te confirmeren aan het arrest van de RvVb is hij in de onmogelijkheid om een aangepaste vergunningsaanvraag in te dienen, aangezien niet voldaan is aan de voorwaarde dat "de aanvraag wordt ingediend binnen de geldigheidstermijn van de initiële omgevingsvergunning tot herbouw of tot verbouw". Een vernietiging door de RvVb heeft namelijk terugwerkende kracht zodat de (initiële) vergunning definitief uit het rechtsverkeer is verdwenen en wordt geacht nooit te hebben bestaan. Een aanvraag 'binnen de geldigheidstermijn van de initiële omgevingsvergunning' is bijgevolg niet meer mogelijk.

De huidige versie van artikel 4.4.20 VCRO ontnemt de vergunninghouder aldus elke mogelijkheid om een nieuwe wettige vergunning te verkrijgen, ook in gevallen waar hij deze bij zijn initiële aanvraag op grond van bijvoorbeeld artikel 4.4.13 VCRO wél had kunnen krijgen.

Er kan nochtans worden aangenomen dat de houder van de vergunning heeft gehandeld ter goede trouw, aangezien deze op het ogenblik van de werken beschikte over een uitvoerbare vergunning. Het kan niet van burgers worden verwacht dat zij zelf de wettigheid van vergunningen moeten beoordelen. Burgers mogen er integendeel vanuit gaan dat een verkregen vergunning wettelijk in orde is en mag worden uitgevoerd.

Bovendien is het niet logisch om een wijziging of aanpassing van de vergunning wel toe te laten tijdens de geldingsduur van de vergunning en niet meer nadat de vergunning werd vernietigd. Een regulariserende vergunning strekt er enkel toe om uitvoering te geven aan de uitspraak van de RvVb en de werken desgevallend in overeenstemming te brengen met de zonevreemde basisrechten.

Om hiervoor een oplossing te kunnen bieden, wordt het toepassingsgebied van artikel 4.4.20 VCRO verruimd tot gevallen waarin een woning of constructie werd afgebroken in uitvoering van een vergunning waarbij die vergunning na de uitvoering van de werken werd vernietigd door de RvVb.

Voorwaarde hierbij is wel dat de aanvraag wordt ingediend binnen een termijn van 1 jaar na de betekening van het definitieve arrest van de RvVb waarbij de reeds uitgevoerde initiële vergunning werd vernietigd.

Met 'definitieve' arrest wordt bedoeld dat ook geen cassatieberoep bij de Raad van State meer mogelijk is tegen het arrest van de RvVb. Indien wel dergelijk cassatieberoep wordt ingesteld, begint de termijn van 1 jaar maar te lopen na tussenkomst van het arrest van de Raad van State waarin het cassatieberoep werd verworpen of na tussenkomst van een nieuw arrest van de RvVb na cassatie door de Raad van State.

Artikel 98

Artikel 5.1.4, §1, tweede lid, van de VCRO stelt dat de overheden die betrokken zijn in een procedure die betrekking heeft op een betwisting in het kader van deze codex of van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning of het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten ambtshalve een afschrift sturen van elke dagvaarding of verzoekschrift, elke voorziening in hoger beroep of in cassatie, naar het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het betrokken onroerend goed gelegen is. Ook iedere in de zaak gewezen beslissing wordt ambtshalve

doorgestuurd naar het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar het betrokken onroerend goed gelegen is.

Voormelde kennisgeving is, overeenkomstig artikel 5.1.4, §1, vierde lid, van de VCRO, niet vereist indien reeds een afschrift van voormelde documenten werd toegestuurd, op basis van een andere bepaling van de VCRO of van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning of het decreet van 25 april 2014 betreffende complexe projecten.

In artikel 68, 91, 104, §4 en 105 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges wordt voorzien dat de griffier van de dienst van de Bestuursrechtscolleges ("DBRC") onmiddellijk een afschrift van het arrest waarbij respectievelijk uitspraak wordt gedaan over de vordering tot schorsing/vernietiging/herziening/verbetering zendt aan de partijen en aan het college van burgemeester en schepenen op het ambtsgebied waarvan de vergunningsaanvraag betrekking heeft.

Indien de griffier van de DBRC reeds een afschrift van een arrest bezorgt aan het desbetreffende college van burgemeester en schepenen is het niet noodzakelijk dat de overheden, zoals omschreven in artikel 5.1.4, §1, tweede lid, van de VCRO, nogmaals hetzelfde arrest aan het college van burgemeester en schepenen bezorgen. Het doel van het bezorgen van een afschrift van het arrest is bereikt wanneer de griffie van de DBRC deze formaliteit vervult.

Teneinde de overbodige administratieve formaliteit te vermijden, wordt in artikel 5.1.4, §1, vierde lid, van de VCRO ook het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges toegevoegd.

Artikel 99

Punt 1°

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening voorziet thans de integrale publicatie van de definitieve aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden, dus met inbegrip van de bij de aanduiding horende kaarten.

De publicatie in het Belgisch Staatsblad van dergelijke omvangrijke cartografische bestanden is technisch niet evident.

Vandaar dat met huidig ontwerp wordt voorzien in een publicatie 'bij uittreksel', zoals dit ook het geval is bij beleidsplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen.

De bij de aanduiding horende kaarten worden langs verschillende andere communicatiemiddelen ter beschikking gesteld.

Punt 2°

Artikel 5.6.8 geeft weer welke functies en stedenbouwkundige handelingen mogelijk zijn binnen watergevoelige openruimtegebieden. Binnen watergevoelige openruimtegebieden zijn ook functies natuurbehoud en landschapszorg mogelijk. De toevoeging van een vijfde lid maakt duidelijk dat ook de handelingen verbonden aan deze functies principieel vergunbaar binnen watergevoelige openruimtegebieden.

Artikel 100

Dit betreft een technische rechtzetting van een eerdere wijziging van dit artikel waardoor de expliciete vermelding van "de agenten en de officieren van de gerechtelijke politie" was weggefallen. Zij kunnen op basis van hun bevoegdheden inzake bestuurlijke politie ook zonder deze expliciete vermelding een verslag van vaststelling opmaken, maar het niet meer expliciet vermelden van hen in dit bewuste artikel heeft consequenties voor andere artikelen inzake beboeting waar wordt verwezen naar "het verslag van vaststelling als vermeld in artikel 6.2.5 van de VCRO". Dit wordt rechtgezet.

Artikel 101

Dit betreft een technische rechtzetting nu in het artikel 6.4.4 van de VCRO niet expliciet is verwezen naar het verslag van vaststelling bij inbreuken. Juridisch technisch gezien werkt dit artikel zo ook, maar een heldere regelgeving draagt bij aan de rechtszekerheid en bij gevolg minder vragen en betwistingen.

Artikel 102

In het DABM is de bevoegdheid tot het opleggen van bestuurlijke dwangsommen bij bestuurlijke maatregelen recent toegekend aan lokale toezichthouders. De wijziging aan artikel 16.5.1, §1, van het DABM over het toebedelen van daaraan gekoppelde inkomsten kwam er op advies van de Minaraad bij het betreffende wijzigingsdecreet van 8 juni 2018 houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009.

Naar analogie met deze recent goedgekeurde wijziging worden de inkomsten van de bestuurlijke maatregel van last onder dwangsom in de VCRO in voorliggend artikel ook toebedeeld aan de lokale overheden op wiens grondgebied de dwangsommen zijn opgelegd.

In de VCRO is de bestuurlijke maatregel van last onder dwangsom immers eveneens een recent ingevoerd bestuurlijk instrument inzake ruimtelijke ordening dat sedert 1 maart 2018 kan ingezet worden door lokale handhavers in uitvoering van hun lokaal handhavingsbeleid. Op basis van de voorliggende wijziging kunnen de bestuurlijke dwangsommen opgelegd als accessorium van bestuurlijke herstelmaatregelen tot herstel in de oorspronkelijke toestand, staking van het gebruik of aanpassingswerken, alsook de daaraan verbonden inningskosten, geïnd en ingevorderd worden door het niveau dat verantwoordelijk is voor het opleggen van de last onder dwangsom.

De wijze van inning door de burgemeester of gemeentelijke stedenbouwkundige inspecteur, die ook bij een intergemeentelijk samenwerkingsverband kan zijn aangesteld, is reeds bepaald in artikel 6.4.16 van de VCRO. Hier gaat het in voorliggend artikel alleen om de toewijzing van de inkomsten die verandert. De inkomsten van deze bestuurlijke dwangsommen van last onder dwangsom die door de burgemeester of gemeentelijke stedenbouwkundige inspecteur zijn opgelegd en door hen worden geïnd, alsook de kosten verbonden aan de inning ervan, dienen derhalve niet meer aan het Grondfonds te worden doorgestort.

Hoofdstuk 18. Decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

Artikel 103

De verwijzing naar het milieuvergunningendecreet moet vervangen worden door een verwijzing naar het omgevingsvergunningsdecreet.

Artikel 104

In artikel 20 wordt een tweede lid toegevoegd waarmee de Vlaamse Regering kan voorzien in de mogelijkheid om convenanten af te sluiten. Deze convenanten moeten tot doel hebben om uitvoering te geven aan de maatregelen die de Vlaamse Regering krachtens artikel 21, paragraaf 1 heeft opgelegd. De Vlaamse Regering krijgt de mogelijkheid om hiervoor voorwaarden en nadere regels vast te stellen.

Artikel 21 van het materialendecreet scheidt het kader inzake de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Via dit beleid worden aan bepaalde actoren maatregelen opgelegd die tot doel hebben om de productketen te sluiten. Dit kan bijvoorbeeld gaan van het sensibiliseren van gebruikers tot het verantwoordelijk stellen voor de organisatie van de inzameling. In het streven naar een circulaire economie wordt van producenten een pivotale rol verwacht. De producenten en distributie bepalen immers in belangrijke mate welke producten op de markt komen en dus in een latere fase in de afvalfase belanden. Via de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid wil de beleidsmaker de producenten betrekken om samen stappen te zetten richting maximale selectieve inzameling, hoogwaardige verwerking, opname van recycled content in nieuwe producten, ecodesign, nieuwe distributiemodellen (product-dienst combinaties)...

In sommige gevallen wordt het potentieel best gevaloriseerd indien producenten participatief betrokken worden, eerder dan via eenzijdig opgelegde regelgeving. Vele producenten zijn vandaag immers reeds proactief aan de slag op deze terreinen. Een samenwerking tussen de overheid en de private sector biedt dus mogelijkheden. Het is hierbij belangrijk om flexibel in te kunnen spelen op opportuniteiten. Convenanten bieden deze mogelijkheid meer dan milieubeleidsovereenkomsten. Milieubeleidsovereenkomsten kennen bijvoorbeeld een zware goedkeuringsprocedure. Het wettelijk kader van de milieubeleidsovereenkomsten is opgemaakt met het oog op situaties waarin beleidsinitiatieven genomen worden bij gebrek aan wettelijke regelingen inzake de spelregels en de doelstellingen. Precies om die reden is een uitgebreide procedure voorzien die de nadruk legt op inspraak en transparantie. In het kader van het beleid inzake de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid moet de Vlaamse Regering de maatregelen echter steeds reglementair uitwerken. In dergelijke situatie moet het dan ook mogelijk zijn om via convenanten op een meer flexibele manier uitvoering te geven aan de door de Regering opgelegde maatregelen.

Hoofdstuk 19. Decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid

Artikel 105

De Raad van State heeft in haar advisering over ontwerpen van uitvoeringsbesluiten van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid, het gebruik van artikel 4, 1° van het decreet als rechtsgrond bekritiseerd. Om daar aan tegemoet te komen wordt de delegatie verder gespecificeerd.

Artikel 106

De bestaande rechtsgrond die beperkt was tot de administratieve opvolging van de-minimissteun, wat slechts één element is binnen het Europese staatssteunkader, wordt vervangen door een algemene rechtsgrond die het de Vlaamse Regering mogelijk moet maken uitvoering te geven aan alle verplichtingen die voortvloeien uit de toepassing van het Europese staatssteunkader.

Artikel 107 tot en met 109

Met de aanpassing van artikel 14 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid bij het decreet van 30 juni 2016 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw is een taalkundige fout in het decreet geslopen die de leesbaarheid van artikel 14, eerste lid, 2°, bemoeilijkt. Dit wordt nu rechtgezet.

Artikel 110

Door het invoegen van een artikel 44/1 wordt een decretaal kader geboden om OLAF toe te laten onderzoeksbevoegdheden uit te oefenen en om Vlaamse ambtenaren aan te

wijzen die bevoegd zijn bijstand te verlenen en hun onderzoeksbevoegdheden te bepalen. De federale overheid heeft een soortgelijke regeling uitgewerkt voor OLAF-onderzoeken in federale materies.

Artikel 111

Toezichthouders dienen een kopie van de controleverslagen aan de gecontroleerde te bezorgen. Door te bepalen dat een vermoeden van inbreuk in het controleverslag moet worden opgenomen, wordt de gecontroleerde al voortijdig geïnformeerd. Dit bemoeilijkt een effectief toezicht en sanctionering. Vandaar dat de vermelding van het vermoeden in het controleverslag uit het decreet wordt verwijderd.

Artikel 112

Artikel 54 van het decreet voorziet in de mogelijkheid om bewarend beslag te leggen. Deze mogelijkheid blijft behouden, maar er wordt nu uitdrukkelijk gesteld dat dit bewarend beslag slechts kan worden gelegd als het noodzakelijk is voor de opsporing, voor het onderzoek, voor het leveren van het bewijs van de inbreuken of als het gevaar bestaat dat met die zaken de inbreuken worden voortgezet of nieuwe inbreuken zullen worden gepleegd.

Met deze bijkomende omschrijvingen van het beslag wordt het voor de toezichthouder en voor de vermoedelijke overtreder duidelijker waarvoor het beslag gebruikt kan worden.

Bovendien worden voor de vermoedelijke overtreder bijkomende waarborgen ingeschreven, door uitdrukkelijk te voorzien in de verplichting om een kopie van het bewijs van inbeslagname en de inventaris van in beslag genomen goederen aan de beslagene te bezorgen.

Artikel 113

In artikel 56, paragraaf 1, punt 1°, van het decreet is de mogelijkheid voorzien om administratieve sancties op te leggen voor inbreuken op administratieve verplichtingen. Nu wordt ook uitdrukkelijk gesteld dat dit eveneens geldt voor administratieve verplichtingen die voortvloeien uit het Gemeenschappelijk Visserijbeleid.

Voor de inhoudelijke inbreuken inzake het zeevisserijbeleid blijven de artikelen 64 e.v. onverminderd van toepassing.

Het voorziene maximum bedrag voor de op te leggen administratieve geldboetes is onvoldoende hoog om een afschrikwekkend effect te hebben op hardleerse overtreders.

Om die reden wordt ervoor gekozen het mogelijke maximumbedrag voor inbreuken zoals omschreven in §3, te verhogen naar 250.000 euro. Dit hoge maximumbedrag is vooral gericht op het effectief kunnen straffen van grote bedrijven die stelselmatig dezelfde inbreuken blijven begaan

Artikel 114

Met het voorgestelde artikel 58/1 wordt een mogelijkheid tot het opleggen van een administratieve geldboete met uitstel in het decreet ingeschreven. Hiermee wordt gevolg gegeven aan de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof.

Het Grondwettelijk Hof is immers van oordeel dat het ongrondwettelijk is indien er geen mogelijkheid tot uitstel wordt voorzien. (zie o.a. GwH 18 februari 2016, nr. 25/2016)

Het Grondwettelijk Hof is van oordeel dat ongeacht of het uitstel wordt toegekend door de correctionele rechtbank, door een ander rechtscollege of zelfs door een administratieve overheid, het op dezelfde wijze de veroordeelde ertoe kan aanzetten zijn gedrag te wijzigen, door de dreiging om, mocht hij recidiveren, de veroordeling tot de betaling van een geldboete uit te voeren. Teneinde aan de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof tegemoet te komen wordt ervoor gekozen een mogelijkheid.

Artikel 115

Het aantal opgelegde bestuurlijke geldboetes en de materies waarin dergelijke geldboetes worden opgelegd blijft toenemen. Daardoor wordt het in de toekomst moeilijk om een schijn van partijdigheid uit te sluiten, aangezien het moeilijk wordt de procedure in beroep te laten behandelen door de personen die in eerste aanleg niet betrokken waren. Om diegene aan wie in eerste aanleg een exclusief bestuurlijke geldboete is opgelegd ook in de toekomst een objectief beroep te kunnen bieden, wordt ervoor geopteerd een beroepsmogelijkheid te voorzien bij de Raad van State.

Met toepassing van artikel 16,1^{ste} lid, 8° van de wetten op de Raad van State wordt aan de Raad van State bovendien de bevoegdheid verleend om te oordelen met volle rechtsmacht, wat onder meer inhoudt dat zij de beslissing kan hervormen. In dat laatste geval treedt het arrest in de plaats van die beslissing.

Hoofdstuk 20. Decreet van 9 mei 2014 tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos

Artikel 116

Om reden van verduidelijking wordt het noodzakelijk geacht een aanpassing te doen aan artikel 107, tweede lid, 2°, van het decreet van 9 mei 2014 tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos. Met dat decreet is het concept geïntegreerd natuurbeheer ingevoerd in het decreet natuurbehoud van 21 oktober 1997, met name in de artikelen 12bis – 12novies en de artikelen 16bis – 16sedecies. Artikel 107 is een overgangsbepaling die weergeeft hoe moet worden omgegaan met bestaande beheerplannen, die al waren goedgekeurd vóór de inwerkingtreding van de bepalingen inzake het concept geïntegreerd natuurbeheer. Die inwerkingtreding is een feit sinds 28 oktober 2017. De overgangsbepaling in artikel 107 legt op dat die al bestaande beheerplannen binnen een termijn van vier tot zes jaar geëvalueerd worden in functie van het beslist beleid inzake natuurbehoud en de vrijwaring van het natuurlijk milieu, dat ze zo nodig worden aangepast. De evaluatie gebeurt aan de hand van een evaluatieverslag dat wordt opgemaakt door het Agentschap voor Natuur en Bos, waarin wordt bepaald of er wijzigingen of aanvullingen noodzakelijk zijn opdat het beheerplan zou kunnen gelden als een natuurbeheerplan als vermeld in artikel 16ter, §1, van het natuurdecreet van 21 oktober 1997. Als er wijzigingen of aanvullen noodzakelijk zijn, beschikt de beheerder van het terrein over een termijn van zes maanden om het beheerplan in overleg met het agentschap aan te passen conform het evaluatieverslag, en in te dienen bij het agentschap. In de eerste plaats wordt de oorspronkelijke laatste zin van het tweede lid, 2°, aangevuld met een bepaling die duidelijk maakt dat vanaf de beslissing die het Agentschap neemt over het door de beheerder aangepaste beheerplan, het aangepaste plan geldt als een natuurbeheerplan voor de resterende looptijd van het oorspronkelijke beheerplan, vermeld in het eerste lid. Die aanvulling is analoog aan de situatie die wordt beschreven in punt 1° van het hetzelfde tweede lid. De huidige bepalingen van artikel 107 voorzien daarnaast niet uitdrukkelijk hoe moet worden omgegaan met de situatie waarin de beheerder in die termijn van zes maanden niet reageert. De situatie dat een beheerder niet reageert op het door het ANB bezorgde evaluatieverslag, is mogelijk problematisch daar waar realiseren van instandhoudingsdoelstellingen zeer wenselijk zouden zijn. Voor het verzoek tot opheffen van het natuurbeheerplan, bestaat reeds een procedure, namelijk deze beschreven in artikel 16decies, §2 (verzoek van beheerder tot opheffen van het beheerplan) of in

nijpender gevallen, artikel 16decies,§1 (ANB heft beheerplan op en neemt beheer over). Na uitblijven van een reactie van de beheerder na het toezenden van het evaluatieverslag, past het agentschap 'eenzijdig' het oorspronkelijke beheerplan aan op basis van de in het evaluatieverslag beschreven wijzigingen of aanvullingen. De beheerder heeft vervolgens dertig dagen de tijd om via een beveiligde zending aan het agentschap te laten weten dat hij afziet van uitvoering van het beheerplan en dus het beheerplan wenst stop te zetten. Het agentschap noteert dit in het register van de beheerplannen en meldt deze stopzetting aan de gemeente waar het terrein gelegen is. Bovendien kan de beheerder steeds in beroep gaan tegen de beslissingen van het ANB, ook in het geval dat de beheerder niet reageerde en ANB eenzijdig het oude beheerplan aanpast zonder reactie van de beheerder. Dit staat reeds in artikel 107, vierde lid, van het decreet van 9 mei 2014 tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos.

Verder wordt in het vijfde lid van artikel 107 de zinsnede "dat geldt voor een periode van 24 jaar, tenzij bij goedkeuring anders bepaald" vervangen door de zinsnede "dat geldt voor de resterende looptijd van het oorspronkelijke beheerplan, tenzij bij goedkeuring anders bepaald.". Dit wordt gedaan teneinde tegemoet te komen aan de opmerking geformuleerd in randnummer 30 van het gezamenlijk advies van de Minaraad en de SALV. De raden zagen immers 'een spanning' tussen de nieuwe toevoeging in artikel 107, tweede lid, en de laatste zin van het reeds bestaande 5e lid.

Hoofdstuk 21. Decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving

Artikel 117

Artikel 238 van voormeld decreet heeft tot doel de inwerkingtreding te regelen van de informatieverplichtingen met betrekking tot watergevoelige openruimtegebieden. Zo regelt dit artikel 238 de inwerkingtreding van de wijzigingen aan artikel 5.2.1 van de VCRO (informatieplicht van de instrumenterende ambtenaar), artikel 5.2.5 van de VCRO (informatieplicht met betrekking tot overeenkomsten) en artikel 5.2.6 van de VCRO (informatieplicht met betrekking tot publiciteit).

Echter, artikel 85 van het decreet van 8 december 2017 betreft twee wijzigingen, punt 1° gaat over de informatieplicht rond het as-built attest, punt 2° gaat over de watergevoelige openruimtegebieden. Het is alleen het tweede punt dat pas in werking dient te treden veertien dagen na de publicatie in het Belgisch Staatsblad van de eerste aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden.

Het opheffen van de informatieplicht met betrekking tot het as-built attest behoeft geen verlate inwerkingtreding. Voorgestelde wijziging heeft tot gevolg dat de informatieplicht met betrekking tot het as-built attest in werking zal treden volgens de gewone regel, meer bepaald 10 dagen na de publicatie in het Belgisch Staatsblad van voorliggend wijzigingsartikel.

Hoofdstuk 22. Bekrachtiging bijdragen van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing

Artikel 118

Het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) heeft op grond van artikel 11, eerste lid, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing", het recht om verplichte bijdragen te innen van marktdeelnemers uit de sectoren landbouw, tuinbouw, visserij en agrovoeding. In uitvoering van artikel 11, tweede lid, van hetzelfde decreet, legt de Vlaamse Regering, op initiatief van VLAM, na goedkeuring in de sectorgroepen, de bijdragen, de bijdrageplichtigen en de

inningsvoorwaarden vast en verklaart die algemeen bindend voor alle betrokken marktdeelnemers.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2017 tot wijziging van bijlage I, IV, V, VI, VIII en X bij het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 1997 betreffende de verplichte bijdragen bestemd voor de promotie en afzetbevordering van de Vlaamse producten van de sectoren landbouw, tuinbouw en visserij wijzigt onder meer de bijdragen in verschillende sectoren.

In het algemeen worden de wijzigingen voorgesteld ingevolge de beslissing van de raad van bestuur van VLAM van 23 juni 2017 om onduidelijke bepalingen te verbeteren en verwijzingen naar andere wetgevingen of vroegere regelingen relevant te houden. Alle sectorgroepen zijn vertegenwoordigd in de raad van bestuur van VLAM en hebben afzonderlijk de voorgestelde wijzigingen aangebracht, besproken en goedgekeurd.

De VLAM-sectorgroep "Akkerbouw" heeft op haar vergaderingen van 26 september 2016 en 18 mei 2017 de voorgestelde wijzigingen aan bijlage I van het bijdragebesluit goedgekeurd. De toegevoegde definitie van 'aardappelproducent' biedt rechtszekerheid voor grondbezitters die grond verpachten aan aardappelproducenten. Enkel de aardappelproducent en dus niet de verpachtende grondeigenaar draagt bij aan het sectorfonds. De toegevoegde definitie van 'eenheidsbedrag' gaat samen met een technische wijziging aan de afrondingsregel in de indexatieformule. Deze aanpassing is nodig omdat de huidige afrondingsregels er toe leidden dat het verschuldigde bedrag van 6 euro per hectare de facto nooit geïndexeerd werd.

Het bijdragebedrag voor pootgoed wordt verlaagd ingevolge een opgebouwde reserve voor deze categorie en gezien geen grote promotiecampagnes gepland zijn. De bepalingen met betrekking tot hoppromotie en promotie van diepgevroren groenten en groentenconserven worden geschrapt omdat geen promotie meer wordt gevoerd voor deze categorieën. Aangezien (handelaars-)bereiders-verpakkers van aardappelen niet langer erkenningsplichtig zijn ingevolge het koninklijk besluit van 20 oktober 2016 tot opheffing van het koninklijk besluit van 30 november 1999 betreffende de handel in primeur- en bewaaraardappelen, wordt dit dienovereenkomstig aangepast. De aanpassingen aan de bewoording van de staffels inzake de aardappelpromotie beogen de duidelijkheid ervan te verhogen.

De VLAM-sectorgroep "Runderen, kalveren, geiten, schapen en paarden" heeft op haar vergadering van 7 februari 2017 de voorgestelde wijzigingen aan bijlage IV van het bijdragebesluit goedgekeurd. De bepalingen met betrekking tot geiten en paarden worden geschrapt omdat geen promotie meer wordt gevoerd voor deze categorieën.

De VLAM-sectorgroep "Varkens" heeft op haar vergadering van 21 februari 2017 de voorgestelde wijziging aan bijlage V van het bijdragebesluit goedgekeurd. Het betreft een technische aanpassing aan de berekening van de jaarlijkse indexatie van het verschuldigde eenheidsbedrag, in casu 0,26 euro per geslacht varken.

De VLAM-sectorgroep "Pluimvee, eieren en konijnen" heeft op haar vergaderingen van 24 januari 2017 en 13 juni 2017 de voorgestelde wijzigingen aan bijlage VI van het bijdragebesluit goedgekeurd. De vaststelling van een aantal bijdragen werd gedetailleerder gestaffeld of gekoppeld aan de bedrijfsgrootte, om meer te beantwoorden aan de economische realiteit. De bepaling met betrekking tot een eenmalig geheven bijdrage op braadkippen in 2002 is niet langer relevant en wordt geschrapt. Het toevoegen van de plicht om de door te rekenen bijdrage apart te vermelden op de factuur is analoog als bij andere sectoren.

De VLAM-sectorgroep "Visserij en aquacultuur" heeft op haar vergadering van 1 maart 2017 de voorgestelde wijzigingen aan bijlage VIII van het bijdragebesluit goedgekeurd.

De afzonderlijke bepalingen met betrekking tot de vismijnen van Oostende en Zeebrugge worden aangepast aan de vereniging van deze vismijnen in één onderneming.

De VLAM-sectorgroep "Biologische landbouw" heeft op haar vergadering van 20 maart 2017 de voorgestelde wijzigingen aan bijlage X van het bijdragebesluit goedgekeurd. De bepalingen van de bijlage worden aangepast aan Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad van 28 juni 2007 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 2092/91.

Het besluit moet op grond van artikel 11, derde lid, van voornoemd decreet in het jaar dat volgt op dat van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad bij decreet worden bekrachtigd, op straffe van opheffing van rechtswege met terugwerkende kracht

Hoofdstuk 23. Parlementaire bekrachtiging verplichte bijdragen

Artikel 119

Het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) heeft op grond van artikel 11, eerste lid, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing", het recht om verplichte bijdragen te innen van marktdeelnemers uit de sectoren landbouw, tuinbouw, visserij en agrovoeding. In uitvoering van artikel 11, tweede lid, van hetzelfde decreet, legt de Vlaamse Regering, op initiatief van VLAM, na goedkeuring in de sectorgroepen, de bijdragen, de bijdrageplichtigen en de inningsvoorwaarden vast en verklaart die algemeen bindend voor alle betrokken marktdeelnemers.

Het besluit moet op grond van artikel 11, derde lid, van voornoemd decreet in het jaar dat volgt op dat van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad bij decreet worden bekrachtigd, op straffe van opheffing van rechtswege met terugwerkende kracht. Men neemt om methodische redenen aan dat dit bij gebreke aan een voldoende link met de begroting niet kan bij decreet houdende bepaling tot begeleiding van de begroting of de aanpassing van de begroting. Nochtans is er geen juridische reden die dit zou verhinderen. Bovendien biedt deze aanpak als enige de zekerheid van een tijdige parlementaire bekrachtiging. Met dit voorstel wordt de decreetgever uitdrukkelijk voorgelegd om met deze aanpak in te stemmen.

Hetzelfde geldt voor de besluiten vermeld in artikel 4, 5° van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid.

Hoofdstuk 24. Slotbepalingen

Artikel 120

Een overgangsbepaling die verduidelijkt dat artikel [48] (waarmee artikel 91 Bosdecreet wordt gewijzigd) en [63] (waarmee artikel 57ter wordt ingevoegd in het decreet natuurbehoud) pas van toepassing zijn op overdrachten of vestigingen van een zakelijk recht op een onroerend goed die zijn ontstaan na de inwerkingtreding van dit decreet.

Artikel 121

Een inwerkingtredingsbepaling is nodig voor het artikel [6] van dit decreet gezien de analoge atlas uit artikel 5 Wet Onbevaarbare Waterlopen pas afgeschaft mag worden wanneer de digitale atlas ter beschikking is. De digitale atlas van de onbevaarbare waterlopen zoals omschreven in dat artikel kan niet helemaal af zijn op het moment dat dit decreet volgens de gangbare regeling in werking zal treden. Er zitten al heel wat van

de gegevens bedoeld in artikel [6] in het digitale bestand, maar dat is nog niet volledig. Bovendien moet de Vlaamse regering in een uitvoeringsbesluit nog de juiste werkwijze en procedure voor vaststelling van de digitale atlas bepalen. De Vlaamse Regering zal dan ook de inwerkingtreding van artikel [6] bepalen.

Om dezelfde reden is ook een afwijkende regeling voor de inwerkingtreding nodig van artikel [29]. Voor het afbakenen van de waterwingebieden en de beschermingszones wordt in artikel 7, §2, van het Grondwaterdecreet een nieuwe, moderne procedure voor een openbaar onderzoek mogelijk gemaakt. De nieuwe regeling wordt slechts op hoofdlijnen geregeld in het decreet. De verdere regeling wordt via besluit van de Vlaamse Regering uitgewerkt. In datzelfde besluit kan dan de datum van inwerkingtreding bepaald worden voor de nieuwe regeling waarvoor artikel [29] van dit decreet de grondslag biedt. In afwachting van het uitwerken van de nieuwe procedure, blijft de huidige procedure van toepassing.

Ook voor de inwerkingtreding van de opheffing van artikel 23 Wet Onbevaarbare Waterlopen is een afwijkende regeling nodig (artikel [22, 2°]). Deze afschaffing hangt samen met het gewijzigde artikel 21 van dezelfde wet. Het behoud van de provinciale politiereglementen blijft belangrijk tot na de goedkeuring van een besluit van de Vlaamse Regering waarbij een algemeen reglement op de onbevaarbare waterlopen wordt uitgewerkt.

De inwerkingtreding van het artikel tot wijziging van artikel 91 Bosdecreet en tot invoeging van een nieuw artikel 57ter in het natuurdecreet, wordt overgelaten aan de Vlaamse Regering. De uitvoering van die bepalingen is immers afhankelijk van de mogelijkheid voor notarissen om de voorziene informatieplicht efficiënt te kunnen uitvoeren. Daarvoor moeten zij rechtstreeks digitaal toegang tot het databestand van het Agentschap voor Natuur en Bos waar per kadastraal perceel nagegaan kan worden of er bestuurlijke maatregelen van toepassing zijn op het perceel in kwestie. Het is belangrijk dat die bepalingen pas in werking kunnen treden op het moment dat die toegangsmogelijkheid technisch mogelijk is.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE